

Bruxelles, 28 iunie 2017
(OR. en)

10763/17

ACP 73
FIN 424
PTOM 13

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	27 iunie 2017
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2017) 364 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ - CONTURILE ANUALE ALE FONDULUI EUROPEAN DE DEZVOLTARE PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR 2016

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2017) 364 final.

Anexă: COM(2017) 364 final

Bruxelles, 26.6.2017
COM(2017) 364 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI
CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ**

**CONTURILE ANUALE ALE FONDULUI EUROPEAN DE DEZVOLTARE PENTRU
EXERCIȚIUL FINANCIAR 2016**

Conturile anuale ale
Fondului european de
dezvoltare pentru exercițiul
financiar 2016

CUPRINS

CERTIFICAREA CONTURILOR.....	3
EXECUȚIA ȘI CONTABILIZAREA RESURSELOR FED	4
FONDURI GESTIONATE DE COMISIA EUROPEANĂ	7
SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FED	10
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FED	19
VENITURI	37
CHELTUIELI	38
SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FONDURILOR FIDUCIARE ALE UE CONSOLIDATE ÎN CADRUL FED.....	48
CONTURILE ANUALE FINALE ALE FONDULUI FIDUCIAR BÊKOU AL UE.....	49
INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FONDUL FIDUCIAR BÊKOU AL UE	50
CONTURILE ANUALE FINALE ALE FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA	56
INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FONDUL FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA.....	57
SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE ALE FED ȘI ALE FONDURILOR FIDUCIARE ALE UE.....	63
RAPORT PRIVIND EXECUȚIA FINANCIARĂ A FED	68
RAPORT ANUAL PRIVIND EXECUȚIA - FONDURI GESTIONATE DE BANCA EUROPEANĂ DE INVESTIȚII	82

CERTIFICAREA CONTURILOR

Conturile anuale ale Fondului european de dezvoltare pentru exercițiul financiar 2016 au fost întocmite în conformitate cu titlul IX din Regulamentul financiar al celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare și cu principiile, normele și metodele contabile prezentate în anexa la situațiile financiare.

Confirm că sunt responsabilă de întocmirea și prezentarea conturilor anuale ale Fondului european de dezvoltare, în conformitate cu articolul 20 din Regulamentul financiar al celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare.

Am obținut din partea ordonatorilor de credite și din partea BEI, care garantează corectitudinea, toate informațiile necesare pentru întocmirea situațiilor financiare care prezintă activele și datoriile Fondului european de dezvoltare și execuția bugetară a acestuia.

Prin prezenta certific că pe baza acestor informații și pe baza verificărilor pe care le-am considerat necesare pentru validarea conturilor, am asigurarea rezonabilă că situațiile financiare prezintă în mod exact și corect poziția financiară a Fondului european de dezvoltare în toate aspectele esențiale.

[semnat]

Rosa ALDEA BUSQUETS

Contabil

23 iunie 2017

EXECUȚIA ȘI CONTABILIZAREA RESURSELOR FED

1. CONTEXT

Uniunea Europeană (denumită în continuare „UE”) are relații de cooperare cu numeroase țări în curs de dezvoltare. Obiectivul principal este de a promova dezvoltarea economică, socială și în domeniul mediului, scopul primordial fiind reducerea și eradicarea sărăciei pe termen lung, prin acordarea de ajutor pentru dezvoltare și de asistență tehnică țărilor beneficiare. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, UE elaborează împreună cu țările partenere strategii de cooperare și mobilizează resursele financiare necesare punerii lor în aplicare. Resursele UE alocate cooperării pentru dezvoltare provin din trei surse:

- bugetul UE;
- Fondul european de dezvoltare;
- Banca Europeană de Investiții.

Fondul european de dezvoltare (denumit în continuare „FED”) este principalul instrument de furnizare a ajutorului UE destinat cooperării pentru dezvoltare în beneficiul statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific (denumite în continuare „ACP”) și în beneficiul țărilor și teritoriilor de peste mări (denumite în continuare „TTPM”).

FED nu este finanțat din bugetul UE. Este instituit printr-un acord intern al reprezentanților statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, și este gestionat de un comitet specific. Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”) răspunde de execuția financiară a operațiunilor efectuate cu resursele FED. Banca Europeană de Investiții (denumită în continuare „BEI”) gestionează Facilitatea pentru investiții.

În perioada 2014-2020, ajutorul geografic acordat statelor ACP și TTPM va continua să fie finanțat în principal din FED. Fiecare FED se încheie, de obicei, pe o perioadă de aproximativ cinci ani și are propriul său regulament financiar, care prevede obligația de a se întocmi situații financiare pentru fiecare FED în parte. Astfel, situațiile financiare sunt întocmite separat pentru fiecare FED în ceea ce privește partea care este gestionată de Comisie. Situațiile financiare respective sunt prezentate și într-o formă agregată, astfel încât să ofere o imagine de ansamblu a situației financiare a resurselor de care răspunde Comisia.

Acordul intern de instituire a celui de al 11-lea FED a fost semnat de statele membre participante, care s-au reunit în cadrul Consiliului, în iunie 2013¹. Acordul a intrat în vigoare la data de 1 martie 2015. Pentru a se asigura continuitatea în perioada cuprinsă între sfârșitul celui de al 10-lea FED și intrarea în vigoare a celui de al 11-lea FED, Comisia a propus măsuri tranzitorii, cunoscute sub denumirea de Facilitatea de tranziție (FT)². FT este prezentată în cadrul celui de al 11-lea FED.

În același timp, s-a modificat Regulamentul financiar al celui de al 10-lea FED³ și s-a adoptat noul Regulament financiar aplicabil perioadei de tranziție⁴. Acestea au intrat în vigoare la data de

¹ JO L 210, 6.8.2013, p. 1.

² Crearea Facilității de tranziție a fost propusă inițial ca un articol din Regulamentul privind punerea în aplicare a celui de-al 11-lea FED [COM(2013)445]. Cu toate acestea, Comisia a propus, ca alternativă, crearea Facilității de tranziție printr-o decizie specifică a Consiliului [Propunere de decizie a Consiliului privind măsuri tranzitorii referitoare la gestionarea FED între 1 ianuarie 2014 și intrarea în vigoare a celui de-al 11-lea Fond European de Dezvoltare, COM(2013)663].

³ Regulamentul (CE) nr. 215/2008 al Consiliului din 18 februarie 2008 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al 10-lea Fond European de Dezvoltare, JO L 78, 19.2.2008, p. 1.

⁴ Regulamentul (UE) nr. 567/2014 al Consiliului din 26 mai 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 215/2008 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al 10-lea Fond european de dezvoltare în ceea ce privește aplicarea perioadei de tranziție dintre

30 mai 2014. La data de 2 martie 2015, Consiliul a adoptat Regulamentul financiar al celui de al 11-lea FED⁵ și normele de punere în aplicare⁶. Acestea au intrat în vigoare la data de 6 martie 2015.

În cadrul Acordului de parteneriat ACP-UE s-a instituit Facilitatea pentru investiții. Aceasta este gestionată de BEI și este utilizată pentru a sprijini dezvoltarea sectorului privat în statele ACP, finanțând în special, însă nu exclusiv, investiții private. Facilitatea este concepută ca un fond reînnoibil, astfel încât rambursările împrumuturilor pot să fie reinvestite în alte operațiuni, ceea ce permite ca facilitatea să se autoreînnoiască și să fie independentă din punct de vedere financiar. Întrucât nu este gestionată de Comisie, Facilitatea pentru investiții nu este consolidată în prima parte a conturilor anuale (situațiile financiare ale FED și raportul conex privind execuția financiară). Situațiile financiare ale Facilității pentru investiții sunt incluse ca parte separată a conturilor anuale (partea II), în vederea prezentării unei imagini complete a ajutorului pentru dezvoltare acordat din FED⁷.

2. CUM ESTE FINANȚAT FED?

Consiliul European din data de 2 decembrie 2013 a adoptat cadrul financiar multianual pentru perioada 2014-2020. În acest context s-a decis că relațiile de cooperare geografică cu statele ACP nu vor fi incluse în bugetul UE (nu vor fi bugetate), ci vor fi finanțate în continuare din actualul FED interguvernamental.

Bugetul UE este anual și, conform principiului bugetar al anualității, cheltuielile și veniturile sunt planificate și autorizate pentru un an. Spre deosebire de UE, FED este un fond care funcționează pe baza multianualității. Fiecare FED stabilește un fond global destinat punerii în aplicare a cooperării pentru dezvoltare, în general pe o perioadă de cinci ani. Întrucât resursele sunt alocate pe o bază multianuală, fondurile atribuite pot fi utilizate pe perioada FED. Lipsa anualității bugetare este evidențiată în raportările bugetare, execuția bugetară a FED fiind măsurată în raport cu fondurile totale.

Resursele FED sunt contribuții ad-hoc din partea statelor membre ale UE. La intervale de aproximativ cinci ani, reprezentanții statelor membre se reunesc la nivel interguvernamental pentru a decide suma globală care va fi alocată fondului și pentru a supraveghea execuția acesteia. Apoi Comisia gestionează fondul în conformitate cu politica Uniunii privind cooperarea pentru dezvoltare. Întrucât, în paralel cu politica Uniunii, statele membre au propriile lor politici în domeniul dezvoltării și al ajutoarelor, statele membre trebuie să își coordoneze politicile cu UE pentru a se asigura complementaritatea acestora.

Pe lângă contribuțiile menționate mai sus, este, de asemenea, posibil ca statele membre să încheie acorduri de cofinanțare sau să efectueze contribuții financiare voluntare la FED.

3. RAPORTAREA LA ÎNCHEIEREA EXERCIȚIULUI FINANCIAR

3.1. CONTURILE ANUALE

cel de al 10-lea Fond european de dezvoltare și cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare până la intrarea în vigoare a Acordului intern privind cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare, JO L 157, 27.5.2014, p. 52.

⁵ Regulamentul (UE) 2015/323 al Consiliului din 2 martie 2015 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare, JO L 58, 3.3.2015, p. 17-38.

⁶ Regulamentul (UE) 2015/322 al Consiliului din 2 martie 2015 privind punerea în aplicare a celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare, JO L 58, 3.3.2015, p. 1-16.

⁷ Regulamentul (UE) nr. 567/2014 al Consiliului din 26 mai 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 215/2008 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al 10-lea Fond european de dezvoltare în ceea ce privește aplicarea perioadei de tranziție dintre cel de al 10-lea Fond european de dezvoltare și cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare până la intrarea în vigoare a Acordului intern privind cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare, JO L 157, 27.5.2014, articolul 43.

În conformitate cu articolul 46 din Regulamentul financiar al FED, situațiile financiare ale FED se întocmesc utilizând normele de contabilitate pe bază de angajamente, care se fundamentează, la rândul lor, pe Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards* - IPSAS). Normele contabile adoptate de contabilul Comisiei sunt aplicate de toate instituțiile și organismele UE pentru a stabili un set uniform de norme contabile, de evaluare și de prezentare a conturilor în vederea armonizării procesului de întocmire a situațiilor financiare și în vederea consolidării, astfel cum se prevede la articolul 152 din Regulamentul financiar al UE. Aceste norme contabile ale UE se aplică și în cazul FED, ținând seama totodată de natura specifică a activităților sale.

Întocmirea conturilor anuale ale FED este responsabilitatea contabilului Comisiei, care este contabilul FED. El asigură faptul că aceste conturi anuale ale FED prezintă o imagine exactă și corectă a poziției financiare a FED.

Conturile anuale sunt prezentate după cum urmează:

Partea I: Fonduri gestionate de Comisie

- (i) Situațiile financiare și notele explicative ale FED
- (ii) Situațiile financiare ale fondurilor fiduciare ale UE consolidate în cadrul FED
- (iii) Situațiile financiare consolidate ale FED și ale fondurilor fiduciare ale UE
- (iv) Raport privind execuția financiară a FED

Partea II: Raport anual privind execuția - fonduri gestionate de BEI

- (i) Situațiile financiare ale Facilității pentru investiții

Partea „Situațiile financiare ale fondurilor fiduciare ale UE consolidate în cadrul FED” include situațiile financiare ale celor două fonduri fiduciare create în cadrul FED: Fondul fiduciar Bêkou al UE (a se vedea secțiunea „Situațiile financiare ale Fondului fiduciar Bêkou al UE”) și Fondul fiduciar al UE pentru Africa⁸ (a se vedea secțiunea „Situațiile financiare ale Fondului fiduciar al UE pentru Africa”). Situațiile financiare individuale ale fondurilor fiduciare sunt întocmite sub responsabilitatea contabilului Comisiei și fac obiectul unui audit extern efectuat de un auditor privat. Situațiile financiare ale fondurilor fiduciare incluse în aceste conturi anuale sunt situațiile financiare finale, și anume cele rezultate în urma ajustărilor de audit necesare.

Trebuie precizat faptul că prezentarea situațiilor financiare și a notelor explicative a fost modificată în 2016. Modificările vizează exclusiv modul de prezentare a informațiilor financiare și sunt menite să asigure o mai bună aliniere cu celelalte entități ale UE. Sumele comparative pentru 2015 sunt prezentate în conformitate cu noul format.

Conturile anuale sunt adoptate de Comisie până la data de 31 iulie a exercițiului financiar următor și sunt prezentate Parlamentului European și Consiliului pentru acordarea descărcării de gestiune.

4. AUDIT ȘI DESCĂRCAREA DE GESTIUNE

4.1. AUDIT

⁸2016 este primul exercițiu financiar în care se întocmesc situațiile financiare ale Fondului fiduciar al UE pentru Africa și, prin urmare, acestea sunt incluse pentru prima dată în conturile anuale ale FED. Tranzacțiile din 2015 sunt reflectate în cifrele comparative.

Conturile anuale ale FED și gestionarea resurselor sunt supravegheate de auditorul extern, Curtea de Conturi Europeană (denumită în continuare „CCE”), care întocmește un raport anual pentru Parlamentul European și Consiliu.

4.2. DESCĂRCAREA DE GESTIUNE

Controlul final este descărcarea de gestiune privind execuția financiară a resurselor FED pentru un anumit exercițiu financiar. Parlamentul European este autoritatea care acordă descărcarea de gestiune a FED. Aceasta înseamnă că, în urma auditului și a finalizării situației financiare anuale, este sarcina Consiliului să recomande și apoi a Parlamentului European să decidă dacă acordă Comisiei descărcarea de gestiune în ceea ce privește execuția financiară a resurselor FED pentru un exercițiu financiar dat. Această decizie se bazează pe o analiză a conturilor și pe raportul anual al CCE (care include o declarație oficială de asigurare) și pe răspunsurile Comisiei, precum și pe întrebările și cererile de informații suplimentare adresate Comisiei.

FONDURI GESTIONATE DE COMISIA EUROPEANĂ

Trebuie precizat faptul că, din cauza rotunjirii cifrelor la milioane de euro, unele date financiare din tabelele de mai jos pot părea că nu corespund sumei totale.

CUPRINS

EXECUȚIA ȘI CONTABILIZAREA RESURSELOR FED	4
FONDURI GESTIONATE DE COMISIA EUROPEANĂ	7
SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FED	10
BILANȚUL FED	11
CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE AL FED	12
SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE ALE FED	13
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ACTIVELORE NETE ALE FED	14
BILANȚUL PE FED	15
CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE PE FED	16
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ACTIVELORE NETE PE FED	17
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FED	19
VENITURI	37
CHELTUIELI	38
SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FONDURILOR FIDUCIARE ALE UE CONSOLIDATE ÎN CADRUL FED	48
CONTURILE ANUALE FINALE ALE FONDULUI FIDUCIAR BÊKOU AL UE	49
INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FONDUL FIDUCIAR BÊKOU AL UE	50
INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FONDUL FIDUCIAR BÊKOU AL UE	52
CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE AL FONDULUI FIDUCIAR BÊKOU AL UE	53
SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE ALE FONDULUI FIDUCIAR BÊKOU AL UE	54
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ACTIVELORE NETE AL FONDULUI FIDUCIAR BÊKOU AL UE	55
CONTURILE ANUALE FINALE ALE FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA	56
INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FONDUL FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA	57
BILANȚUL FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA	59
CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE AL FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA	60
SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE ALE FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA	61
SITUAȚIA VARIAȚIEI ACTIVELORE NETE ALE FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA	62
SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE ALE FED ȘI ALE FONDURILOR FIDUCIARE ALE UE	63
BILANȚUL CONSOLIDAT	64
CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE CONSOLIDAT	65
SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A FLUXURILOR DE TREZORERIE	66

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A MODIFICĂRILOR ACTIVELOR NETE	67
RAPORT PRIVIND EXECUȚIA FINANCIARĂ A FED	68
RAPORT ANUAL PRIVIND EXECUȚIA - FONDURI GESTIONATE DE BANCA EUROPEANĂ DE INVESTIȚII	82

SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FED

Trebuie precizat faptul că, din cauza rotunjirii cifrelor la milioane de euro, unele date financiare din tabele pot părea că nu corespund sumei totale.

BILANȚUL FED

milioane EUR

	Notă	31.12.2016	31.12.2015
ACTIVE IMOBILIZATE			
Prefinanțare	2.1	409	516
Contribuții la fondul fiduciar	2.2	98	34
		507	550
ACTIVE CIRCULANTE			
Prefinanțare	2.1	1 372	1 145
Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	2.3	132	171
Numerar și echivalente de numerar	2.4	680	504
		2 184	1 820
TOTAL ACTIVE		2 691	2 370
DATORII PE TERMEN LUNG			
Provizioane	2.5	(4)	(4)
Datorii financiare	2.6	(6)	(10)
		(10)	(14)
DATORII CURENTE			
Obligații de plată	2.7	(549)	(520)
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri reportate	2.8	(776)	(855)
		(1 324)	(1 376)
TOTAL DATORII		(1 334)	(1 389)
ACTIVE NETE		1 357	980
FONDURI ȘI REZERVE			
Capitalul solicitat al fondului - FED-uri active	2.9	42 323	38 873
Capitalul solicitat al fondului reportat din FED-urile închise	2.9	2 252	2 252
Transferuri de capital solicitat al fondului între FED-urile active	2.9	–	–
Rezultatul economic reportat din exercițiile financiare anterioare		(40 146)	(36 994)
Rezultatul economic al exercițiului financiar		(3 073)	(3 152)
ACTIVE NETE		1 357	980

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE AL FED

milioane EUR

	Notă	2016	2015
VENITURI			
Venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	3.1		
<i>Recuperarea cheltuielilor</i>		8	90
		8	90
Venituri din tranzacții de schimb	3.2		
<i>Venituri financiare</i>		3	8
<i>Alte venituri</i>		62	42
		66	50
Total venituri		73	140
CHELTUIELI			
<i>Instrumente de ajutor</i>	3.3	(2 970)	(3 059)
<i>Cheltuieli de cofinanțare</i>	3.4	15	(69)
<i>Costuri de finanțare</i>	3.6	4	(1)
<i>Alte cheltuieli</i>	3.7	(196)	(162)
Total cheltuieli		(3 146)	(3 291)
REZULTATUL ECONOMIC AL EXERCITIULUI FINANCIAR		(3 073)	(3 152)

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE ALE FED

milioane EUR

	Notă	2016	2015
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>		(3 073)	(3 152)
Activități de exploatare			
<i>Majorare de capital - contribuții</i>		3 450	3 200
<i>(Creșterea)/scăderea contribuțiilor la fondul fiduciar</i>		(64)	5
<i>(Creșterea)/scăderea prefinanțării</i>		(120)	214
<i>(Creșterea)/scăderea creanțelor din tranzacții de schimb și a sumelor recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb</i>		39	(87)
<i>Creșterea/(scăderea) provizioanelor</i>		–	4
<i>Creșterea/(scăderea) datoriilor financiare</i>		(4)	(24)
<i>Creșterea/(scăderea) obligațiilor de plată</i>		28	(179)
<i>Creșterea/(scăderea) cheltuielilor înregistrate în avans și a veniturilor reportate</i>		(80)	131
FLUXURI NETE DE TREZORERIE		177	113
Creșterea/(scăderea) netă a numerarului și a echivalentelor de numerar		177	113
<i>Numerar și echivalente de numerar la începutul exercițiului financiar</i>	2.4	504	391
<i>Numerar și echivalente de numerar la sfârșitul exercițiului financiar</i>	2.4	680	504

SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ACTIVELOR NETE ALE FED

	Capitalul fondului - FED-uri active (A)	Fonduri nesolicitate - FED-uri active (B)	Capitalul solicitat al fondului - FED-uri active (C) = (A)-(B)	Rezerve cumulate (D)	Capitalul solicitat al fondului reportat din FED-urile închise (E)	<i>milioane EUR</i> Total active nete (C)+(D)+(E)
SOLD LA 31.12.2014	45 691	10 018	35 673	(36 994)	2 252	932
Majorare de capital - contribuții		(4 795)	4 795	-	-	4 795
Reducere de capital - fonduri angajate în cadrul Facilității de tranziție	(1 595)		(1 595)			(1 595)
Recunoașterea capitalului celui de al 11-lea FED	29 367	29 367	-			-
Rezultatul economic al exercițiului financiar	-	-	-	(3 152)	-	(3 152)
SOLD LA 31.12.2015	73 464	34 590	38 873	(40 146)	2 252	980
Majorare de capital - contribuții		(3 450)	3 450			3 450
Rezultatul economic al exercițiului financiar			-	(3 073)		(3 073)
SOLD LA 31.12.2016	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357

BILANȚUL PE FED

										milioane EUR
31.12.2016					31.12.2015					
	Notă	Al optilea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	Al optilea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	
ACTIVE IMOBILIZATE										
Prefinanțare	2.1	–	32	242	135	–	63	368	84	
Contribuții la fondul fiduciar	2.2	–	–	–	98	–	–	–	34	
		–	32	242	232	–	63	368	118	
ACTIVE CIRCULANTE										
Prefinanțare	2.1	1	50	909	412	3	67	879	195	
Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	2.3	1	71	59	2	1	65	103	2	
Conturi de legătură	2.3	196	424	3 424	–	214	657	1 190	–	
Numerar și echivalente de numerar	2.4	–	–	–	680	–	–	–	504	
		198	544	4 391	1 094	218	790	2 172	701	
TOTAL ACTIVE		198	577	4 633	1 327	218	853	2 541	819	
DATORII PE TERMEN LUNG										
Provizioane	2.5	–	–	–	(4)	–	–	–	(4)	
Datorii financiare	2.6	–	–	(6)	–	–	–	(10)	–	
		–	–	(6)	(4)	–	–	(10)	(4)	
DATORII CURENTE										
Obligații de plată	2.7	(0)	(12)	(438)	(99)	(0)	(14)	(492)	(14)	
Conturi de legătură	2.3	–	–	–	(4 043)	–	–	–	(2 062)	
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri reportate	2.8	(1)	(93)	(567)	(115)	(3)	(114)	(682)	(57)	
		(1)	(104)	(1 005)	(4 257)	(3)	(128)	(1 174)	(2 132)	
TOTAL DATORII		(1)	(104)	(1 011)	(4 261)	(3)	(128)	(1 184)	(2 136)	
ACTIVE NETE		197	472	3 622	(2 934)	214	726	1 357	(1 317)	
FONDURI ȘI REZERVE										
Capitalul solicitat al fondului - FED-uri active	2.9	12 164	10 973	19 187	–	12 164	10 973	15 737	–	
Capitalul solicitat al fondului reportat din FED-urile închise	2.9	627	1 625	–	–	627	1 625	–	–	
Transferuri de capital solicitat al fondului între FED-urile active	2.9	(2 496)	2 214	247	35	(2 476)	2 376	35	65	
Rezultatul economic reportat din exercițiile financiare anterioare		(10 100)	(14 248)	(14 415)	(1 382)	(10 107)	(14 223)	(12 183)	(481)	
Rezultatul economic al exercițiului financiar		2	(91)	(1 397)	(1 587)	6	(26)	(2 232)	(901)	
ACTIVE NETE		197	472	3 622	(2 934)	214	726	1 357	(1 317)	

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE PE FED

milioane EUR

2016					2015				
Notă	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	
VENITURI									
Venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	3.1								
Recuperarea cheltuielilor	1	5	(2)	4	1	10	77	2	
	1	5	(2)	4	1	10	77	2	
Venituri din tranzacții de schimb									
Venituri financiare	(0)	2	2	(1)	(0)	6	0	2	
Alte venituri	2	17	40	3	3	15	22	2	
	2	19	43	2	3	21	22	4	
Total venituri	3	23	41	7	4	30	99	6	
CHELTUIELI									
Instrumente de ajutor	3.3	2	(95)	(1 411)	5	(47)	(2 197)	(820)	
Cheltuieli de cofinanțare	3.4	–	–	15	–	–	(68)	(1)	
Costuri de finanțare	3.6	(0)	(0)	4	0	7	(8)	(0)	
Alte cheltuieli	3.7	(3)	(19)	(46)	(3)	(15)	(58)	(86)	
Total cheltuieli	(1)	(114)	(1 437)	(1 594)	2	(56)	(2 331)	(907)	
REZULTATUL ECONOMIC AL EXERCITIULUI FINANCIAR					6	(25)	(2 232)	(901)	

SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ACTIVELOR NETE PE FED

milioane EUR

Al optulea FED	Capitalul fondului - FED-uri active (A)	Fonduri nesolicitate - FED-uri active (B)	Capitalul solicitat al fondului - FED-uri active (C) = (A)-(B)	Rezerve cumulate (D)	Capitalul solicitat al fondului reportat din FED-urile închise (E)	Transferuri de capital solicitat al fondului între FED-urile active (F)	Total active nete (C)+(D)+ (E)+(F)
SOLD LA 31.12.2014	12 840	-	12 840	(10 107)	627	(3 147)	214
<i>Reducere de capital - fonduri angajate în cadrul Facilității de tranziție</i>	(676)		(676)				(676)
<i>Transferuri către/din cel de al 10-lea FED</i>			-			(6)	(6)
<i>Transferuri către/din cel de al 11-lea FED</i>						676	676
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>			-	6			6
SOLD LA 31.12.2015	12 164	-	12 164	(10 100)	627	(2 476)	214
<i>Transferuri către/din cel de al 10-lea FED</i>			-			(20)	(20)
<i>Transferuri către/din cel de al 11-lea FED</i>			-			-	-
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>			-	2			2
SOLD LA 31.12.2016	12 164	-	12 164	(10 098)	627	(2 496)	197

milioane EUR

Al nouălea FED	Capitalul fondului - FED-uri active (A)	Fonduri nesolicitate - FED-uri active (B)	Capitalul solicitat al fondului - FED-uri active (C) = (A)-(B)	Rezerve cumulate (D)	Capitalul solicitat al fondului reportat din FED-urile închise (E)	Transferuri de capital solicitat al fondului între FED-urile active (F)	Total active nete (C)+(D)+ (E)+(F)
SOLD LA 31.12.2014	11 699	-	11 699	(14 223)	1 625	1 758	860
<i>Reducere de capital - fonduri angajate în cadrul Facilității de tranziție</i>	(727)	-	(727)				(727)
<i>Transferuri către/din cel de al 10-lea FED</i>			-			(109)	(109)
<i>Transferuri către/din cel de al 11-lea FED</i>						727	727
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>			-	(26)			(26)
SOLD LA 31.12.2015	10 973	-	10 973	(14 249)	1 625	2 376	726
<i>Transferuri către/din cel de al 10-lea FED</i>			-			(163)	(163)
<i>Transferuri către/din cel de al 11-lea FED</i>			-			-	-
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>			-	(91)			(91)
SOLD LA 31.12.2016	10 973	-	10 973	(14 339)	1 625	2 214	472

milioane EUR

Al 10-lea FED	Capitalul fondului - FED-uri active (A)	Fonduri nesolicitate - FED-uri active (B)	Capitalul solicitat al fondului - FED-uri active (C) = (A)-(B)	Rezerve cumulate (D)	Capitalul solicitat al fondului reportat din FED-urile închise (E)	Transferuri de capital solicitat al fondului între FED-urile active (F)	Total active nete (C)+(D)+ (E)+(F)
SOLD LA 31.12.2014	21 152	10 018	11 134	(12 183)	-	(209)	(1 258)
Majorare de capital - contribuții		(4 795)	4 795				4 795
Reducere de capital - fonduri angajate în cadrul Facilității de tranziție	(192)		(192)				(192)
Transferuri către/din cel de al optulea și al nouălea FED			-			84	84
Transferuri către/din cel de al 11-lea FED			-			160	160
Rezultatul economic al exercițiului financiar			-	(2 232)			(2 232)
SOLD LA 31.12.2015	20 960	5 223	15 737	(14 415)	-	35	1 357
Majorare de capital - contribuții		(3 450)	3 450				3 450
Transferuri către/din cel de al optulea și al nouălea FED			-			182	182
Transferuri către/din cel de al 11-lea FED			-			30	30
Rezultatul economic al exercițiului financiar			-	(1 397)			(1 397)
SOLD LA 31.12.2016	20 960	1 773	19 187	(15 812)	-	247	3 622

milioane EUR

Al 11-lea FED	Capitalul fondului - FED-uri active (A)	Fonduri nesolicitate - FED-uri active (B)	Capitalul solicitat al fondului - FED-uri active (C) = (A)-(B)	Rezerve cumulate (D)	Capitalul solicitat al fondului reportat din FED-urile închise (E)	Transferuri de capital solicitat al fondului între FED-urile active (F)	Total active nete (C)+(D)+ (E)+(F)
SOLD LA 31.12.2014	-	-	-	(481)	-	1 597	1 116
Recunoașterea capitalului celui de al 11-lea FED în conformitate cu Acordul intern	29 367	(29 367)	-				-
Transferuri către/din cel de al optulea, al nouălea și al 10-lea FED			-		-	(1 532)	(1 532)
Rezultatul economic al exercițiului financiar			-	(901)			(901)
SOLD LA 31.12.2015	29 367	(29 367)	-	(1 382)	-	65	(1 317)
Transferuri către/din cel de al optulea, al nouălea și al 10-lea FED			-			(30)	(30)
Rezultatul economic al exercițiului financiar			-	(1 587)			(1 587)
SOLD LA 31.12.2016	29 367	(29 367)	-	(2 969)	-	35	(2 934)

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FED

Trebuie precizat faptul că, din cauza rotunjirii cifrelor la milioane de euro, unele date financiare din tabele pot părea că nu corespund sumei totale.

1. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE

1.1. PRINCIPII CONTABILE

Situațiile financiare au ca obiectiv furnizarea de informații cu privire la poziția financiară, performanța și fluxurile de trezorerie ale unei entități, care sunt utile pentru o gamă largă de utilizatori.

Considerațiile generale (sau principiile contabile) care trebuie urmate în întocmirea situațiilor financiare sunt stabilite în norma contabilă nr. 1 a UE, intitulată „Situații financiare”, și sunt aceleași cu cele descrise în IPSAS 1: prezentarea fidelă, contabilitatea pe bază de angajamente, continuitatea activității, coerența prezentării, importanța semnificativă, agregarea, compensarea și informațiile comparative. Caracteristicile calitative ale raportării financiare sunt relevanța, fiabilitatea, caracterul inteligibil și comparabilitatea.

1.2. BAZA DE ÎNTOCMIRE

1.2.1. Perioada de raportare

Situațiile financiare sunt prezentate anual. Exercițiul financiar începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie.

1.2.2. Moneda și baza de conversie

Conturile anuale sunt prezentate în milioane de euro, euro fiind moneda funcțională și de raportare a FED. Tranzacțiile valutare sunt transformate în euro, folosindu-se cursurile de schimb în vigoare la data efectuării tranzacțiilor. Câștigurile și pierderile din diferențele de schimb valutar ca urmare a decontării tranzacțiilor în valută și a reconversiei la cursurile de schimb de la încheierea exercițiului financiar a activelor și a pasivelor monetare în valută sunt recunoscute în contul de profit și pierdere. În cazul imobilizărilor corporale și necorporale se aplică metode de conversie diferite, astfel încât acestea își păstrează valoarea în euro la cursul în vigoare la data când au fost cumpărate.

Soldurile activelor și pasivelor monetare în valută de la sfârșitul exercițiului financiar sunt transformate în euro pe baza cursurilor de schimb ale Băncii Centrale Europene (BCE) în vigoare la data de 31 decembrie.

Cursurile de schimb ale euro

Moneda	31.12.2016	31.12.2015	Moneda	31.12.2016	31.12.2015
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,4103	4,2639
CZK	27,0210	27,0230	RON	4,5390	4,5240
DKK	7,4344	7,4626	SEK	9,5525	9,1895
GBP	0,8562	0,7340	CHF	1,0739	1,0835
HRK	7,5597	7,6380	JPY	123,4000	131,0700
HUF	309,8300	315,9800	USD	1,0541	1,0887

1.2.3. Utilizarea estimărilor

În conformitate cu IPSAS și cu principiile contabile general acceptate, situațiile financiare includ în mod necesar sume bazate pe estimări și ipoteze ale conducerii, elaborate în temeiul celor mai fiabile informații disponibile. Printre estimările semnificative se numără, fără a se limita însă la acestea, veniturile și cheltuielile înregistrate în avans, provizioanele, riscul financiar al conturilor de creanțe, activele și datoriile contingente și gradul de depreciere a activelor. Rezultatele efective pot fi diferite față de aceste estimări.

Estimările rezonabile constituie o componentă esențială a întocmirii situațiilor financiare și nu afectează fiabilitatea acestora. Poate fi necesar ca o estimare să fie revizuită dacă circumstanțele pe care s-a bazat aceasta se modifică sau ca urmare a obținerii de noi informații ori a acumulării de experiență. Prin natura sa, revizuirea unei estimări nu are legătură cu perioade anterioare și nu reprezintă corectarea unei erori. Efectul unei modificări a estimării contabile se recunoaște în excedentul sau deficitul din perioadele în care aceasta devine cunoscută.

1.3. BILANT

1.3.1. Imobilizări necorporale

Licențele de programe informatice achiziționate sunt înregistrate la costurile istorice din care se scad amortizarea acumulată și pierderile din depreciere acumulate. Activele sunt amortizate conform metodei liniare pe durata lor de viață utilă estimată. Durata de viață utilă estimată a imobilizărilor necorporale depinde de durata de viață economică sau juridică specifică a acestora, stabilită printr-un acord. Imobilizările necorporale dezvoltate intern sunt capitalizate atunci când sunt îndeplinite criteriile relevante ale normelor contabile ale UE. Costurile capitalizabile includ toate costurile direct atribuibile necesare creării, producerii și pregătirii activelor pentru a fi capabile să funcționeze conform celor prevăzute de conducere. Costurile aferente activităților de cercetare, costurile de dezvoltare necapitalizabile și costurile de întreținere sunt recunoscute ca cheltuieli pe măsură ce sunt suportate.

1.3.2. Imobilizări corporale

Toate imobilizările corporale sunt înregistrate la costul istoric din care se scad amortizarea acumulată și pierderile din depreciere acumulate. Costul istoric include cheltuielile care sunt direct atribuibile achiziționării sau construirii activului. Costurile ulterioare sunt incluse în valoarea contabilă a activului sau recunoscute ca activ separat, după caz, doar atunci când există probabilitatea ca viitoarele beneficii economice sau serviciile potențiale aferente elementului respectiv să îi revină entității și costul elementului respectiv poate fi evaluat în mod fiabil. Costurile de reparație și întreținere sunt înregistrate ca cheltuieli în contul de profit și pierdere în perioada financiară în care sunt suportate. Terenurile și operele de artă nu sunt amortizate deoarece se presupune că au o viață utilă nedeterminată. Activele în construcție nu sunt amortizate deoarece nu sunt încă date în folosință. Amortizarea altor active se calculează folosind metoda liniară pentru alocarea costurilor lor, din care se scad valorile reziduale pe durata lor de viață utilă estimată, după cum urmează:

Tipul activului	Rata amortizării prin metoda liniară
Clădiri	între 4 % și 10 %
Instalații și echipamente	între 10 % și 25 %
Mobilier și vehicule	între 10 % și 25 %
Echipamente hardware	între 25 % și 33 %
Alte active	între 10 % și 33 %

Câștigurile sau pierderile din cesionări se stabilesc prin compararea încasărilor, din care se scad cheltuielile de vânzare, cu valoarea contabilă a activului cesionat și se includ în contul de profit și pierdere.

Contracte de leasing

Contractele de leasing de active corporale, în cazul cărora entitatea are practic toate riscurile și avantajele aferente dreptului de proprietate, sunt clasificate drept contracte de leasing financiar. Contractele de leasing financiar sunt capitalizate la începutul contractului de leasing la cea mai mică dintre următoarele două valori: valoarea justă a activului care face obiectul leasingului și valoarea actualizată a plăților minime de leasing. Pe durata contractului de leasing, elementul de dobândă al plății de leasing financiar se înregistrează ca cheltuială în contul de profit și pierdere la o rată constantă a dobânzii periodice aferente soldului restant. Obligațiile rezultate din închirieri, după scăderea cheltuielilor de finanțare, sunt incluse în datoriile financiare (necurente și curente). Pe durata contractului de leasing, elementul de dobândă al costului de finanțare se înregistrează ca cheltuială în contul de profit și pierdere pentru a produce o rată constantă a dobânzii periodice aferente soldului restant al datoriei pentru fiecare perioadă. Activele deținute prin contracte de leasing financiar sunt amortizate pe cea mai scurtă dintre următoarele perioade: durata de viață utilă a activelor și durata contractului de leasing.

Contractele de leasing prin care locatorului îi revine o parte importantă a riscurilor și a avantajelor aferente dreptului de proprietate sunt clasificate ca leasinguri operaționale. Plățile efectuate în cadrul leasingurilor operaționale sunt înscrise în contul de profit și pierdere pe baza metodei liniare pe toată durata leasingului.

1.3.3. Deprecierea activelor nefinanciare

Activele care au o durată de viață utilă nedeterminată nu fac obiectul amortizării/deprecierii și sunt supuse anual unui test de depreciere. Valoarea activelor care fac obiectul amortizării/deprecierii este analizată ori de câte ori evenimente sau modificări ale circumstanțelor arată că este posibil ca valoarea contabilă să nu fie recuperată. O pierdere din depreciere se recunoaște la valoarea cu care valoarea contabilă a activului depășește valoarea sa recuperabilă. Valoarea recuperabilă este cea mai mare dintre următoarele valori: valoarea justă a unui activ din care se scad costurile cu vânzarea și valoarea sa de utilizare.

Valorile reziduale și duratele de viață utilă ale imobilizărilor necorporale și ale celor corporale sunt revizuite și ajustate, dacă este cazul, cel puțin o dată pe an. Valoarea contabilă a unui activ este redusă imediat la valoarea sa recuperabilă dacă valoarea contabilă a activului respectiv este mai mare decât valoarea sa recuperabilă estimată. Dacă motivele deprecierei recunoscute în anii precedenți nu mai sunt valabile, pierderile din depreciere se stornează corespunzător.

1.3.4. Active financiare

Activele financiare se clasifică în următoarele categorii: active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere; împrumuturi și creanțe; investiții păstrate până la scadență și active financiare disponibile pentru vânzare. Clasificarea instrumentelor financiare se stabilește la recunoașterea inițială și se reevaluează la fiecare dată a bilanțului.

(i) Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere

Un activ financiar este clasificat în această categorie dacă este achiziționat în principal în scopul vinderii pe termen scurt sau dacă este desemnat astfel de către entitate. Instrumentele financiare derivate se încadrează, de asemenea, în această categorie. Activele din această categorie sunt clasificate ca active circulante dacă se preconizează lichidarea acestora în termen de 12 luni de la data bilanțului. În exercițiul financiar analizat, entitatea nu a deținut nicio investiție în această categorie.

(ii) Împrumuturi și creanțe

Împrumuturile și creanțele sunt active financiare nederivate cu rate fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă. Acestea apar atunci când entitatea oferă bani, bunuri sau servicii în mod direct unui debitor fără intenția de a tranzacționa creanța. Sunt incluse în activele imobilizate, cu excepția celor

scadente în termen de 12 luni de la data bilanțului. Împrumuturile și creanțele includ depozitele la termen cu scadență inițială de peste trei luni.

(iii) Investiții păstrate până la scadență

Investițiile păstrate până la scadență sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și scadențe fixe pe care entitatea intenționează și poate să le păstreze până la scadență. În exercițiul financiar analizat, entitatea nu a deținut nicio investiție în această categorie.

(iv) Active financiare disponibile pentru vânzare

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt instrumente financiare nederivate care fie sunt încadrate în această categorie, fie nu sunt clasificate în niciuna dintre celelalte categorii. Acestea sunt clasificate ca active circulante sau ca active imobilizate, în funcție de perioada de timp pentru care entitatea intenționează să le păstreze, care este, de obicei, scadența.

Recunoașterea și evaluarea inițiale

Achizițiile și vânzările de active financiare la valoarea justă prin profit și pierdere, păstrate până la scadență și disponibile pentru vânzare sunt recunoscute la data tranzacției - data la care entitatea se angajează să achiziționeze sau să vândă activul. Echivalentele de numerar, împrumuturile și depozitele la termen sunt recunoscute la data de decontare. Instrumente financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă. Pentru toate activele financiare neînregistrate la valoarea justă prin profit și pierdere, costurile tranzacției sunt adăugate la valoarea justă în momentul recunoașterii inițiale.

Instrumentele financiare sunt derecunoscute atunci când drepturile de a primi fluxuri de trezorerie din investiții au expirat sau atunci când entitatea a transferat practic altei părți toate riscurile și avantajele aferente dreptului de proprietate.

Evaluarea ulterioară

Activele financiare la valoarea justă prin profit și pierdere sunt contabilizate ulterior la valoarea justă, cu câștigurile și pierderile rezultate în urma modificărilor valorii juste incluse în contul de profit și pierdere în perioada în care apar.

Împrumuturile și creanțele, precum și investițiile păstrate până la scadență sunt contabilizate la costul amortizat folosind metoda dobânzii efective.

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt contabilizate ulterior la valoarea justă. Câștigurile și pierderile rezultate din modificările valorii juste sunt recunoscute în rezerva de valoare justă. Dobânda aferentă activelor financiare disponibile pentru vânzare calculată folosind metoda dobânzii efective este recunoscută în contul de profit și pierdere.

Entitatea evaluează la fiecare dată a bilanțului dacă există dovezi obiective conform cărora un activ financiar s-a depreciat și dacă în contul de profit și pierdere ar trebui să se înregistreze o pierdere din depreciere.

1.3.5. Prefinanțări

Prefinanțarea reprezintă plata unei sume destinate să ofere beneficiarului un avans în numerar, adică un fond de trezorerie. Poate fi împărțită în mai multe plăți pe o perioadă definită în respectul contract, în respectiva decizie, în respectul acord sau în respectul act de bază. Fondul de trezorerie sau avansul este folosit în scopul pentru care a fost acordat pe perioada definită în acord sau este restituit. Dacă nu are cheltuieli eligibile, beneficiarul trebuie să restituie entității avansul de prefinanțare. Cuantumul prefinanțării poate fi redus (integral sau parțial) prin acceptarea costurilor eligibile (care sunt recunoscute ca cheltuieli).

La datele următoarelor bilanțuri, prefinanțarea se stabilește ca fiind diferența dintre suma recunoscută inițial în bilanț și cheltuielile eligibile (inclusiv sumele estimate, dacă este necesar) suportate în perioada respectivă.

1.3.6. Creanțe și sume recuperabile

Întrucât normele contabile ale UE prevăd prezentarea separată a tranzacțiilor de schimb și a altor tipuri de tranzacții decât cele de schimb, în scopul întocmirii situațiilor financiare, creanțele sunt definite ca fiind rezultatul altor tipuri de tranzacții decât cele de schimb, iar sumele recuperabile sunt definite ca fiind rezultatul tranzacțiilor de schimb (când entitatea primește valoare de la altă entitate fără a-i da la schimb în mod direct o valoare aproximativ egală).

Creanțele din tranzacții de schimb corespund definiției instrumentelor financiare și, prin urmare, sunt încadrate drept împrumuturi și creanțe și sunt evaluate în consecință (a se vedea nota 1.3.4 deasupra mai sus).

Sumele recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb se contabilizează la valoarea inițială (ajustată în funcție de dobânzi și penalități) din care se scade reducerea valorii contabile ca urmare a deprecierii. Reducerea valorii contabile ca urmare a deprecierii se stabilește atunci când există dovezi obiective că entitatea nu va putea colecta toate sumele datorate conform condițiilor inițiale ale sumelor recuperabile. Quantumul reducerii valorii contabile este diferența dintre valoarea contabilă a activului și valoarea recuperabilă. Quantumul reducerii valorii contabile este recunoscut în contul de profit și pierdere.

1.3.7. Numerar și echivalente de numerar

Numerarul și echivalentele de numerar sunt instrumente financiare și includ casa, depozitele la vedere sau pe termen scurt la bănci și alte investiții foarte lichide pe termen scurt cu scadențe inițiale de cel mult trei luni.

1.3.8. Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci când entitatea are o obligație actuală, juridică sau implicită, față de terți ca urmare a unor evenimente anterioare, fiind în mai mare măsură probabil decât improbabil că va fi necesară o ieșire de resurse pentru stingerea obligației, și atunci când cuantumul poate fi estimat în mod fiabil. Nu sunt recunoscute provizioane pentru pierderile viitoare din exploatare. Cuantumul provizionului este cea mai bună estimare a cheltuielilor preconizate a fi necesare pentru stingerea obligației actuale la data de raportare. În cazul în care provizionul implică un număr mare de elemente, obligația este estimată prin ponderarea tuturor rezultatelor posibile în funcție de probabilitățile aferente acestora (metoda „valorii preconizate”).

1.3.9. Obligații de plată

În cadrul contului „Creditori” sunt incluse atât sumele aferente tranzacțiilor de schimb, cum ar fi achiziționarea de bunuri și servicii, cât și sumele aferente altor tipuri de tranzacții decât cele de schimb, de exemplu cele legate de cererile de decont prezentate de beneficiari, de granturi sau de alte fonduri acordate de UE.

În cazul în care granturile sau alte fonduri sunt furnizate beneficiarilor, cererile de decont sunt înregistrate ca obligații de plată pentru suma cerută atunci când se primește cererea de decont. La verificarea și acceptarea costurilor eligibile, obligațiile de plată sunt evaluate la suma acceptată și eligibilă.

Obligațiile de plată rezultate din achiziționarea de bunuri și servicii sunt recunoscute la primirea facturii la valoarea inițială, iar cheltuielile aferente sunt înscrise în contabilitate atunci când produsele sunt livrate sau serviciile sunt furnizate și acestea sunt acceptate de către entitate.

1.3.10. Venituri și cheltuieli înregistrate în avans, venituri și cheltuieli reportate

Tranzacțiile și evenimentele sunt recunoscute în situațiile financiare în perioada la care acestea se referă. La încheierea exercițiului financiar, dacă o factură nu a fost încă emisă, dar serviciul a fost furnizat, produsele au fost livrate de entitate sau există un acord contractual (de exemplu, prin referire la un contract), suma respectivă se va recunoaște ca venit înregistrat în avans în situațiile financiare. În plus, la încheierea exercițiului financiar, dacă s-a emis o factură, dar serviciile nu au fost încă furnizate sau produsele nu au fost încă livrate, venitul va fi reportat și recunoscut în perioada contabilă ulterioară.

Cheltuielile sunt, de asemenea, contabilizate în perioada la care se referă. La sfârșitul perioadei contabile, cheltuielile înregistrate în avans sunt recunoscute pe baza unei estimări a obligației de transfer aferente respectivei perioade. Calculul cheltuielilor înregistrate în avans se efectuează în conformitate cu orientările operaționale și practice detaliate emise de contabil care sunt menite să asigure faptul că situațiile financiare redau în mod fidel fenomenele economice și de altă natură pe care doresc să le reprezinte. Prin analogie, dacă s-a efectuat o plată în avans pentru servicii sau bunuri care nu au fost încă furnizate, cheltuiala va fi reportată și recunoscută în perioada contabilă ulterioară.

1.4. CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

1.4.1. Venituri

Veniturile cuprind intrările brute de beneficii economice sau de servicii potențiale furnizate sau care urmează să fie furnizate entității, ceea ce reprezintă o creștere a activelor nete, altele decât creșterile legate de contribuțiile din partea proprietarilor.

În funcție de natura tranzacțiilor subiacente din contul de profit și pierdere, se face distincție între:

(i) Venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb

Veniturile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb sunt impozitele și transferurile, deoarece entitatea care transferă furnizează resurse entității destinate, fără ca aceasta din urmă să pună la dispoziție în schimb resurse de o valoare aproximativ egală.

Transferurile constituie intrări de beneficii economice viitoare sau de servicii potențiale din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb, altele decât impozitele. Entitatea recunoaște un activ în ceea ce privește transferurile atunci când controlează resursele ca urmare a unui eveniment anterior (transferul) și se așteaptă să primească beneficii economice viitoare sau servicii potențiale din aceste resurse și atunci când valoarea justă poate fi evaluată în mod fiabil. O intrare de resurse provenind din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb, recunoscută ca activ (adică numerarul) este, de asemenea, recunoscută ca venit, cu excepția cazului în care entitatea are o obligație actuală în ceea ce privește respectivul transfer (condiție), care trebuie îndeplinită înainte ca venitul să poată fi recunoscut. Până la îndeplinirea condiției, venitul este reportat și recunoscut ca datorie (prefinanțare primită).

(ii) Venituri din tranzacții de schimb

Veniturile din vânzarea de bunuri și servicii sunt recunoscute atunci când riscurile și avantajele semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunurilor sunt transferate cumpărătorului. Veniturile aferente unei tranzacții care implică furnizarea de servicii sunt recunoscute în funcție de stadiul de execuție a tranzacției la data de raportare.

1.4.2. Cheltuieli

Cheltuielile sunt reduceri ale beneficiilor economice sau ale serviciilor potențiale în perioada de raportare, sub forma ieșirilor sau a consumului de active ori a contractării de datorii care au ca rezultat scăderea valorii activelor nete/capitalului. Acestea includ atât cheltuielile cu tranzacțiile de schimb, cât și cheltuielile cu alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb.

Cheltuielile cu tranzacțiile de schimb rezultate din achiziționarea de bunuri și servicii sunt recunoscute atunci când produsele sunt livrate și serviciile sunt furnizate și acestea sunt acceptate de către entitate. Aceste cheltuieli sunt evaluate la costul de facturare inițial. În plus, la data bilanțului, cheltuielile aferente serviciului furnizat în perioada pentru care nu s-a primit încă sau nu s-a acceptat încă o factură sunt recunoscute în contul de profit și pierdere.

Cheltuielile cu alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb reprezintă cea mai mare parte a cheltuielilor de exploatare ale entității. Acestea sunt aferente transferurilor către beneficiari și pot fi de trei tipuri: drepturi la plată, transferuri în temeiul unui acord, precum și granturi, contribuții și donații discreționare. Transferurile sunt recunoscute ca cheltuieli în perioada în care au avut loc evenimentele care au generat transferul efectuat, în măsura în care regulamentul permite efectuarea respectivului tip de transfer sau în măsura în care s-a semnat un acord care autorizează transferul, eventualele criterii de eligibilitate au fost întrunite de beneficiar și se poate face o estimare rezonabilă a sumei respective.

Când se primește o cerere de plată sau de decont care întrunește criteriile de recunoaștere, aceasta este recunoscută ca cheltuială al cărei quantum este egal cu suma eligibilă. La încheierea exercițiului financiar, cheltuielile eligibile suportate datorate beneficiarilor, dar neraportate încă, sunt estimate și înscrise ca cheltuieli înregistrate în avans.

1.5. ACTIVE ȘI DATORII CONTINGENTE

1.5.1. Active contingente

Un activ contingent este un activ potențial care este rezultatul unor evenimente anterioare și a cărui existență va fi confirmată doar de faptul că se vor produce sau nu se vor produce unul sau mai multe evenimente viitoare incerte asupra cărora entitatea nu deține în întregime controlul. Un activ contingent este menționat în cazul în care este probabilă o intrare de beneficii economice sau de servicii potențiale.

1.5.2. Datorii contingente

O datorie contingentă este o obligație potențială care este rezultatul unor evenimente anterioare și a cărei existență va fi confirmată doar de faptul că se vor produce sau nu se vor produce unul sau mai multe evenimente viitoare incerte asupra cărora entitatea nu deține în întregime controlul sau o obligație actuală care este rezultatul unor evenimente anterioare, dar care nu este recunoscută, deoarece: nu este probabil ca pentru stingerea obligației să fie necesară o ieșire de resurse care să încorporeze beneficii economice sau servicii potențiale ori în circumstanțele rare în care nu se poate face o estimare suficient de fiabilă a valorii obligației.

1.6. COFINANȚARE

Contribuțiile de cofinanțare primite îndeplinesc criteriile veniturilor din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb, cu condiția să fie prezentate ca obligații de plată statelor membre, statelor nemembre și altor părți. FED trebuie să utilizeze contribuțiile pentru a furniza servicii terților, în caz contrar având obligația de a restitui activele (contribuțiile primite). Sumele datorate pentru acordurile de cofinanțare reprezintă contribuțiile de cofinanțare primite, din care se scad cheltuielile suportate în legătură cu proiectul. Efectul asupra activelor nete este nul.

Cheltuielile legate de proiectele de cofinanțare sunt recunoscute pe măsură ce sunt suportate. Suma corespunzătoare contribuțiilor este recunoscută ca venit din exploatare și efectul asupra rezultatului economic al exercițiului financiar este nul.

2. NOTE LA BILANȚUL CONTABIL

ACTIVE

2.1. PREFINANȚARE

Multe contracte prevăd efectuarea de plăți în avans înainte de începerea lucrărilor, livrarea produselor sau furnizarea serviciilor. Uneori, graficele de plată ale contractelor prevăd plata pe baza rapoartelor privind progresele înregistrate. În mod obișnuit, prefinanțarea este plătită în moneda țării sau a teritoriului unde se execută proiectul.

În funcție de termenul de efectuare a recuperării sau de utilizare a prefinanțării, se stabilește dacă aceasta este prezentată ca activ de prefinanțare circulant sau imobilizat. Utilizarea este definită în acordul care stă la baza proiectului. Orice rambursări sau utilizări scadente în termen de douăsprezece luni de la data de raportare sunt prezentate ca prefinanțare curentă. Deoarece multe dintre proiectele FED sunt pe termen lung, este necesar ca avansurile aferente să fie disponibile pentru perioade mai mari de un an. Astfel, unele prefinanțări sunt prezentate ca active imobilizate.

milioane EUR

	Notă	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
Prefinanțare pe termen lung	2.1.1	–	32	242	135	409	516
Prefinanțare curentă	2.1.2	1	50	909	412	1 372	1 145
Total		1	82	1 151	546	1 781	1 661

2.1.1. Prefinanțare pe termen lung

milioane EUR

	31.12.2016	31.12.2015
Gestiune directă	71	65
Pusă în aplicare de:		
Comisie	39	43
Agenții executive ale UE	4	1
Delegații ale UE	29	21
Gestiune indirectă	338	451
Pusă în aplicare de:		
BEI și FEI	180	323
Organizații internaționale	87	90
Organisme de drept privat cu o misiune de serviciu public	25	3
Organisme de drept public	13	10
Țări terțe	34	25
Total	409	516

2.1.2. Prefinanțare curentă

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
Prefinanțare (brută)	9	231	2 945	1 560	4 745	4 250
Sume compensate prin separarea exercițiilor financiare	(8)	(181)	(2 037)	(1 148)	(3 373)	(3 105)
Total	1	50	909	412	1 372	1 145

milioane EUR

	31.12.2016	31.12.2015
Gestiune directă	246	283
<i>Pusă în aplicare de:</i>		
<i>Comisie</i>	115	123
<i>Agenții executive ale UE</i>	10	1
<i>Delegații ale UE</i>	122	159
Gestiune indirectă	1 125	861
<i>Pusă în aplicare de:</i>		
<i>BEI și FEI</i>	372	235
<i>Organizații internaționale</i>	432	336
<i>Organisme de drept privat cu o misiune de serviciu public</i>	121	5
<i>Organisme de drept public</i>	53	56
<i>Țări terțe</i>	148	229
Total	1 372	1 145

Prefinanțarea globală la 31 decembrie 2016 (1 781 de milioane EUR) este comparabilă cu prefinanțarea totală la 31 decembrie 2015 (1 661 de milioane EUR).

Comparativ cu 31 decembrie 2015, prefinanțarea curentă a crescut ușor, cu 227 de milioane EUR, ca urmare a numărului mare de contracte noi pentru care încă nu s-au suportat costuri în 2016. Această creștere este compensată de o scădere a prefinanțării pe termen lung (a se vedea nota **2.1.1**).

2.1.3. Garanții primite pentru prefinanțare

Garanțiile se rețin pentru asigurarea prefinanțării și se eliberează atunci când se efectuează ultima plată în cadrul unui proiect. La data de 31 decembrie 2016, garanțiile primite de FED pentru prefinanțări se ridicau la 53 de milioane EUR (în 2015: 83 de milioane EUR).

Cea mai mare parte a prefinanțării este plătită în cadrul gestiunii indirecte. În acest caz, beneficiarul garanției nu este FED, ci autoritatea contractantă.

2.2. CONTRIBUȚII LA FONDUL FIDUCIAR

În această rubrică este înscrisă suma plătită cu titlu de contribuții la Fondul fiduciar Bêkou al UE și la Fondul fiduciar al UE pentru Africa. Din contribuții s-au scăzut costurile suportate de fondurile fiduciare și care pot fi atribuite FED.

Contribuțiile la fondul fiduciar sunt puse în aplicare de FED în cadrul gestiunii directe.

milioane EUR

Fonduri fiduciare	Contribuții nete la 31.12.2015	Contribuții plătite în 2016	Alocarea cheltuielilor nete ale fondului fiduciar 2016	Contribuții nete la 31.12.2016
Africa	–	99	(27)	72
Bêkou	34	–	(8)	26
Total	34	99	(35)	98

2.3. SUME RECUPERABILE DIN ALTE TIPURI DE TRANZACȚII DECÂT CELE DE SCHIMB ȘI CREAŢE DIN TRANZACȚII DE SCHIMB

milioane EUR

	Notă	31.12.2016	31.12.2015
Sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	2.3.1	62	104
Creațe din tranzacții de schimb	2.3.2	70	67
Total		132	171

2.3.1. Sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
State membre	–	0	40	–	40	90
Clienți	4	9	6	0	18	23
Organisme de drept public	–	13	10	0	23	16
State terțe	0	3	1	–	4	2
Reducerea valorii contabile	(3)	(17)	(5)	–	(25)	(29)
Conturi de legătură cu instituțiile UE	–	–	–	2	2	1
Total	1	8	51	2	62	104

Sumele recuperabile de la statele membre includ contribuțiile ordinare, precum și sumele care nu au fost încă primite ca urmare a ajustărilor Facilității de tranziție. Activitățile Facilității de tranziție au fost finanțate prin sume dezangajate din FED-uri anterioare, iar fluxurile de capital conexe au fost înregistrate în 2015.

Sumele sunt sintetizate în tabelul de mai jos:

milioane EUR

State membre	Sume care trebuie primite din partea statelor membre	Sumele care trebuie deduse din contribuțiile statelor membre	Sumă netă la 31.12.2016
Belgia	25	–	25
Cipru	0	–	0
Republica Cehă	2	–	2
Grecia	0	–	0
Letonia	0	–	0
Portugalia	0	–	0
România	2	–	2
Slovenia	1	–	1
Regatul Unit	10	–	10
Total	40	–	40

2.3.2. Creanțe din tranzacții de schimb

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
<i>milioane EUR</i>						
<i>Venituri înregistrate în avans</i>	0	63	7	0	70	67
<i>Conturi de legătură între FED-uri</i>	196	424	3 424	(4 043)	(0)	0
Total	196	487	3 431	(4 043)	70	67

La rubrica venituri înregistrate în avans sunt incluse, în principal, dobânzile acumulate la prefinanțarea aferentă proiectelor (63 de milioane EUR) și Fondului fiduciar UE-Africa (7 milioane EUR).

Din motive de eficiență, trezoreria unică ce acoperă toate FED-urile este alocată celui de al 11-lea FED⁹, ceea ce generează operațiuni între diversele FED-uri care sunt compensate în conturile de legătură dintre bilanțurile fiecăruia dintre acestea. Conturile de legătură sunt prezentate numai în cadrul fiecărui FED.

2.4. NUMERAR ȘI ECHIVALENTE DE NUMERAR¹⁰

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
<i>milioane EUR</i>						
Conturi speciale:						
<i>Instituțiile financiare ale statelor membre</i>	–	–	–	291	291	126
Conturi curente:						
<i>Bănci comerciale</i>	–	–	–	389	389	377
<i>Fondul special pentru Republica Democratică Congo*</i>	–	–	–	–	–	1
Total	–	–	–	680	680	504

*Acest sold reprezintă sumele disponibile pentru Republica Democratică Congo, în conformitate cu dispozițiile Deciziei 2003/583/CE a Consiliului.

Creșterea globală a numerarului și a echivalentelor de numerar se explică, în principal, prin plata în avans, în decembrie 2016, de către unele state membre a primelor contribuții pentru 2017.

Trebuie precizat faptul că există fonduri STABEX deținute de statele ACP beneficiare, care, prin urmare, nu sunt incluse în bilanțul FED. STABEX este acronimul schemei UE de finanțare compensatorie pentru stabilizarea veniturilor pe care țările ACP le obțin din exporturi. În momentul în care Comisia și statul (ACP) beneficiar ajung la un acord privind modul în care se vor utiliza fondurile STABEX, părțile semnează o convenție de transfer. În conformitate cu dispozițiile articolului 211 din cel de al IV-lea Acord de la Lomé¹¹ (astfel cum a fost revizuit), fondurile sunt transferate într-un cont purtător de dobândă cu două împuterniciri de semnătură (Comisia și statul beneficiar), deschis în numele statului ACP. Fondurile rămân în aceste conturi cu două împuterniciri de semnătură până la data la care un cadru al obligațiilor reciproce (*Framework of Mutual Obligations* - FMO) justifică un transfer pentru un proiect. Ordonatorul de credite al Comisiei are drept de semnătură pentru contul respectiv în vederea asigurării faptului că fondurile sunt

⁹ În conformitate cu articolul 59 din Regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare, situația trezoreriei este prezentată în bilanțul celui de al 11-lea FED.

¹⁰ În conformitate cu articolul 59 din Regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare, situația trezoreriei este prezentată în bilanțul celui de al 11-lea FED. Diversele tipuri de conturi bancare sunt prezentate în capitolul 5, „Managementul riscului financiar”.

¹¹ JO L 156, 29.5.1998, p. 3-106.

plătite în scopul prevăzut. Fondurile din conturile cu două împuterniciri de semnătură sunt proprietatea statului ACP și, în consecință, nu sunt înregistrate ca active în conturile FED. Transferurile către aceste conturi se înregistrează ca plăți STABEX. Pentru mai multe informații, a se vedea și nota **3.1.1**.

Pentru a îmbunătăți prezentarea conturilor anuale pentru 2016, s-a revizuit clasificarea instituțiilor financiare și a băncilor. Cifrele comparative pentru 2015 sunt prezentate în consecință.

DATORII

2.5. PROVIZIOANE

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
Provizioane	–	–	–	4	4	4
Total	–	–	–	4	4	4

Provizionul este cea mai bună estimare posibilă a sumei probabile care trebuie plătită de FED pentru a finanța închiderea ordonată a Centrului pentru dezvoltarea Întreprinderii (CDI), stabilită de Comitetul ambasadurilor ACP-UE (Decizia nr. 4/2014 din 23 octombrie 2014).

Suma include acțiuni în instanță (1,2 milioane EUR) împotriva CDI și restul costurilor preconizate aferente fazei pasive (de exemplu, sarcini administrative restante, alte litigii restante, arhive etc.), care a început la 31 decembrie 2016 (a se vedea nota **4.3.2**).

2.6. DATORII FINANCIARE

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
Cofinanțare - obligații de plată	–	–	6	–	6	10
Total	–	–	6	–	6	10

Modificarea cuantumului total al datoriilor aferente cofinanțării este explicată în nota **2.7.2.1**.

2.7. OBLIGAȚII DE PLATĂ

milioane EUR

	Notă	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
Obligații de plată curente	2.7.1	0	12	112	97	222	180
Obligații de plată diverse	2.7.2	–	(0)	325	2	327	340
Total		0	12	438	99	549	520

2.7.1. Obligații de plată curente

milioane EUR

	AI optule a FED	AI nouălea FED	AI 10- lea FED	AI 11- lea FED	31.12.2016	31.12.2015
<i>Furnizori</i>	0	11	69	19	98	79
<i>State membre</i>	–	–	0	–	0	0
<i>State terțe</i>	0	0	29	61	91	83
<i>Organisme de drept public</i>	0	1	18	14	32	21
<i>Alte obligații de plată curente</i>	0	1	(4)	4	1	(3)
Total	0	12	112	97	222	180

Obligațiile de plată includ declarațiile de cheltuieli primite de FED care se referă la activitatea sa de acordare de granturi. Acestea sunt înregistrate la valoarea sumei solicitate din momentul în care se primește cererea. Aceeași procedură se aplică în cazul facturilor și al notelor de credit primite în cadrul activităților de achiziții publice. Cererile de decont în cauză au fost luate în considerare pentru procedurile de separare de la încheierea exercițiului financiar. În urma înregistrărilor de separare a exercițiilor financiare, sumele eligibile estimate au fost recunoscute în contul de profit și pierdere.

2.7.2. Obligații de plată diverse

milioane EUR

	Notă	AI optulea FED	AI nouălea FED	AI 10- lea FED	AI 11- lea FED	31.12.2016	31.12.2015
<i>Obligații de plată aferele cofinanțării</i>	2.7.2.1	–	–	63	1	64	31
<i>Contribuții reportate la capitalul fondului</i>	2.7.2.2	–	–	261	–	261	307
<i>Alte obligații de plată diverse</i>	2.7.2.3	–	–	–	2	2	2
Total		–	–	324	3	327	340

2.7.2.1. Obligații de plată aferente cofinanțării

Defalcarea pe state membre a obligațiilor de plată, pe termen lung și curente, aferente cofinanțării este sintetizată în tabelul de mai jos:

milioane EUR

	AI optulea FED	AI nouălea FED	AI 10- lea FED	AI 11- lea FED	31.12.2016	31.12.2015
Cofinanțare pe termen lung						
<i>Belgia</i>	–	–	2	–	2	1
<i>Germania</i>	–	–	0	–	0	1
<i>Regatul Unit</i>	–	–	1	–	1	3
<i>Suedia</i>	–	–	2	–	2	4
<i>Canada</i>	–	–	0	–	0	1
	–	–	6	–	6	10
Cofinanțare curentă						
<i>Belgia</i>	–	–	3	1	4	3
<i>Danemarca</i>	–	–	1	0	1	1

<i>Franța</i>	-	-	37	-	37	10
<i>Germania</i>	-	-	1	-	1	1
<i>Țările de Jos</i>	-	-	1	-	1	1
<i>Spania</i>	-	-	3	-	3	3
<i>Regatul Unit</i>	-	-	11	-	11	1
<i>Suedia</i>	-	-	7	-	7	12
<i>Canada</i>	-	-	0	-	0	(1)
	-	-	63	1	64	31
Total	-	-	69	1	70	41

Obligațiile de plată totale, pe termen lung și curente, aferente cofinanțării au crescut cu 29 de milioane EUR comparativ cu perioada de raportare anterioară.

În 2016, s-au primit contribuții de cofinanțare noi din partea Regatului Unit (9,4 milioane EUR), a Belgiei (3,3 milioane EUR) și a Suediei (0,9 milioane EUR).

Obligațiile de plată totale, pe termen lung și curente, aferente cofinanțării au crescut cu 15 milioane EUR pentru a recunoaște veniturile și cheltuielile aferente proiectelor cofinanțate (a se vedea notele **3.1.2** și **3.4**).

2.7.2.2. Contribuții reportate la capitalul fondului

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
<i>Regatul Unit</i>	-	-	252	-	252	259
<i>Suedia</i>	-	-	-	-	-	48
<i>Ungaria</i>	-	-	9	-	9	-
Total	-	-	261	-	261	307

Contribuțiile reportate la capitalul fondului se referă la contribuțiile statelor membre plătite în avans.

2.7.2.3. Alte obligații de plată diverse

În această rubrică sunt incluse, în principal, încasările de numerar nealocate și plățile restituite.

2.8. CHELTUIELI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS ȘI VENITURI REPORTATE

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
<i>Cheltuieli înregistrate în avans</i>	1	93	567	110	770	853
<i>Alte cumulări și reportări</i>	–	(0)	(0)	6	6	2
Total	1	93	567	115	776	855

Cheltuielile înregistrate în avans includ cheltuielile de exploatare estimate pentru contractele în curs sau care s-au încheiat fără ca cererile de decont să fi fost validate, în cazul cărora cheltuielile eligibile suportate de beneficiarii FED în 2016 au fost estimate pe baza celor mai bune informații disponibile privind contractele existente. Partea de cheltuieli înregistrate în avans estimate care se referă la prefinanțarea plătită a fost înregistrată ca o reducere a prefinanțărilor (a se vedea nota 2.1).

ACTIVE NETE

2.9. CAPITALUL FONDULUI

2.9.1. Capitalul solicitat al fondului - FED-uri active

milioane
EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	Total
<i>Capitalul fondului</i>	12 164	10 973	20 960	29 367	73 464
<i>Capitalul nesolicitat al fondului</i>	(0)	(0)	(5 223)	(29 367)	(34 590)
Capitalul solicitat al fondului la 31.12.2015	12 164	10 973	15 737	–	38 873
<i>Capitalul fondului</i>	12 164	10 973	20 960	29 367	73 464
<i>Capitalul nesolicitat al fondului</i>	–	(0)	(1 773)	(29 367)	(31 140)
Capitalul solicitat al fondului la 31.12.2016	12 164	10 973	19 187	–	42 323

Capitalul fondului reprezintă quantumul total al contribuțiilor statelor membre la fondul FED corespunzător, în conformitate cu fiecare Acord intern. Fondurile nesolicitate reprezintă alocarea inițială care nu a fost încă solicitată statelor membre.

Capitalul solicitat al fondului reprezintă quantumul alocărilor inițiale care a fost solicitat de statele membre pentru a fi transferat în conturile trezoreriei (a se vedea nota 2.9.2 de mai jos).

2.9.2. Capitalul solicitat și nesolicitat al fondului pe state membre

milioane EUR

Contribuții	%	Capital nesolicitat la 31.12.2015	Capital solicitat în 2016	Capital nesolicitat la 31.12.2016
Austria	2,41	126	(83)	43
Belgia	3,53	184	(122)	63
Bulgaria	0,14	7	(5)	2
Cipru	0,09	5	(3)	2
Republica Cehă	0,51	27	(18)	9
Danemarca	2,00	104	(69)	35
Estonia	0,05	3	(2)	1
Finlanda	1,47	77	(51)	26
Franța	19,55	1 021	(674)	347
Germania	20,50	1 071	(707)	364
Grecia	1,47	77	(51)	26
Ungaria	0,55	29	(19)	10
Irlanda	0,91	48	(31)	16
Italia	12,86	672	(444)	228
Letonia	0,07	4	(2)	1
Lituania	0,12	6	(4)	2
Luxemburg	0,27	14	(9)	5
Malta	0,03	2	(1)	1
Țările de Jos	4,85	253	(167)	86
Polonia	1,30	68	(45)	23
Portugalia	1,15	60	(40)	20
România	0,37	19	(13)	7
Slovacia	0,21	11	(7)	4
Slovenia	0,18	9	(6)	3
Spania	7,85	410	(271)	139
Suedia	2,74	143	(95)	49
Regatul Unit	14,82	774	(511)	263
Total	100,00	5 223	(3 450)	1 773

Capitalul solicitat în 2016 include în întregime cererile de capital din cel de al 10-lea FED. Suma totală este alcătuită dintr-o cerere obișnuită de capital (3 450 de milioane EUR). Capitalul celui de al optulea și al celui de al nouălea FED a fost solicitat și primit în întregime. Până acum s-a solicitat capital din cel de al 11-lea FED.

2.9.3. Capitalul solicitat al fondului reportat din FED-urile închise

milioane EUR

	Al optule a FED	Al nouălea FED	Al 10- lea FED	Al 11- lea FED	31.12.2016	31.12.2015
<i>Fonduri transferate din FED-urile închise</i>	627	1 625	–	–	2 252	2 252

Această rubrică include resursele transferate din FED-urile închise către cel de al optulea și al nouălea FED.

2.9.4. Transferuri de capital solicitat al fondului între FED-urile active

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	<i>milioane EUR</i> Total
Sold la 31.12.2014	(3 147)	1 758	(209)	1 597	-
Transferul sumelor dezangajate din FED-urile anterioare către rezerva de performanță a celui de al 10-lea FED	(6)	(109)	114	-	-
Transferul sumelor dezangajate din FED-urile anterioare către rezerva de performanță a celui de al 11-lea FED	-	-	(32)	32	-
Transfer din rezervele de performanță ale celui de al 10-lea și al 11-lea FED către Facilitatea de tranziție	-	-	(41)	41	-
Sume recuperate din cadrul Facilității de tranziție și direcționate către rezervele de performanță ale celui de al 10-lea și al 11-lea FED	-	-	11	(11)	-
Returnarea fondurilor angajate în cadrul Facilității de tranziție	676	727	192	(1 595)	-
Sold la 31.12.2015	(2 476)	2 376	35	65	-
Transferul sumelor dezangajate din FED-urile anterioare către rezerva de performanță a celui de al 10-lea FED	(20)	(163)	182	-	-
Transferul sumelor dezangajate din FED-urile anterioare către rezerva de performanță a celui de al 11-lea FED	-	-	(356)	356	-
Transfer din rezerva de performanță a celui de al 11-lea FED către Instrumentul financiar pentru pace în Africa (cel de al 10-lea FED)	-	-	386	(386)	-
Sold la 31.12.2016	(2 496)	2 214	247	35	-

Această rubrică include resursele transferate între FED-urile active.

De la data intrării în vigoare a Acordului de la Cotonou, toate fondurile necheltuite în cadrul FED-urilor active anterioare sunt transferate FED-ului deschis cel mai recent după dezangajare. Resursele transferate din alte FED-uri măsoară creditele fondului care le primește și reduc creditele fondului de origine. Fondurile transferate către rezerva de performanță a celui de al 10-lea și al 11-lea FED pot fi angajate doar în anumite condiții stabilite în Acordurile interne.

În 2016, din rezerva de performanță a celui de al 11-lea FED s-au luat 386 de milioane EUR în scopul finanțării Instrumentului financiar pentru pace în Africa în cadrul celui de al 10-lea FED.

3. NOTE LA CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

VENITURI

milioane EUR

	Notă	2016	2015
Venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	3.1	8	90
Venituri din tranzacții de schimb	3.2	66	50
Total		73	140

3.1. VENITURI DIN ALTE TIPURI DE TRANZACȚII DECÂT CELE DE SCHIMB

milioane EUR

	Notă	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	2016	2015
Recuperarea cheltuielilor		0	5	13	4	23	20
Recuperarea fondurilor STABEX	3.1.1	1	–	–	–	1	1
Venituri din cofinanțare	3.1.2	–	–	(15)	–	(15)	69
Total		1	5	(2)	4	8	90

Veniturile care nu provin din schimburi pot fi defalcate pe moduri de gestiune după cum urmează:

milioane EUR

	2016	2015
Gestiune directă	6	61
Pusă în aplicare de:		
Comisie	1	3
Delegații ale UE	5	58
Gestiune indirectă	2	29
Pusă în aplicare de:		
Țări terțe	(0)	14
Organizații internaționale	2	14
Organisme de drept public	0	0
Organisme de drept privat cu o misiune de serviciu public	0	1
Total	8	90

3.1.1. Recuperarea fondurilor STABEX

În 2016 s-a returnat FED suma de 1 milion EUR din conturile cu două împuterniciri de semnătură din țările ACP. Aceste venituri sunt incluse la rubrica „Venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb” (recuperarea fondurilor STABEX) în contul de profit și pierdere al celui de al optulea FED.

3.1.2. Venituri din cofinanțare

Contribuțiile de cofinanțare primite îndeplinesc criteriile de venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb, cu condiția să nu afecteze contul de profit și pierdere. Contribuțiile primite rămân la rubrica „Datorii” (a se vedea nota 2.7.2.1) până când condițiile aferente fondurilor donate sunt îndeplinite, și anume cheltuielile eligibile sunt suportate (a se vedea nota 3.4). Suma corespunzătoare este recunoscută

apoi ca venit care nu provine din schimburi, obținut din cofinanțare. În consecință, efectul asupra rezultatului economic al exercițiului financiar este nul.

3.2. VENITURI DIN TRANZACȚII DE SCHIMB

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10- lea FED	Al 11- lea FED	2016	2015
<i>Venituri financiare</i>	(0)	2	2	(1)	3	8
<i>Alte venituri</i>	2	17	40	3	62	42
Total	2	19	43	2	66	50

Venitul financiar este compus în mare parte din dobânda la prefinanțare, care, în 2016, s-a ridicat la 3 milioane EUR¹² (în 2015: 7 milioane EUR).

Alte venituri se referă în întregime la câștigurile realizate și la câștigurile nerealizate din diferențe de schimb valutar.

CHELTUIELI

3.3. INSTRUMENTE DE AJUTOR

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10- lea FED	Al 11- lea FED	2016	2015
<i>Ajutoare programabile</i>	1	(3)	1 007	746	1 751	1 971
<i>Sprijin macroeconomic</i>	–	39	–	–	39	51
<i>Politică sectorială</i>	(0)	18	–	–	18	(24)
<i>Proiecte intra-ACP</i>	–	41	301	351	693	746
<i>Subvenții la rata dobânzii</i>	(3)	–	–	–	(3)	(6)
<i>Ajutoare de urgență</i>	–	(0)	98	300	398	285
<i>Alte programe de ajutor</i>	–	1	–	–	1	0
<i>aferente FED-urilor anterioare</i>	–	–	–	–	–	–
<i>Sprijin instituțional</i>	–	–	5	33	38	34
<i>Compensarea veniturilor din export</i>	(0)	0	–	–	0	(3)
<i>Contribuții la fondurile fiduciare</i>	–	–	–	35	35	5
Total	(2)	95	1 411	1 465	2 970	3 059

Cheltuielile de exploatare ale FED acoperă diverse instrumente de ajutor și îmbracă forme diferite, în funcție de modul în care banii sunt plătiți și gestionați.

¹² Recunoscută în conformitate cu dispozițiile articolului 9 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea FED.

3.4. CHELTUIELI DE COFINANȚARE

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	2016	2015
<i>Cofinanțare</i>	–	–	(15)	–	(15)	69

La această rubrică sunt incluse cheltuielile suportate în 2016 pentru proiectele de cofinanțare. Trebuie precizat faptul că cheltuielile suportate includ sumele estimate legate de separarea exercițiilor financiare (și, în consecință, reluările sumelor estimate aferente exercițiului financiar anterior). Deoarece reluările cheltuielilor estimate pentru 2015 (50 de milioane EUR) depășesc cheltuielile suportate în 2016 (35 de milioane EUR), cheltuielile de cofinanțare sunt negative pentru 2016. Veniturile negative aferente au fost recunoscute în contul de profit și pierdere (a se vedea nota **3.1.2**).

3.5. INSTRUMENTE DE AJUTOR ȘI CHELTUIELI DE COFINANȚARE DEFALCATE PE TIP DE GESTIUNE

milioane EUR

	2016	2015
Gestiune directă	1 173	1 106
<i>Pusă în aplicare de:</i>		
<i>Comisie</i>	140	99
<i>Agenții executive ale UE</i>	10	2
<i>Fonduri fiduciare</i>	36	5
<i>Delegații ale UE</i>	987	1 000
Gestiune indirectă	1 781	2 023
<i>Pusă în aplicare de:</i>		
<i>BEI și FEI</i>	5	31
<i>Organizații internaționale</i>	821	990
<i>Organisme de drept privat cu o misiune de serviciu public</i>	143	31
<i>Organisme de drept public</i>	57	70
<i>Țări terțe</i>	756	900
<i>Organisme de drept privat care pun în aplicare un parteneriat public-privat</i>	(1)	1
Total	2 954	3 128

3.6. COSTURI DE FINANȚARE

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	2016	2015
<i>Reducerea valorii contabile a creanțelor</i>	0	0	(4)	–	(4)	1
<i>Alte cheltuieli financiare</i>	–	–	–	0	0	0
Total	0	0	(4)	0	(4)	1

Reducerea valorii contabile a creanțelor include estimarea la închidere a cheltuielilor cu creanțele nerecuperabile și include, de asemenea, reluările sumelor estimate aferente exercițiului financiar anterior. Deoarece reluările sumelor pentru 2015 (29 de milioane EUR) depășesc sumele estimate în 2016 (25 de milioane EUR), cheltuielile globale aferente reducerii valorii contabile a creanțelor sunt negative pentru 2016.

3.7. ALTE CHELTUIELI

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	2016	2015
<i>Cheltuieli administrative și informatice</i>	–	(0)	4	126	129	113
<i>Provizioane pentru riscuri și cheltuieli</i>	–	–	–	–	–	4
<i>Pierderi realizate aferente creanțelor comerciale</i>	0	0	0	–	0	2
<i>Pierderi din schimb valutar</i>	3	19	42	3	66	44
Total	3	19	46	129	196	162

Această rubrică include cheltuielile de sprijin, și anume costurile administrative legate de programarea și execuția FED-urilor. Acestea cuprind cheltuielile pentru pregătirea, urmărirea, monitorizarea și evaluarea proiectelor, precum și cheltuielile pentru rețele de calculatoare, asistență tehnică etc.

4. ACTIVE CONTINGENTE, DATORII CONTINGENTE ȘI ALTE INFORMAȚII IMPORTANTE

4.1. ACTIVE CONTINGENTE

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
<i>Garanții de bună execuție</i>	(0)	4	5	0	9	13
<i>Garanții de reținere</i>	–	4	3	–	7	6
Total	(0)	7	8	0	16	20

Se solicită garanții de bună execuție pentru a se asigura faptul că beneficiarii finanțării FED își îndeplinesc obligațiile prevăzute în contractele lor cu FED.

Garanțiile de reținere se referă numai la contractele de lucrări. De obicei, se reține un procent de 10 % din plățile intermediare către beneficiari pentru a se asigura îndeplinirea de către contractant a obligațiilor care îi revin. Sumele reținute se regăsesc ca sume de plată. Sub rezerva aprobării autorității contractante, contractantul poate prezenta în schimb o garanție de reținere care înlocuiește sumele reținute din plățile intermediare. Aceste garanții primite sunt prezentate ca active contingente.

În cazul contractelor care fac obiectul gestiunii indirecte, garanțiile aparțin unei autorități contractante, alta decât FED, și nu sunt înregistrate de către FED.

4.2. ALTE INFORMAȚII IMPORTANTE

4.2.1. Angajamente restante care nu au fost încă înregistrate ca cheltuieli

Suma prezentată mai jos este RAL-ul (*reste à liquider* - „restul de lichidat”, adică angajamentele restante) bugetar din care se scad sumele aferente care au fost incluse ca cheltuieli în contul de profit și

pierdere. RAL-ul bugetar este o sumă care reprezintă angajamentele deschise pentru care nu au fost făcute încă plăți și/sau dezangajări. Acest fapt este consecința normală a existenței unor programe multianuale.

milioane EUR

	Al optulea FED	Al nouălea FED	Al 10-lea FED	Al 11-lea FED	31.12.2016	31.12.2015
<i>Angajamente restante care nu au fost încă înregistrate ca cheltuieli</i>	2	202	2 406	4 136	6 746	5 821
Total	2	202	2 406	4 136	6 746	5 821

La data de 31 decembrie 2016, RAL-ul bugetar avea o valoare totală de 7 665 de milioane EUR (în 2015: 6 809 milioane EUR).

4.2.2. Centrul pentru Dezvoltarea Întreprinderii

Consiliul de miniștri ACP-UE a convenit, în iunie 2014, „să demareze procesul de închidere organizată a CDI” și, în același timp, „să asigure faptul că sectorul privat sprijină executarea integrală a proiectelor puse în aplicare de CDI în țările și regiunile ACP.” În acest scop, Consiliul de miniștri ACP-UE a acordat o delegare de competențe Comitetului ambasadurilor ACP-UE pentru a prelua această chestiune în vederea adoptării deciziilor necesare.

Prin Decizia nr. 4/2014 din 23.10.2014, Comitetul ambasadurilor ACP-UE a autorizat Comitetul executiv al CDI să ia, cu efect imediat, toate măsurile adecvate pentru pregătirea închiderii CDI. Astfel cum se prevede la articolul 2 din decizia menționată, Comitetul executiv a fost mandatat să încheie un contract cu un curator pentru a pregăti și a pune în aplicare un plan de închidere.

Curatorul a prezentat Comitetului executiv al CDI, la sfârșitul lunii iunie 2015, un plan strategic definitiv, cu un buget și un plan de lucru, care a reflectat rezultatul dialogului social. Bugetul planului strategic definitiv, aprobat de Comitetul executiv al CDI, a constituit baza pentru propunerea Comisiei de decizie de finanțare, care a fost adoptată de aceasta în 2015, în valoare totală de 18,2 milioane EUR. După adoptarea deciziei de finanțare menționate mai sus, între CDI și Comisie s-a încheiat, în decembrie 2015, un acord de grant care prevedea obligația Comisiei de a furniza finanțarea necesară pentru lichidarea activelor CDI și achitarea în întregime a datoriilor acestuia. Acordul de grant a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016 și va înceta la 31 decembrie 2017. Valoarea contractului este acoperită de angajamentele restante care nu au fost încă înregistrate ca cheltuieli.

5. MANAGEMENTUL RISCULUI FINANCIAR

Următoarele informații prezentate în legătură cu managementul riscului financiar al FED se referă la operațiuni de trezorerie efectuate de Comisie în numele FED în vederea execuției resurselor fondului.

5.1. POLITICI ÎN MATERIE DE MANAGEMENT AL RISCURILOR ȘI ACTIVITĂȚI DE ACOPERIRE ÎMPOTRIVA RISCURILOR

Normele și principiile pentru gestionarea operațiunilor de trezorerie sunt prevăzute în Regulamentul financiar al celui de al 11-lea FED și în Acordul intern.

Se aplică următoarele principii generale, care rezultă din regulamentul menționat anterior:

- contribuțiile FED sunt plătite de statele membre în conturi speciale deschise la banca de emisiune a fiecărui stat membru sau la instituția financiară desemnată de acesta. Sumele aferente contribuțiilor rămân în aceste conturi speciale până când trebuie efectuate plățile FED;
- contribuțiile FED sunt plătite de statele membre în EUR, în timp ce plățile FED sunt exprimate în EUR și în alte monede, inclusiv în monede mai puțin cunoscute;
- conturile bancare deschise de Comisie în numele FED nu pot avea facilități de descoperire de cont.

Pe lângă conturile speciale, Comisia a deschis, în numele FED, alte conturi bancare la instituții financiare (bănci centrale și bănci comerciale) pentru a efectua plăți și a face încasări, altele decât contribuțiile statelor membre la buget.

Operațiunile de trezorerie și de plată au un grad ridicat de automatizare și se bazează pe sisteme moderne de informații. Se aplică proceduri specifice de garantare a securității sistemelor și a separării sarcinilor în conformitate cu Regulamentul financiar, cu standardele de control intern ale Comisiei și cu principiile de audit.

Un set scris de orientări și de proceduri reglementează gestionarea operațiunilor de trezorerie și de plată, având obiectivul de a limita riscul operațional și financiar și de a asigura un nivel adecvat de control. Acestea acoperă domenii diferite de operare, iar conformitatea cu orientările și procedurile este verificată periodic.

5.2. RISCUL VALUTAR

Expunerea FED la riscul valutar la sfârșitul exercițiului financiar - poziție netă

*milioane
EUR*

	31.12.2016							31.12.2015						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Altă monedă	Total	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Altă monedă	Total
Active financiare														
Creanțe și sume recuperabile	0	-	-	-	129	3	132	-	-	-	-	171	1	171
Numerar și echivalente de numerar	2	0	-	-	678	-	680	4	0	-	-	500	-	504
Total	2	0	-	-	807	3	812	4	0	-	-	671	1	675
Datorii financiare														
Datorii financiare pe termen lung	-	-	-	-	(6)	-	(6)	0	-	-	-	(10)	-	(10)
Obligații de plată	0	-	-	-	(495)	(54)	(549)	0	-	-	-	(473)	(47)	(520)
Total	0	-	-	-	(501)	(54)	(555)	0	-	-	-	(483)	(47)	(530)
Total	2	0	-	-	306	(51)	257	4	0	-	-	188	(46)	145

Toate contribuțiile sunt deținute în EUR, iar alte monede sunt cumpărate numai atunci când acest lucru este necesar pentru execuția plăților. În consecință, operațiunile de trezorerie ale FED nu sunt expuse riscului valutar.

5.3. RISCUL RATEI DOBÂNZII

FED nu contractează împrumuturi și, în consecință, nu este expus riscului ratei dobânzii.

FED obține dobândă la soldurile pe care le deține în diferite conturi bancare. Prin urmare, Comisia, în numele FED, a instituit măsuri menite să asigure faptul că dobânzile obținute periodic reflectă nivelul de piață al ratelor dobânzii, precum și variațiile posibile ale acestora.

Contribuțiile la bugetul FED se varsă de fiecare stat membru într-un cont special deschis la o instituție financiară desemnată de acesta. Având în vedere faptul că este posibil ca în prezent remunerația aplicată unora dintre aceste conturi să fie negativă, sunt instituite proceduri de gestionare a numerarului pentru a minimiza soldurile acestor conturi. În plus, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/888 al Consiliului, orice remunerație negativă aplicată acestor conturi este suportată de statul membru în cauză.

Soldurile de la sfârșitul zilei ale conturilor deschise la bănci comerciale sunt remunerate zilnic. Remunerarea soldurilor deținute în astfel de conturi are la bază rate de piață variabile cărora li se aplică o marjă contractuală (pozitivă sau negativă). În cazul majorității conturilor, calculul dobânzii aferente depinde de o rată de referință pe piață și este ajustat pentru a reflecta orice fluctuație a acestei rate. În consecință, FED nu este expus riscului ca soldurile sale să fie remunerate la rate mai mici decât ratele pieței.

5.4. RISCUL DE CREDIT (RISCUL DE CONTRAPARTE)

Active financiare care nu sunt nici restante, nici depreciate:

milioane EUR

	Total	Nici restante, nici depreciate	Restante, dar nedepreciate		
			< 1 an	1-5 ani	> 5 ani
Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	132	93	36	4	–
Total la 31.12.2016	132	93	36	4	–
Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	171	50	120	1	–
Total la 31.12.2015	171	50	120	1	–

Active financiare pe categorie de risc:

milioane EUR

	31.12.2016			31.12.2015		
	Creanțe	Numerar	Total	Creanțe	Numerar	Total
Contrapărți cu rating de credit extern						
Categoria premium și superioară	34	284	318	6	167	173
Categoria medie superioară	3	371	374	34	16	50
Categoria medie inferioară	2	16	18	36	312	348
Categoria speculativă (non-investment grade)	1	9	10	14	9	23
Total	40	680	720	90	503	593
Contrapărți fără rating de credit extern						
Grupul 1 (debitori care și-au îndeplinit obligațiile de plată în trecut)	92	0	92	81	1	82

Grupul 2 (debitori care nu și-au îndeplinit obligațiile de plată în trecut)	-	-	-	-	-	-
Total	92	0	92	81	1	82
Total	132	680	812	171	504	675

Fondurile din categoria *speculativă (non-investment grade)* și din categoria *medie inferioară* se referă, în principal, la contribuțiile statelor membre la FED plătite în conturile speciale deschise de statele membre în conformitate cu articolul 22 alineatul (3) din Regulamentul financiar al FED. În conformitate cu regulamentul menționat, este obligatoriu ca sumele aferente contribuțiilor să rămână în aceste conturi speciale până când trebuie să se efectueze plățile.

Majoritatea resurselor de trezorerie ale FED sunt depozitate, în conformitate cu Regulamentul financiar al FED, în „conturile speciale” deschise de statele membre pentru plata contribuțiilor lor. Majoritatea acestor conturi sunt deschise la trezoreriile sau la băncile centrale naționale ale statelor membre. Aceste instituții prezintă cel mai redus risc de contraparte pentru FED (expunerea vizează statele membre).

În ceea ce privește partea de resurse de trezorerie ale FED depozitată la bănci comerciale pentru a acoperi efectuarea plăților, alimentarea acestor conturi se efectuează conform principiului „la momentul oportun” și este administrată în mod automat de sistemul trezoreriei Comisiei de gestionare a numerarului. În fiecare cont se păstrează un nivel minim de numerar, proporțional cu media plăților zilnice efectuate din contul respectiv. În consecință, sumele deținute la sfârșitul zilei în aceste conturi rămân în mod constant la un nivel scăzut, ceea ce asigură caracterul limitat al expunerii la risc a FED.

În plus, se aplică orientări specifice privind selecția băncilor comerciale pentru a se reduce și mai mult riscul de contraparte la care este expus FED.

Toate băncile comerciale sunt selectate printr-o procedură de ofertare. Ratingul minim de credit pe termen scurt necesar pentru admiterea la procedurile de ofertare este Moody's P-1 sau echivalent (S&P A-1 sau Fitch F1). În circumstanțe specifice și justificate în mod corespunzător, se poate solicita un nivel mai scăzut.

5.5. RISCUL DE LICHIDITATE

Analiza scadenței datoriilor financiare pe baza scadențelor contractuale rămase

	milioane EUR			
	< 1 an	1-5 ani	> 5 ani	Total
<i>Datorii financiare</i>	549	6	-	555
Total la 31.12.2016	549	6	-	555
<i>Datorii financiare</i>	520	10	-	530
Total la 31.12.2015	520	10	-	530

Principiile bugetare aplicate FED asigură faptul că resursele de numerar globale aferente perioadei bugetare sunt întotdeauna suficiente pentru efectuarea tuturor plăților conexe. Într-adevăr, totalul contribuțiilor statelor membre este egal cu suma globală a creditelor de plată pentru perioada bugetară relevantă.

Cu toate acestea, contribuțiile statelor membre la FED sunt plătite în trei tranșe pe an, în timp ce plățile fac obiectul unei anumite periodicități.

În vederea asigurării faptului că resursele de trezorerie sunt întotdeauna suficiente pentru a acoperi plățile care urmează să fie efectuate într-o anumită lună, informațiile privind situația trezoreriei fac obiectul unor schimburi periodice între trezoreria Comisiei și serviciile ordonatoare relevante pentru ca plățile efectuate într-o anumită perioadă să nu depășească resursele de trezorerie disponibile.

Pe lângă cele menționate mai sus, în contextul operațiunilor zilnice de trezorerie ale FED, instrumentele automatizate de gestionare a numerarului asigură faptul că zilnic sunt disponibile suficiente lichidități în fiecare cont bancar al FED.

6. INFORMAȚII PRIVIND PĂRȚILE AFILIATE

Părțile afiliate ale FED sunt Fondul fiduciar Bêkou al UE și Fondul fiduciar al UE pentru Africa. Tranzacțiile dintre aceste entități se efectuează în cadrul operațiunilor obișnuite ale FED, din acest motiv pentru respectivele tranzacții nefiind necesare cerințe specifice de prezentare de informații, în conformitate cu normele contabile ale UE.

FED nu are o conducere separată, întrucât este gestionat de Comisie. Drepturile la plată ale personalului-cheie din conducerea UE, incluzând Comisia, au fost prezentate în conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene la rubrica 7.2, „Drepturile la plată ale personalului-cheie din conducere”.

7. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANȚULUI

La data transmiterii acestor conturi, nu au fost constatate de către contabilul FED și nici nu i-au fost raportate probleme semnificative care să necesite o prezentare separată în prezenta secțiune. Conturile anuale și notele aferente au fost întocmite utilizând cele mai recente informații disponibile și acest lucru se reflectă în informațiile prezentate mai sus.

8. RECONCILIAREA REZULTATULUI ECONOMIC CU REZULTATUL BUGETAR

Rezultatul economic al exercițiului financiar se calculează în temeiul principiilor contabilității pe bază de angajamente. Rezultatul bugetar se bazează însă pe normele contabilității de casă. Întrucât atât rezultatul economic, cât și rezultatul bugetar se referă la aceleași tranzacții operaționale subiacente, asigurarea faptului că acestea sunt reconciliabile reprezintă un control util. Tabelul de mai jos prezintă această reconciliere, subliniind principalele sume reconciliate, defalcate pe posturi de venituri și de cheltuieli.

	milioane EUR	
	2016	2015
REZULTATUL ECONOMIC AL EXERCITIULUI FINANCIAR	(3 073)	(3 152)
Venituri		
<i>Drepturi la plată care nu afectează rezultatul bugetar</i>	(2)	(1)
<i>Drepturi la plată constatate în cursul exercițiului financiar curent, dar necolectate încă</i>	(7)	(11)
<i>Drepturi la plată constatate în cursul exercițiilor financiare precedente și colectate în exercițiul financiar curent</i>	16	19
<i>Efectul net al prefinanțării</i>	43	28
<i>Venituri (nete) înregistrate în avans</i>	8	29
Cheltuieli		
<i>Cheltuieli ale exercițiului financiar curent neplătite încă</i>	63	61
<i>Cheltuieli ale exercițiilor financiare anterioare plătite în exercițiul financiar curent</i>	(129)	(221)
<i>Anularea plăților</i>	22	12
<i>Efectul net al prefinanțării</i>	(459)	(53)
<i>Cheltuieli (nete) înregistrate în avans</i>	168	200
REZULTATUL BUGETAR AL EXERCITIULUI FINANCIAR	(3 350)	(3 088)

8.1. ELEMENTE DE RECONCILIARE - VENITURI

Veniturile bugetare ale unui exercițiu financiar corespund veniturilor încasate din drepturile la plată constatate în cursul exercițiului financiar și sumelor încasate din drepturile la plată care au fost constatate în exercițiile financiare anterioare.

Drepturile la plată care nu afectează rezultatul bugetar sunt înregistrate în rezultatul economic, dar, din perspectivă bugetară, acestea nu pot fi considerate venituri, întrucât suma încasată este transferată în rezerve și nu poate fi angajată din nou fără o decizie a Consiliului.

Astfel, drepturile la plată constatate în exercițiul financiar curent, dar neîncasate încă trebuie deduse din rezultatul economic în scopul reconcilierii, deoarece nu fac parte din veniturile bugetare. În schimb, drepturile la plată constatate în exercițiile financiare anterioare și încasate în exercițiul financiar curent trebuie adăugate la rezultatul economic în scopul reconcilierii.

Efectul net al prefinanțării este compensarea prefinanțărilor recuperate. Aceasta este o încasare de numerar care nu are impact asupra rezultatului economic.

Veniturile nete înregistrate în avans constau în principal în regularizări efectuate la sfârșitul exercițiului financiar în scopul separării exercițiilor. Se ia în considerare numai efectul net, și anume veniturile înregistrate în avans aferente exercițiului financiar curent din care se scad reluările veniturilor înregistrate în avans aferente exercițiului financiar anterior.

8.2. ELEMENTE DE RECONCILIARE – CHELTUIELI

Cheltuielile exercițiului financiar curent neplătite încă trebuie să fie adăugate în scopul reconcilierii întrucât sunt incluse în rezultatul economic, dar nu fac parte din cheltuielile bugetare. În schimb, **cheltuielile exercițiilor financiare anterioare plătite în exercițiul financiar curent** trebuie deduse din rezultatul economic în scopul reconcilierii întrucât fac parte din cheltuielile bugetare aferente exercițiului financiar curent, dar fie nu au efect asupra rezultatului economic, fie duc la scăderea cheltuielilor în cazul în care se fac corecții.

Încasările de numerar care provin din **anularea plăților** nu afectează rezultatul economic, însă au impact asupra rezultatului bugetar.

Efectul net al prefinanțării reprezintă combinarea noilor prefinanțări plătite în exercițiul financiar curent (recunoscute ca cheltuieli bugetare ale exercițiului financiar) și din compensarea prefinanțării plătite în exercițiul financiar curent sau în exercițiile financiare anterioare prin acceptarea costurilor eligibile. Acestea din urmă reprezintă o cheltuială din perspectiva angajamentelor, dar nu în conturile bugetare, deoarece plata prefinanțării inițiale a fost deja considerată cheltuială bugetară la momentul plății.

Cheltuielile nete înregistrate în avans constau în principal din regularizări efectuate la sfârșitul exercițiului financiar în scopul separării exercițiilor, și anume cheltuielile eligibile suportate de beneficiarii fondurilor FED, dar care nu au fost încă raportate FED. Se ia în considerare numai efectul net, și anume cheltuielile înregistrate în avans aferente exercițiului financiar curent din care se scad reluările cheltuielilor înregistrate în avans aferente exercițiului financiar anterior.

SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FONDURILOR FIDUCIARE ALE UE CONSOLIDATE ÎN CADRUL FED

Trebuie precizat faptul că, din cauza rotunjirii cifrelor la mii de euro, unele date financiare din tabele pot părea că nu corespund sumei totale.

CONTURILE ANUALE FINALE ALE FONDULUI FIDUCIAR BÊKOU AL UE

Trebuie precizat faptul că, din cauza rotunjirii cifrelor la mii de euro, unele date financiare din tabele pot părea că nu corespund sumei totale.

INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FONDUL FIDUCIAR BÊKOU AL UE

Contextul general al fondurilor fiduciare ale Uniunii

Un fond fiduciar este o construcție juridică cu o structură financiară distinctă care pune în comun fondurile mai multor donatori pentru a finanța împreună o acțiune pe baza unor obiective convenite de comun acord și a unor formate de raportare.

În conformitate cu articolul 187 alineatul (1) din Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Uniunii (RF UE) și cu articolul 42 din Regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare (RF FED), Comisia este autorizată să creeze fonduri fiduciare ale Uniunii Europene (FFUE-uri) pentru acțiuni externe. FFUE-urile sunt create în temeiul unui acord încheiat cu alți donatori pentru a întreprinde acțiuni de urgență, acțiuni ulterioare situațiilor de urgență și acțiuni tematice. Instituirea unui FFUE trebuie să fie justificată, și anume valoarea adăugată a UE (obiectivele sale pot fi mai bine îndeplinite la nivelul UE decât la nivel național) și de complementaritate (fondul fiduciar nu trebuie să se suprapună cu instrumente deja existente și cu instrumente similare).

FFUE-urile sunt create pentru o durată limitată, care este definită, împreună cu obiectivele sale, de actul constitutiv al fiecărui fond fiduciar. În conformitate cu articolul 187 din RF UE, FFUE-urile au mecanisme de guvernare specifice și contribuțiile nu sunt înscrise în bugetul UE. Fiecare FFUE are un consiliu de conducere („Consiliul fondului fiduciar”) prezidat de Comisie, în care sunt reprezentați donatorii și statele membre care nu sunt contribuitoare, acestea din urmă având statutul de observatori.

Consiliul operațional, care este format din reprezentantul UE („președintele”), membrii fondatori („vicepreședinți”) și reprezentanți ai altor donatori, care au contribuit cu cel puțin 3 milioane EUR („membri”), decide cu privire la utilizarea fondurilor FFUE-urilor și evaluează eficacitatea activităților finanțate de respectivul fond. La nivel administrativ, Consiliul operațional este, printre altele, responsabil cu aprobarea raportului anual, conturile anuale auditate, evaluarea eficacității sistemelor de control intern, acțiunile întreprinse ca urmare a observațiilor formulate de auditori interni și externi etc.

FFUE-urile sunt gestionate de Comisie sub responsabilitatea ordonatorului de credite delegat care furnizează Comisiei și donatorilor o asigurare privind utilizarea fondurilor. Gestionarul FFUE-lui este ordonatorul de credite subdelegat. Așa cum este cazul Fondului european de dezvoltare, contabilul unui FFUE este contabilul Comisiei, care este responsabil cu stabilirea procedurilor contabile și a planului de conturi comun tuturor FFUE-urilor.

Fondul fiduciar Bêkou

Primul fond fiduciar cu donatori multipli al UE, intitulat Bêkou, care înseamnă „speranță” în sango, a fost instituit la data de 15 iulie 2014 de Comisie (reprezentată de Direcțiile Generale DEVCO și ECHO și de EEAS) și de trei state membre ale UE (Germania, Franța și Țările de Jos) pentru a promova stabilizarea și reconstrucția Republicii Centrafricane. Acesta a fost instituit pentru o perioadă maximă de 60 de luni. Fondul fiduciar este gestionat de la Bruxelles.

Conturile anuale ale Fondului fiduciar Bêkou

În conformitate cu articolul 8 din Acordul de instituire a Fondului fiduciar al Uniunii Europene pentru Republica Centrafricană, „Fondul fiduciar Bêkou al UE”, și cu articolul 11.2.1 din Actul constitutiv, conturile anuale cuprind două părți: (1) raportul financiar anual, elaborat de gestionarul FFUE-lui, și (2) situațiile financiare anuale, întocmite de contabilul Comisiei, care, în temeiul aceluiași articol, este și contabilul fondului fiduciar.

Astfel cum se prevede la articolul 8 din Acordul constitutiv, situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei (normele contabile ale UE, EAR), care se bazează pe Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (IPSAS).

Conturile anuale fac obiectul unui audit extern independent, iar conturile anuale finale sunt prezentate de gestionarul FFUE-ului și de contabil Consiliului operațional, spre aprobare [articolul 8.3.4 litera (c)].

Principalele realizări ale exercițiului financiar

La sfârșitul lui 2016, la Fondul fiduciar Bêkou contribuiseră 7 donatori: Fondul european de dezvoltare (FED), bugetul UE, 4 state membre și 1 stat nemembru.

Fondul fiduciar va finanța activități care contribuie la sprijinirea Republicii Centrafricane în ceea ce privește redresarea sa în urma crizei și în toate aspectele reconstrucției, acordându-se o atenție specială măsurilor menite:

- să restabilească serviciile publice esențiale (de exemplu, electricitate, transport, accesul la justiție și accesul la apă) și serviciile sociale de bază (sănătate și educație) și să stabilizeze situația alimentară și nutrițională;
- să relanseze activitatea economică;
- să stabilizeze țara și să restabilească structura socială, în special prin intermediul reconcilierii, al coexistenței pașnice între comunitățile Republicii Centrafricane și al respectării drepturilor omului;
- să reinstaureze legitimitatea, să construiască din nou capacitățile și să restabilească funcționarea structurilor administrative naționale și locale.

Acesta va finanța, de asemenea, activități care contribuie la atenuarea impactului crizei în țările care au o frontieră comună cu Republica Centrafricană și/sau adăpostesc refugiați și persoane care fug din calea violențelor din Republica Centrafricană.

La sfârșitul lui 2016, contribuția totală angajată pentru FFUE s-a ridicat la aproximativ 173 de milioane EUR: FED a contribuit cu 68 de milioane EUR, bugetul UE cu 50 de milioane EUR, în timp ce statele membre și alți donatori au anunțat angajamente în valoare de 55 de milioane EUR.

În total, s-au adoptat 11 programe pentru redresarea țării. Până la sfârșitul anului 2016, s-au angajat 91,3 milioane EUR în domeniile sănătății, securității alimentare și nutriționale, infrastructurii, integrării femeilor în societate, precum și în domeniul ajutorului pentru refugiații centrafricani din țările învecinate.

INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FONDUL FIDUCIAR BÊKOU AL UE

mii EUR

	31.12.2016	31.12.2015
ACTIVE IMOBILIZATE		
<i>Prefinanțare</i>	3 604	3 446
	3 604	3 446
ACTIVE CIRCULANTE		
<i>Prefinanțare</i>	12 458	6 047
<i>Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb</i>	1 455	1 364
<i>Numerar și echivalente de numerar</i>	43 036	52 461
	56 949	59 873
TOTAL ACTIVE	60 554	63 319
DATORII PE TERMEN LUNG		
<i>Datorii financiare</i>	(59 339)	(63 125)
	(59 339)	(63 125)
DATORII CURENTE		
<i>Cheltuieli înregistrate în avans și venituri reportate</i>	(1 215)	(193)
	(1 215)	(193)
TOTAL DATORII	(60 554)	(63 319)
ACTIVE NETE	-	-
FONDURI ȘI REZERVE		
<i>Excedent acumulat</i>	-	-
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>	-	-
ACTIVE NETE	-	-

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE AL FONDULUI FIDUCIAR BÊKOU AL UE

mii EUR

	2016	2015
VENITURI		
Venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb		
<i>Venituri din donații</i>	17 232	9 354
	17 232	9 354
Venituri din tranzacții de schimb		
<i>Venituri financiare</i>	48	101
	48	101
Total venituri	17 280	9 455
CHELTUIELI		
<i>Cheltuieli de exploatare</i>	(16 432)	(8 824)
<i>Alte cheltuieli</i>	(848)	(631)
Total cheltuieli	(17 280)	(9 455)
REZULTATUL ECONOMIC AL EXERCIȚIULUI FINANCIAR	–	–

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE ALE FONDULUI FIDUCIAR BÊKOU AL UE

mii EUR

	2016	2015
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>	–	–
Activități de exploatare		
<i>(Creșterea)/scăderea prefinanțării</i>	(6 569)	(9 493)
<i>(Creșterea)/scăderea creanțelor din tranzacții de schimb și a sumelor recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb</i>	(91)	(1 364)
<i>Creșterea/(scăderea) datoriilor financiare</i>	(3 786)	18 125
<i>Creșterea/(scăderea) cheltuielilor înregistrate în avans și a veniturilor reportate</i>	1 021	193
FLUXURI NETE DE TREZORERIE	(9 425)	7 461
<i>Creșterea/(scăderea) netă a numerarului și a echivalentelor de numerar</i>	(9 425)	7 461
<i>Numerar și echivalente de numerar la începutul exercițiului financiar</i>	52 461	45 000
<i>Numerar și echivalente de numerar la sfârșitul exercițiului financiar</i>	43 036	52 461

SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ACTIVEI NETE AL FONDULUI FIDUCIAR BÊKOU AL UE

mii EUR

	Excedent acumulat/ (deficit) acumulat	Rezultatul economic al exercițiului financiar	Active nete
SOLD LA 31.12.2015	-	-	-
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>	-	-	-
SOLD LA 31.12.2016	-	-	-

CONTURILE ANUALE FINALE ALE FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA

Trebuie precizat faptul că, din cauza rotunjirii cifrelor la mii de euro, unele date financiare din tabele pot părea că nu corespund sumei totale.

INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FONDUL FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA

Contextul general al fondurilor fiduciare ale Uniunii

Un fond fiduciar este o construcție juridică cu o structură financiară distinctă care pune în comun fondurile mai multor donatori pentru a finanța împreună o acțiune pe baza unor obiective convenite de comun acord și a unor formate de raportare.

În conformitate cu articolul 187 alineatul (1) din Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Uniunii (RF UE) și cu articolul 42 din Regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare (RF FED), Comisia este autorizată să creeze fonduri fiduciare ale Uniunii Europene (FFUE-uri) pentru acțiuni externe. FFUE-urile sunt create în temeiul unui acord încheiat cu alți donatori pentru a întreprinde măsuri de urgență, măsuri ulterioare situațiilor de urgență și măsuri tematice. Instituirea unui FFUE trebuie să fie justificată, și anume valoarea adăugată a UE (obiectivele sale pot fi mai bine îndeplinite la nivelul UE decât la nivel național) și de complementaritate (fondul fiduciar nu trebuie să se suprapună cu instrumente deja existente și cu instrumente similare).

FFUE-urile oferă o serie de avantaje: sunt instrumente aflate sub conducerea UE, care asigură o mai bună coordonare cu statele membre ale UE, un control mai bun al operațiunilor de către Uniune și de către alți donatori și o vizibilitate sporită a UE. FFUE-urile se caracterizează prin procese decizionale rapide și capacitatea de a pune în comun sume mai mari din diferite surse, fiind astfel un instrument proactiv, flexibil și adaptabil.

FFUE-urile sunt create pentru o durată limitată, care este definită, împreună cu obiectivele sale, de actul constitutiv al fiecărui fond fiduciar. În conformitate cu articolul 187 din RF UE, FFUE-urile au mecanisme de guvernare specifice și contribuțiile nu sunt înscrise în bugetul UE. Fiecare FFUE are un consiliu de conducere („Consiliul fondului fiduciar”) prezidat de Comisie, în care sunt reprezentați donatorii și statele membre care nu sunt contribuitoare, acestea din urmă având statutul de observatori. Comitetul fondului fiduciar decide cu privire la utilizarea fondurilor acestuia.

Planul de lucru al FFUE este aprobat de Consiliul operațional, care este format din reprezentantul UE („președintele”), membrii fondatori („vicepreședinți”) și reprezentanți ai altor donatori, care au contribuit cu cel puțin 3 milioane EUR („membri”), și care decide cu privire la utilizarea fondurilor FFUE și evaluează eficacitatea activităților finanțate de FFUE. La nivel administrativ, Consiliul operațional este, printre altele, responsabil cu aprobarea raportului anual, conturile anuale auditate, evaluarea eficacității sistemelor de control intern, acțiunile întreprinse ca urmare a observațiilor formulate de auditori interni și externi etc.

FFUE-urile sunt gestionate de Comisie sub responsabilitatea ordonatorului de credite delegat care furnizează Comisiei și donatorilor o asigurare privind utilizarea fondurilor. Gestionarul FFUE-ului este ordonatorul de credite subdelegat. Așa cum este cazul Fondului european de dezvoltare, contabilul unui FFUE este contabilul Comisiei, care este responsabil cu stabilirea procedurilor contabile și a planului de conturi comun tuturor FFUE-urilor.

Fondul fiduciar al UE pentru Africa

Fondul fiduciar de urgență al Uniunii Europene pentru stabilitate și abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulate și ale strămutărilor de persoane în Africa („Fondul fiduciar al UE pentru Africa”) a fost lansat la 12 noiembrie 2015, în cadrul summitului de la Valletta privind migrația. Principalele obiective ale acestui fond fiduciar sunt de a sprijini toate aspectele stabilității și de a contribui la o mai bună gestionare a migrației, precum și la abordarea cauzelor profunde ale destabilizării, ale strămutării forțate și ale migrației neregulate, mai ales prin promovarea rezilienței, a oportunităților economice și a egalității de șanse, a securității și a dezvoltării și prin combaterea încălcărilor drepturilor omului.

Fondul fiduciar își desfășoară activitatea în trei zone geografice principale, și anume regiunea Sahel și zona Lacului Ciad, Cornul Africii și Africa de Nord, dar și țările vecine țărilor eligibile pot beneficia, de la caz la caz, de proiecte ale fondului fiduciar. Fondul fiduciar este instituit pentru o perioadă limitată, și anume până la 31 decembrie 2020, cu scopul de a furniza un răspuns pe termen scurt și mediu la provocările cu care se confruntă regiunile. Fondul fiduciar este gestionat de la Bruxelles.

Conturile anuale ale Fondului fiduciar al UE pentru Africa

Conform articolului 7 din „Acordul de instituire a Fondului fiduciar de urgență al Uniunii Europene pentru stabilitate și abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulate și ale strămutărilor de persoane în Africa și normele sale interne” („Acordul constitutiv”), conturile anuale cuprind două părți: (1) raportul financiar anual, elaborat de gestionarul FFUE-lui, și (2) situațiile financiare anuale, întocmite de contabilul Comisiei, care, în temeiul aceluiași articol, este și contabilul fondului fiduciar.

Astfel cum se prevede la articolul 8 din Acordul constitutiv, situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei (normele contabile ale UE, EAR), care se bazează pe Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (IPSAS).

Conturile anuale fac obiectul unui audit extern independent, iar conturile anuale finale sunt prezentate de gestionarul FFUE-ului și de contabilul Consiliului operațional, spre aprobare [articolul 8.3.4 litera (c)].

2016 este primul exercițiu financiar în care se întocmesc situațiile financiare ale Fondului fiduciar al UE pentru Africa. Acest lucru este în conformitate cu articolul 8.3.2, care prevede că obligația contabilului de a întocmi situații financiare se aplică numai în ceea ce privește primul exercițiu financiar, dacă fondul fiduciar a existat mai mult de șase luni. Tranzacțiile din 2015 sunt reflectate în cifrele comparative.

Principalele realizări ale exercițiului financiar

La sfârșitul lui 2016, totalul resurselor angajate pentru fondul fiduciar a fost de 2 555 de milioane EUR. Contribuțiile externe s-au ridicat la 152 de milioane EUR, iar contribuțiile de la bugetele UE și FED - la 2 403 milioane EUR.

În doar un an, un număr total de 106 proiecte, în valoare de 1 589 de milioane EUR, au fost aprobate pentru regiunea Sahel/lacul Ciad, Cornul Africii și Africa de Nord. Proiectele pot fi defalcate geografic după cum urmează: 65 de programe în regiunea Sahel/regiunea Lacului Ciad, în valoare totală de 918,5 milioane EUR, 35 de programe în regiunea Cornului Africii, în valoare totală de 606 milioane EUR, și 6 programe în regiunea Africii de Nord, în valoare totală de 64,5 milioane EUR. Proiectele acoperă următoarele domenii prioritare: beneficiile în materie de dezvoltare generate de migrație (942 de milioane EUR); migrația legală și mobilitatea (68 de milioane EUR); protecție și azil (233 de milioane EUR); prevenirea și combaterea migrației neregulate; introducerea ilegală de migranți și traficul de persoane (170 de milioane EUR); returnarea, readmisia și reintegrarea (163 de milioane EUR) și alte domenii (13 milioane EUR). Din suma aprobată, 1 488 de milioane EUR au fost angajate și s-au încheiat contracte în valoare de 600 de milioane EUR cu partenerii însărcinați cu punerea în aplicare.

BILANȚUL FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA

mii EUR

	31.12.2016	31.12.2015
ACTIVE IMOBILIZATE		
Prefinanțare	44 854	–
	44 854	–
ACTIVE CIRCULANTE		
Prefinanțare	70 731	–
Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb	9 476	–
Numerar și echivalente de numerar	14 879	32 642
	95 086	32 642
TOTAL ACTIVE	139 941	32 642
DATORII PE TERMEN LUNG		
Datorii financiare	(138 502)	(32 642)
	(138 502)	(32 642)
DATORII CURENTE		
Obligații de plată	(702)	–
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri reportate	(736)	–
	(1 439)	–
TOTAL DATORII	(139 941)	(32 642)
ACTIVE NETE	–	–
FONDURI ȘI REZERVE		
Excedent acumulat	–	–
Rezultatul economic al exercițiului financiar	–	–
ACTIVE NETE	–	–

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE AL FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA

mii EUR

	2016	2015
VENITURI		
Venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb		
<i>Venituri din donații</i>	52 246	–
	52 246	–
Venituri din tranzacții de schimb		
<i>Venituri financiare</i>	54	–
<i>Alte venituri din schimburi</i>	43	–
	97	–
Total venituri	52 343	–
CHELTUIELI		
<i>Cheltuieli de exploatare</i>	(49 042)	–
<i>Alte cheltuieli</i>	(3 301)	–
Total cheltuieli	(52 343)	–
REZULTATUL ECONOMIC AL EXERCIȚIULUI FINANCIAR	–	–

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE ALE FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA

mii EUR

	2016	2015
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>	–	–
Activități de exploatare		
<i>(Creșterea)/scăderea prefinanțării</i>	(115 585)	–
<i>(Creșterea)/scăderea creanțelor din tranzacții de schimb și a sumelor recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb</i>	(9 476)	–
<i>Creșterea/(scăderea) datoriilor financiare</i>	105 860	32 642
<i>Creșterea/(scăderea) obligațiilor de plată</i>	702	–
<i>Creșterea/(scăderea) cheltuielilor înregistrate în avans și a veniturilor reportate</i>	736	–
FLUXURI NETE DE TREZORERIE	(17 763)	32 642
<i>Creșterea/(scăderea) netă a numerarului și a echivalentelor de numerar</i>	(17 763)	32 642
<i>Numerar și echivalente de numerar la începutul exercițiului financiar</i>	32 642	–
<i>Numerar și echivalente de numerar la sfârșitul exercițiului financiar</i>	14 879	32 642

SITUAȚIA VARIAȚIEI ACTIVEI NETE ALE FONDULUI FIDUCIAR AL UE PENTRU AFRICA

mii EUR

	Excedent acumulat/ (deficit) acumulat	Rezultatul economic al exercițiului financiar	Active nete
SOLD LA 31.12.2015	–	–	–
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>	–	–	–
SOLD LA 31.12.2016	–	–	–

SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE ALE FED ȘI ALE FONDURILOR FIDUCIARE ALE UE

Trebuie precizat faptul că, din cauza rotunjirii cifrelor la milioane de euro, unele date financiare din tabele pot părea că nu corespund sumei totale.

BILANȚUL CONSOLIDAT

milioane EUR

	31.12.2016	31.12.2015
ACTIVE IMOBILIZATE		
<i>Prefinanțare</i>	457	520
<i>Contribuții la fondul fiduciar</i>	–	–
<i>Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb</i>	–	–
	457	520
ACTIVE CIRCULANTE		
<i>Prefinanțare</i>	1 455	1 151
<i>Creanțe din tranzacții de schimb și sume recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb</i>	143	172
<i>Numerar și echivalente de numerar</i>	738	589
	2 336	1 912
TOTAL ACTIVE	2 794	2 432
DATORII PE TERMEN LUNG		
<i>Provizioane</i>	(4)	(4)
<i>Datorii financiare</i>	(106)	(72)
	(110)	(76)
DATORII CURENTE		
<i>Obligații de plată</i>	(549)	(520)
<i>Cheltuieli înregistrate în avans și venituri reportate</i>	(778)	(855)
	(1 327)	(1 376)
TOTAL DATORII	(1 437)	(1 451)
ACTIVE NETE	1 357	980
FONDURI ȘI REZERVE		
<i>Capitalul solicitat al fondului - FED-uri active</i>	42 323	38 873
<i>Capitalul solicitat al fondului reportat din FED-urile închise</i>	2 252	2 252
<i>Transferuri de capital solicitat al fondului între FED-urile active</i>	–	–
<i>Rezultatul economic reportat din exercițiile financiare anterioare</i>	(40 146)	(36 994)
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>	(3 073)	(3 152)
ACTIVE NETE	1 357	980

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE CONSOLIDAT

milioane EUR

	2016	2015
VENITURI		
Venituri din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb		
<i>Recuperarea cheltuielilor</i>	8	90
<i>Venituri din donații pentru fonduri fiduciare</i>	35	4
	43	94
Venituri din tranzacții de schimb		
<i>Venituri financiare</i>	4	8
<i>Alte venituri</i>	62	42
	66	50
Total venituri	108	144
CHELTUIELI		
<i>Instrumente de ajutor</i>	(2 935)	(3 059)
<i>Cheltuieli de cofinanțare</i>	15	(69)
<i>Costuri de finanțare</i>	4	(1)
<i>Cheltuieli executate de fondurile fiduciare</i>	(65)	(4)
<i>Alte cheltuieli</i>	(200)	(163)
Total cheltuieli	(3 181)	(3 296)
REZULTATUL ECONOMIC AL EXERCIȚIULUI FINANCIAR	(3 073)	(3 152)

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A FLUXURILOR DE TREZORERIE

milioane EUR

	2016	2015
<i>Rezultatul economic al exercițiului financiar</i>	<i>(3 073)</i>	<i>(3 152)</i>
Activități de exploatare		
<i>Majorare de capital - contribuții</i>	<i>3 450</i>	<i>3 200</i>
<i>(Creșterea)/scăderea contribuțiilor la fondul fiduciar</i>	<i>(0)</i>	<i>39</i>
<i>(Creșterea)/scăderea prefinanțării</i>	<i>(242)</i>	<i>204</i>
<i>(Creșterea)/scăderea creanțelor din tranzacții de schimb și a sumelor recuperabile din alte tipuri de tranzacții decât cele de schimb</i>	<i>29</i>	<i>(43)</i>
<i>Creșterea/(scăderea) provizioanelor</i>	<i>-</i>	<i>4</i>
<i>Creșterea/(scăderea) datoriilor financiare</i>	<i>34</i>	<i>(7)</i>
<i>Creșterea/(scăderea) obligațiilor de plată</i>	<i>29</i>	<i>(179)</i>
<i>Creșterea/(scăderea) cheltuielilor înregistrate în avans și a veniturilor reportate</i>	<i>(78)</i>	<i>132</i>
FLUXURI NETE DE TREZORERIE	149	198
<i>Creșterea/(scăderea) netă a numerarului și a echivalentelor de numerar</i>	<i>149</i>	<i>198</i>
<i>Numerar și echivalente de numerar la începutul exercițiului financiar</i>	<i>589</i>	<i>391</i>
<i>Numerar și echivalente de numerar la sfârșitul exercițiului financiar</i>	<i>738</i>	<i>589</i>

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A MODIFICĂRILOR ACTIVEI NETE

	Capitalul fondului - FED-uri active (A)	Fonduri nesolicitate - FED-uri active (B)	Capitalul solicitat al fondului - FED-uri active (C) = (A)-(B)	Rezerve cumulate (D)	Capitalul solicitat al fondului reportat din FED-urile închise (E)	<i>milioane EUR</i> Total active nete (C)+(D)+(E)
SOLD LA 31.12.2014	45 691	10 018	35 673	(36 994)	2 252	932
Majorare de capital - contribuții		(4 795)	4 795	-	-	4 795
Reducere de capital - fonduri angajate în cadrul Facilității de tranziție	(1 595)		(1 595)			(1 595)
Recunoașterea capitalului celui de al 11-lea FED	29 367	29 367	-			-
Rezultatul economic al exercițiului financiar	-	-	-	(3 152)	-	(3 152)
SOLD LA 31.12.2015	73 464	34 590	38 874	(40 146)	2 252	980
Majorare de capital - contribuții		(3 450)	3 450			3 450
Rezultatul economic al exercițiului financiar			-	(3 073)		(3 073)
SOLD LA 31.12.2016	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357

RAPORT PRIVIND EXECUȚIA FINANCIARĂ A FED

RAPORT PRIVIND EXECUȚIA FINANCIARĂ - 2016

NOTĂ INTRODUCȚIVĂ

FED-uri anterioare

- Întrucât cel de al șaselea FED a fost închis în 2006, iar cel de al șaptelea FED a fost închis în 2008, conturile anuale nu mai cuprind tabelele privind execuția financiară a acestor FED-uri. Execuția soldurilor transferate se regăsește însă în cel de al nouălea FED.
- La fel ca în anii precedenți, în vederea asigurării transparenței în prezentarea conturilor pentru 2016, tabelele evidențiază separat pentru al optulea FED partea utilizată pentru programarea în temeiul Convenției de la Lomé și partea utilizată pentru programarea în temeiul Acordului de la Cotonou.
- În conformitate cu articolul 1 alineatul (2) litera (b) din Acordul intern privind cel de al nouălea FED, soldurile și dezangajările FED-urilor anterioare au fost transferate celui de al nouălea FED și, pe durata celui de al nouălea FED, au fost angajate ca fonduri ale celui de al nouălea FED.

Al 10-lea FED

Acordul de parteneriat ACP-CE, semnat la data de 23 iunie 2000 la Cotonou de către statele membre ale Comunității Europene și statele din Africa, zona Caraibilor și Pacific (statele ACP), a intrat în vigoare la data de 1 aprilie 2003. Acordul de la Cotonou a fost modificat de două ori, prima dată prin acordul semnat la Luxemburg la data de 25 iunie 2005, iar a doua oară prin acordul semnat la Ouagadougou la data de 22 iunie 2010.

Decizia Consiliului din 27 noiembrie 2001 (2001/822/CE) privind asocierea țărilor și a teritoriilor de peste mări (TTPM) la Comunitatea Europeană a intrat în vigoare la data de 2 decembrie 2001. Această decizie a fost modificată la data de 19 martie 2007 (Decizia 2007/249/CE).

Acordul intern privind finanțarea ajutoarelor comunitare în baza cadrului financiar multianual pentru perioada 2008-2013 în conformitate cu Acordul de la Cotonou revizuit, adoptat de reprezentanții guvernelor statelor membre ale Comunității Europene la data de 17 iulie 2006, a intrat în vigoare la data de 1 iulie 2008.

În temeiul Acordului de la Cotonou, a doua perioadă (2008-2013) a ajutoarelor comunitare destinate statelor ACP și TTPM beneficiază de o finanțare din cel de al 10-lea FED în valoare de 22 682 de milioane EUR, din care:

- 21 966 de milioane EUR sunt alocate țărilor ACP, conform cadrului financiar multianual din anexa Ib la Acordul de la Cotonou revizuit, din care 20 466 de milioane EUR sunt gestionate de Comisia Europeană;
- 286 de milioane EUR sunt alocate TTPM, în conformitate cu anexa IIAa la decizia revizuită a Consiliului privind asocierea TTPM la Comunitatea Europeană, din care 256 de milioane EUR sunt gestionate de Comisia Europeană;
- 430 de milioane EUR sunt alocate Comisiei pentru a finanța costurile rezultate din programarea și execuția resurselor celui de al 10-lea FED, în conformitate cu articolul 6 din Acordul intern.

În conformitate cu „**clauza de încetare a efectelor**” prevăzută de cel de al 10-lea FED [articolul 1 alineatele (4) și (5) din Acordul intern privind cel de al 10-lea FED], nu se mai puteau angaja fonduri ulterior datei de 31 decembrie 2013. Fondurile neangajate au fost transferate către rezerva de performanță a celui de al 11-lea FED.

Al 11-lea FED

Acordul de parteneriat ACP-CE semnat la data de 23 iunie 2000 la Cotonou de către statele membre ale Comunității Europene și statele din Africa, zona Caraibilor și Pacific (statele ACP) a intrat în vigoare la data de 1 aprilie 2003. Acordul de la Cotonou a fost modificat de două ori, prima dată prin acordul semnat la Luxemburg la data de 25 iunie 2005, iar a doua oară prin acordul semnat la Ouagadougou la data de 22 iunie 2010.

Decizia Consiliului din 27 noiembrie 2001 (2001/822/CE) privind asocierea țărilor și a teritoriilor de peste mări (TTPM) la Comunitatea Europeană a intrat în vigoare la data de 2 decembrie 2001. Această decizie a fost modificată la data de 19 martie 2007 (Decizia 2007/249/CE).

Acordul intern privind finanțarea ajutoarelor comunitare în baza cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 în conformitate cu Acordul de la Cotonou revizuit, adoptat de reprezentanții guvernelor statelor membre ale Comunității Europene în august 2013, a intrat în vigoare în martie 2015.

În temeiul Acordului de la Cotonou, a treia perioadă (2014-2020) a ajutoarelor comunitare destinate statelor ACP și TTPM beneficiază de o finanțare din cel de al 11-lea FED în valoare de 30 506 milioane EUR, din care:

- 29 089 de milioane EUR sunt alocate țărilor ACP în conformitate cu articolul 1 alineatul (2) litera (a) și cu articolul 2 litera (d) din Acordul intern, din care 27 955 de milioane EUR sunt gestionate de Comisia Europeană;
- 364,5 milioane EUR sunt alocate țărilor TTPM în conformitate cu articolul 1 alineatul (2) litera (a) și cu articolul 3 alineatul (1) din Acordul intern, din care 359,5 milioane EUR sunt gestionate de Comisia Europeană;
- 1 052,5 milioane EUR sunt alocate Comisiei pentru a finanța costurile rezultate din programarea și execuția resurselor celui de al 11-lea FED, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Acordul intern.

- Fondurile rămase în rezervele de performanță care nu pot fi mobilizate - situație la 31.12.2016

Sumele dezangajate din proiectele desfășurate în cadrul celui de al nouălea FED și în cadrul FED-urilor anterioare sunt transferate către rezerva de performanță a celui de al 10-lea FED, cu excepția fondurilor Stabex.

Fondurile dezangajate din proiectele desfășurate în cadrul celui de al 10-lea FED sunt transferate către rezerva de performanță a celui de al 11-lea FED.

În 2016, toate fondurile dezangajate din FED-urile anterioare au fost transferate către rezervele respective.

În conformitate cu articolul 1 alineatul (4) din Acordul intern privind cel de al 11-lea FED și cu Decizia Consiliului din 2 august 2016 (2016/1337), din fondurile dezangajate din cel de al 10-lea FED s-au transferat maximum 491 de milioane EUR în scopul realimentării Instrumentului financiar pentru pace în Africa în perioada 2016-2018 și maximum 16 milioane EUR în scopul sprijinirii cheltuielilor.

	milioane EUR
Suma totală disponibilă în cadrul rezervelor de performanță care nu pot fi mobilizate la 31.12.2015	151
Suma totală disponibilă în cadrul rezervelor de performanță care nu pot fi mobilizate în cursul exercițiului financiar 2016	534
Din care se scade suma transferată în scopul realimentării Instrumentului financiar pentru pace în Africa la 31.12.2016	(386)
Soldul rezervei care nu poate fi mobilizată (din fonduri dezangajate în cadrul celui de al optulea, al nouălea și al 10-lea FED) la 31.12.2016	299

- Rezerva Stabex din cadrul celui de al 11-lea FED

În urma închiderii conturilor Stabex, fondurile neutilizate/dezangajate sunt transferate către rezerva Stabex din pachetul financiar A din cadrul celui de al 11-lea FED [articolul 1 alineatul (4) din Acordul intern privind cel de al 10-lea FED] și apoi către programele indicative naționale ale țărilor vizate.

- Cofinanțările din FED

În cadrul celui de al 10-lea și al celui de al 11-lea FED s-au semnat acorduri de transfer pentru cofinanțări din partea statelor membre și s-au deschis credite de angajament în valoare totală de 209 milioane EUR, deschizându-se totodată credite de plată pentru sumele încasate, în valoare totală de 190 de milioane EUR.

Situația creditelor de cofinanțare la data de 31.12.2016 este prezentată în tabelul de mai jos:

milioane EUR

	Credite de angajament	Credite de plată
Cofinanțare – pachetul financiar A	190,0	171,3
Cofinanțare - intra-ACP	13,4	13,4
Cofinanțare - cheltuieli administrative	5,5	5,4
	209,4	190,1

Următoarele tabele referitoare la sumele stabilite, contractate și plătite prezintă cifrele nete. Tabelele care prezintă situația pe instrumente se găsesc în anexă.

Tabelul 1.1

Al 8-lea FED
EVOLUȚIA CREDITELOR: 31 DECEMBRIE 2016
ANALIZA CREDITELOR PE INSTRUMENTE

(milioane EUR)

INSTRUMENT		CREDITE INIȚIALE	CREȘTERI/DIMIN UĂRI ALE RESURSELOR CUMULATE LA 31 DECEMBRIE 2015	CREȘTEREA SAU DIMINUAREA RESURSELOR ÎN 2016	Note	NIVELUL ACTUAL AL CREDITELOR
A C P	Lomé					
	Contribuții periodice ale statelor membre	12.967	(3.256)	(15)		9.695
	Ajutoare pentru refugiați	120	(20)	(0)		100
	Ajutoare de urgență (Lomé)	140	(4)			136
	Țări sărace puternic îndatorate (Lomé)	0	1.060			1.060
	Subvenții la rata dobânzii	370	(291)	(7)		72
	Capital de risc	1.000	16	(1)		1.015
	Stabex	1.800	(1.077)			723
	Ajustare structurală	1.400	97			1.497
	Sysmin	575	(474)			101
	Total programe indicative	7.562	(2.599)	(6)	(1)	4.957
	Utilizarea veniturilor din dobânzi	0	35			35
	Cotonou					
	Contribuții periodice ale statelor membre	0	654	(4)		650
	Pachetul A - alocări naționale	0	418	(0)	(1)	417
	Pachetul B - alocări naționale	0	237	(4)	(1)	233
	Dobânziși alte venituri	0	0			0
SUBTOTAL ACP		12.967	(2.602)	(19)		10.346
T T P M	Lomé					
	Contribuții periodice ale statelor membre	163	(116)	(0)		46
	Subvenții la rata dobânzii	9	(8)			1
	Capital de risc	30	(24)			6
	Stabex	6	(5)			1
	Sysmin	3	(1)	(0)	(1)	2
	Total programe indicative	115	(79)			36
SUBTOTAL TTPM		163	(116)	(0)		46
TOTAL AL 8-lea FED		13.130	(2.718)	(20)		10.392

(1) Toate diminuările sunt dezangajări transferate către rezerva de performanță care nu poate fi mobilizată din cadrul celui de al 10-lea FED.

Tabelul 1.2

Al 9-lea FED
EVOLUȚIA CREDITELOR: 31 DECEMBRIE 2016
ANALIZA CREDITELOR PE INSTRUMENTE

(milioane EUR)

INSTRUMENT		CREDITE INIȚIALE	CREȘTERI/DIMIN UĂRI ALE RESURSELOR CUMULATE LA 31 DECEMBRIE 2015	CREȘTEREA SAU DIMINUAREA RESURSELOR ÎN 2016	Note	NIVELUL ACTUAL AL CREDITELOR
A C P	Lomé					
	Contribuții periodice ale statelor membre	0	689	(17)		672
	Transferuri din cel de al 6-lea FED - Lomé	0	20	(0)	(1)	20
	Transferuri din cel de al 7-lea FED - Lomé	0	668	(17)	(1)	651
	Cotonou					
	Contribuții periodice ale statelor membre	8.919	5.727	(144)		14.502
	Pachetul A - alocări naționale	5.318	3.398	(79)	(1)	8.637
	Pachetul B - alocări naționale	2.108	(881)	(15)	(1)	1.212
	CDE, CTAși Adunarea Parlamentară	164	(10)			154
	Costuri de punere în aplicare	125	52			177
	Dobânziși alte venituri	0	63			63
	Alte alocări intra-ACP	300	2.329	(15)	(1)	2.614
	Instrumentul financiar pentru pace	0	360	(6)	(1)	354
	Alocări regionale	904	(105)	(29)	(1)	770
	Alocare specială R.D. Congo	0	105			105
	Alocare specială Sudanul de Sud	0	267		(3)	267
	Alocare specială Sudan	0	110		(2)	110
	Contribuția voluntară la Instrumentul financiar pentru pace	0	39			39
	SUBTOTAL ACP	8.919	6.415	(161)		15.174
T T P M	Lomé					
	Contribuții periodice ale statelor membre	0	3	(0)		3
	Transferuri din cel de al 6-lea FED - Lomé	0	0			0
	Transferuri din cel de al 7-lea FED - Lomé	0	3	(0)	(1)	3
	Cotonou					
	Contribuții periodice ale statelor membre	10	282	(2)		290
	Pachetul A - alocări naționale	0	239	(2)	(1)	237
	Pachetul B - alocări naționale	0	4			4
	Alocări regionale	8	40			48
	Studii / Asistență tehnică TTPM	2	(1)			1
	SUBTOTAL TTPM	10	285	(2)		293
TOTAL AL 9-LEA FED		8.929	6.701	(163)		15.467

(1) Toate diminuările sunt dezangajări transferate către rezerva de performanță care nu poate fi mobilizată din cadrul celui de al 10-lea FED.

(2) În temeiul Deciziei 2010/406/UE a Consiliului, suma de 150 de milioane EUR a fost adăugată din rezerva de performanță care nu poate fi mobilizată din cadrul celui de al 10-lea FED pentru Sudan (147 de milioane EUR pentru alocarea specială destinată Sudanului și 3 milioane EUR pentru costurile de punere în aplicare).

(3) În temeiul Deciziei 2011/315/UE a Consiliului, suma de 200 de milioane EUR a fost adăugată din rezerva de performanță care nu poate fi mobilizată din cadrul celui de al 10-lea FED pentru Sudan (194 de milioane EUR pentru alocarea specială destinată Sudanului de Sud și 6 milioane EUR pentru costurile de punere în aplicare).

Tabelul 1.3

Al 10-lea FED
EVOLUȚIA CREDITELOR: 31 DECEMBRIE 2016
ANALIZA CREDITELOR PE INSTRUMENTE

(milioane EUR)

INSTRUMENT		CREDITE INIȚIALE	CREȘTERI/DIMIN UĂRI ALE RESURSELOR CUMULATE LA 31 DECEMBRIE 2015	CREȘTEREA SAU DIMINUAREA RESURSELOR ÎN 2016	Note	NIVELUL ACTUAL AL CREDITELOR
A C P	Contribuții periodice ale statelor membre	20.896	9	223		21.128
	Pachetul A - alocări naționale	0	13.507	(263)	(2)	13.244
	Rezerva pachetului A	13.500	(13.500)			0
	Pachetul B - alocări naționale	0	2.020	(5)	(2)	2.015
	Rezerva pachetului B	1.800	(1.800)			0
	Costuri de punere în aplicare	430	(1)	16		445
	Cheltuieli instituționale și de sprijin	0	241	(9)	(2)	232
	Dobânzi și alte venituri	0	70	14	(2)	84
	Rezeră intra-ACP	2.700	(2.700)			0
	Rezerva de alocări naționale a pachetului A STABEX	0	(0)		(2)	(0)
	Rezeră PIN/PIR	683	(683)			0
	Rezeră care nu poate fi mobilizată	0	67	176	(2)	243
	Alte alocări intra-ACP	0	1.904	(15)	(2)	1.889
	Instrumentul financiar pentru pace	0	688	326		1.014
	Alocări regionale	0	1.978	(17)	(2)	1.962
	Rezerva de alocări regionale	1.783	(1.783)			0
	Cofinanțare	0	203	1		204
	Pachetul A - alocări naționale	0	186	1	(3)	187
	Costuri de punere în aplicare	0	5	0	(3)	5
	Alte alocări intra-ACP	0	12		(3)	12
	Instrumentul financiar pentru pace	0	1		(3)	1
SUBTOTAL ACP		20.896	212	224		21.332
T T P M	Contribuții periodice ale statelor membre	256	20	(1)		275
	Pachetul A - alocări naționale	0	196	(2)	(2)	193
	Rezerva pachetului A	195	(195)			0
	Pachetul B - alocări naționale	0	15			15
	Rezerva pachetului B	15	(15)			0
	Rezerva de alocări naționale a pachetului A STABEX	0	0			0
	Rezeră care nu poate fi mobilizată	0	19	2	(2)	21
	Alocări regionale	0	40	(0)	(2)	40
	Rezerva de alocări regionale	40	(40)			0
	Studii / Asistență tehnică TTPM	6	0	(1)	(2)	5
SUBTOTAL TTPM		256	20	(1)		275
TOTAL AL 10-LEA FED		21.152	232	223		21.607

Transferuri în valoare de 377 de milioane EUR, reprezentând dezangajări aferente unor proiecte desfășurate în cadrul celui de al 9-lea FED și al FED-urilor anterioare către rezerva de performanță care nu poate fi mobilizată, din care se scad 200 de milioane EUR, reprezentând transferuri din rezerve către Sudanul de Sud (către cel de al 9-lea FED). De la începutul exercițiului până în prezent, s-a creat o rezervă ACP care nu poate fi mobilizată cu o valoare totală de 807 milioane EUR, din care s-au utilizat 350 de milioane EUR (150 de milioane EUR pentru Sud și 200 de milioane EUR pentru Sudanul de Sud, ambele transferate către cel de

(2) Transferuri în / din rezervele celui de al 10-lea FED.

(3) Pentru cofinanțări, tabelul prezintă doar creditele de angajament.

Tabelul 1.4

AI 11-lea FED
EVOLUȚIA CREDITELOR: 31 DECEMBRIE 2016
ANALIZA CREDITELOR PE INSTRUMENTE

(milioane EUR)

INSTRUMENT		CREDITE INIȚIALE	CREȘTERI/DIMIN UĂRI ALE RESURSELOR CUMULATE LA 31 DECEMBRIE 2015	CREȘTEREA SAU DIMINUAREA RESURSELOR ÎN 2016	Note	NIVELUL ACTUAL AL CREDITELOR
A C P	Contribuții periodice ale statelor membre	29.008	85	(31)		29.062
	Pachetul A - alocări naționale	0	14.799	317		15.11
	Pachetul B - alocări naționale	0	194	454		648
	Rezerva pachetului B	0	71	(71)		0
	Costuri de punere în aplicare	1.053	0			1.053
	Cheltuieli instituționale și de sprijin	0	244	2		246
	Dobânzi și alte venituri	0	15	1		16
	Rezeră intra-ACP	3.590	(3.384)	(2)		203
	Rezerva de alocări naționale a pachetului A STABEX	0	0	0		0
	Rezeră PIN/PIR	24.365	(19.697)	(1.240)		3.428
	Rezeră care nu poate fi mobilizată	0	65	(33)	(1)	31
	Alte alocări intra-ACP	0	2.240	1		2.241
	Instrumentul financiar pentru pace	0	900			900
	Alocări regionale	0	4.640	542		5.181
	Cofinanțare	0	1	3		5
	Pachetul A - alocări naționale	0	0	3		3
	Costuri de punere în aplicare	0	0	0		0
	Instrumentul financiar pentru pace	0	1			1
	Acord intern al CE privind nivelul serviciilor	0	1	0		1
	Pachetul A - alocări naționale	0	1	0		1
SUBTOTAL ACP		29.008	87	(28)		29.067
T T P M	Contribuții periodice ale statelor membre	360	0	3		363
	Pachetul A - alocări naționale	0	0	41		41
	Rezeră PIN/PIR	360	(3)	(41)		316
	Rezeră care nu poate fi mobilizată	0	0	3	(1)	3
	Studii / Asistență tehnică TTPM	0	3			3
SUBTOTAL TTPM		360	0	3		363
TOTAL AL 11-LEA FED		29.367	88	(24)		29.430

Rezervele care nu pot fi mobilizate rezultă din transferurile (dezangajările) din rezerva de performanță care nu poate fi mobilizată din cadrul celui de al 10-lea FED, în (1) valoare de 225 de milioane EUR, sumă care este transferată direct Facilității de tranziție (224,7 milioane EUR) și altor instrumente din cadrul celui de al 11-lea FED (0,8 milioane EUR).

Conturile anuale provizorii ale Fondului european de dezvoltare pentru exercițiul financiar 2016

Tabelul 2.1

CONTURILE AGREGATE ALE FED LA 31 DECEMBRIE 2016
RAPORT PRIVIND PROGRESUL ÎNREGISTRATE

(milioane EUR)

(milioane EUR)

ALOCARE		8	9	FED		10	11	TOTAL
L o m é	Venituri diverse	35						35
	Total programe indicative	4.993						4.993
	Total ajutoare neprogramabile	4.714						4.714
	Transferuri din alte fonduri		675					675
	SUBTOTAL: CONTRIBUȚII PERIODICE ALE STATELOR MEMBRE	9.742	675					10.417
C o t n o u	Pachetul A - alocări naționale	417	8.875	13.437	15.156			37.886
	Pachetul B - alocări naționale	233	1.217	2.030	648			4.128
	Facilitatea de tranziție				(0)			(0)
	CDE, CTA și Adunarea Parlamentară		154					154
	Rezerva națională			0	0			0
	Costuri de punere în aplicare și venituri din dobânzi	0	240	535	1.071			1.846
	Alocări intra-ACP		2.968	3.135	3.387			9.490
	Rezervă intra-ACP			0	203			203
	Rezervă de alocări naționale a pachetului A - STABEX			0	0			0
	Rezervă PIN/PIR			0	3.743			3.743
	Rezervă care nu poate fi mobilizată			264	35			299
	Alocări regionale		818	2.001	5.181			8.000
	Rezervă de alocări regionale							0
	Alocare specială R.D. Congo		105					105
	Alocare specială Sudanul de Sud		267					267
	Alocare specială Sudan		110					110
	Contribuție voluntară la Instrumentul financiar pentru pace		39					39
	SUBTOTAL: CONTRIBUȚII PERIODICE ALE STATELOR MEMBRE	650	14.792	21.403	29.425			66.270
Pachetul A - alocări naționale					1		1	
SUBTOTAL: ACORD INTERN AL CE PRIVIND NIVELUL SERVICIILOR					1		1	
Pachetul A - alocări naționale				187	3		190	
Costuri de punere în aplicare și venituri din dobânzi				5	0		6	
Alocări intra-ACP				12	1		13	
SUBTOTAL: COFINANȚARE				204	5		209	
TOTAL		10.392	15.467	21.607	29.430		76.896	

Decizii	FED	Total agregat		Cifre cumulate	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale
		La 31.12.2016	% din alocare	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total	8	10.391	100%	10.786	(42)	(45)	(60)	(64)	(98)	(63)	(12)	(13)
	9	15.429	100%	16.633	(54)	(116)	(9)	(297)	(72)	(381)	(170)	(104)
	10	21.058	97%	4.766	3.501	2.349	3.118	3.524	4.131	(95)	(156)	(80)
	11	13.220	45%							1.160	5.372	6.688
		60.097		32.185	3.405	2.187	3.049	3.163	3.961	621	5.034	6.491
Fonduri alocate	FED	Total agregat		Cifre cumulate	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale
		La 31.12.2016	% din alocare	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	8	10.378	100%	10.541	(42)	8	(13)	(46)	(11)	(37)	(16)	(6)
	9	15.309	99%	14.209	997	476	9	(187)	(96)	(1)	(52)	(46)
	10	19.576	91%	130	3.184	2.820	2.514	3.460	3.457	2.687	783	541
Total	11	7.769	26%							731	3.293	3.745
		53.032		24.881	4.140	3.304	2.509	3.226	3.350	3.380	4.008	4.234
Plăți	FED	Total agregat		Cifre cumulate	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale	Cifre anuale
		La 31.12.2016	% din alocare	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	8	10.376	100%	9.930	152	158	90	15	18	16	(3)	(0)
	9	15.053	97%	10.011	1.806	1.304	906	539	231	145	43	68
	10	16.476	76%	90	1.111	1.772	1.879	2.655	2.718	2.760	2.024	1.466
Total	11	3.435	12%							595	1.024	1.816
		45.339		20.031	3.069	3.233	2.874	3.209	2.967	3.516	3.088	3.350

* Cifrele negative reprezintă dezangajări.

Conturile anuale ale Fondului european de dezvoltare pentru exercițiul financiar 2016

Tabelul 2.2

CONTURILE AGREGATE ALE FED LA 31 DECEMBRIE 2016
CATEGORIA DE AJUTOARE

(milioane EUR)

	FED										TOTAL	% (1)
	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)				
L o n g	Venituri diverse											
	Credite	35								35		
	Decizii	35	100%							35	100%	
	Fonduri alocate	35	100%							35	100%	
	Plăți	35	100%							35	100%	
	Total programe indicative											
	Credite	4.993								4.993		
	Decizii	4.992	100%							4.992	100%	
	Fonduri alocate	4.987	100%							4.987	100%	
	Plăți	4.986	100%							4.986	100%	
	Total ajutoare neprogramabile											
	Credite	4.714								4.714		
	Decizii	4.714	100%							4.714	100%	
	Fonduri alocate	4.707	100%							4.707	100%	
	Plăți	4.706	100%							4.706	100%	
C o n t o u	Transferuri din alte fonduri											
	Credite			675						675		
	Decizii			674	100%					674	100%	
	Fonduri alocate			671	99%					671	99%	
	Plăți			670	99%					670	99%	
	Contribuții periodice ale statelor membre											
	Pachetul A - alocări naționale											
	Credite	417		8.875		13.437		15.156		49.258		
	Decizii	417	100%	8.868	100%	13.414	54%	7.972	53%	30.671	62%	
	Fonduri alocate	417	100%	8.842	100%	12.436	50%	3.777	25%	25.472	52%	
	Plăți	417	100%	8.804	99%	10.368	42%	1.524	10%	21.11	43%	
	Pachetul B - alocări naționale											
	Credite	233		1.217		2.030		648		4.865		
	Decizii	233	100%	1.215	100%	2.023	73%	608	94%	4.078	84%	
	Fonduri alocate	232	99%	1.209	99%	1.981	72%	340	53%	3.761	77%	
	Plăți	231	99%	1.204	99%	1.870	68%	243	37%	3.587	73%	
C o n t o u	Facilitatea de tranziție							(0)		(0)		
	Credite											
	Decizii											
	Fonduri alocate											
	Plăți											
	CDE, CTA și Adunarea Parlamentară											
	Credite			154						154		
	Decizii			154	100%					154	100%	
	Fonduri alocate			154	100%					154	100%	
	Plăți			154	100%					154	100%	
	Costuri de punere în aplicare și venituri											
	Credite	0		240		535		1.071		2.311		
	Decizii			240	100%	505	51%	385	36%	1.13	49%	
	Fonduri alocate			240	100%	501	50%	337	31%	1.079	47%	
	Plăți			239	100%	498	50%	309	29%	1.047	46%	
C o n t o u	Alocări intra-ACP											
	Credite			2.968		3.135		3.387		11.815		
	Decizii			2.968	100%	2.915	53%	1.365	40%	7.238	61%	
	Fonduri alocate			2.944	99%	2.695	49%	1.206	36%	6.845	58%	
	Plăți			2.924	99%	2.319	42%	997	29%	6.240	53%	
	Alocări regionale											
	Credite			818		2.001		5.181		9.618		
	Decizii			816	100%	1.999	55%	2.886	56%	5.701	59%	
	Fonduri alocate			798	98%	1.813	50%	2.106	41%	4.717	49%	
	Plăți			771	94%	1.285	36%	362	7%	2.419	25%	
	Alocare specială în R.D. Congo											
	Credite			105						105		
	Decizii			105	100%					105	100%	
	Fonduri alocate			105	100%					105	100%	
	Plăți			105	100%					105	100%	
C o n t o u	Alocare specială în Sudanul de Sud											
	Credite			267						267		
	Decizii			266	100%					266	100%	
	Fonduri alocate			217	81%					217	81%	
	Plăți			77	29%					77	29%	
	Alocare specială în Sudan											
	Credite			110						110		
	Decizii			109	98%					109	98%	
	Fonduri alocate			105	96%					105	96%	
	Plăți			80	73%					80	73%	
	Contribuții voluntare la Instrumentul finanțar											
	Credite			39						39		
	Decizii			24	62%					24	62%	
	Fonduri alocate			24	62%					24	62%	
	Plăți			24	62%					24	62%	
C o n t o u	Contribuții periodice ale statelor membre											
	Pachetul A - alocări naționale											
	Credite					187		3		190		
	Decizii					185	99%	3	100%	188	99%	
	Fonduri alocate					136	73%			136	71%	
	Plăți					116	62%			116	61%	
	Costuri de punere în aplicare și venituri											
	Credite					5		0		6		
	Decizii					4	77%			4	72%	
	Fonduri alocate					2	41%			2	39%	
	Plăți					1	21%			1	19%	
	Alocări intra-ACP											
	Credite					12		1		13		
	Decizii					12	97%	1	100%	13	98%	
	Fonduri alocate					11	93%	1	100%	13	94%	
	Plăți					11	87%			11	79%	
C o n t o u	Cofinanțare											
	Pachetul A - alocări naționale											
	Credite							1		1		
	Decizii							1	71%	1	71%	
	Fonduri alocate							1	71%	1	71%	
	Plăți							1	52%	1	52%	
	Acord intern al CE privind nivelul serviciilor											
C o n t o u	Credite											
	Rezerva națională							0		3.401		
	Rezerva intra-ACP							203		578		
	Rezerva de alocări naționale a pachetului A – ST							0		0		
	Rezerva PIN/PIR							3.743		4.426		
	Rezerva de alocări regionale									205		
	Rezerve care pot fi mobilizate											
	Rezerva care nu poate fi mobilizată					264		35		376		
	Rezervă care nu poate fi mobilizată											
C o n t o u	Credite											
	Decizii	10.392		15.467		21.607		29.430		98.155		
	Fonduri alocate	10.391	100%	15.429	100%	21.058	49%	13.220	45%	60.097	61%	
	Plăți	10.378	100%	15.309	99%	19.576	46%	7.769	26%	53.032	54%	
		10.376	100%	15.053	97%	16.476	38%	3.435	12%	45.339	46%	
	TOTAL: TOATE ALOCĂRILE											

(1) % din credite.

Conturile anuale ale Fondului european de dezvoltare pentru exercițiul financiar 2016

Tabelul 2.3

CONTURILE AGREGATE ALE FED LA 31 DECEMBRIE 2016
CATEGORIA DE AJUTOARE
ACP + TTPM - al 8-lea FED

(milioane EUR)

	CREDITE	DECIZII			FONDURI ALOCATE			PLĂȚILE		
		AGREGATE	ANUALE	%	AGREGATE	ANUALE	%	AGREGATE	ANUALE	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
ACP										
Contribuții periodice ale statelor membre										
Utilizarea veniturilor din dobânzi	35	35		100%	35		100%	35		100%
SUBTOTAL: VENITURI DIVERSE	35	35		100%	35		100%	35		100%
Total programe indicative	4.957	4.956	(2)	100%	4.952	(2)	100%	4.951	(0)	100%
SUBTOTAL: TOTAL PROGRAME INDICATIVE	4.957	4.956	(2)	100%	4.952	(2)	100%	4.951	(0)	100%
Ajutoare pentru refugiați	100	100	(0)	100%	100	(0)	100%	100		100%
Ajutoare de urgență (Lomé)	136	136		100%	136		100%	136		100%
Țări sărace puternic îndatorate (Lomé)	1.060	1.060		100%	1.060		100%	1.060		100%
Subvenții la rata dobânzii	72	72	(7)	100%	69	(3)	95%	69		100%
Capital de risc	1.015	1.015		100%	1.012		100%	1.012		100%
Stabex	723	723	(0)	100%	723	(0)	100%	722	0	100%
Ajustare structurală	1.497	1.497		100%	1.497		100%	1.497		100%
Sysmin	101	101		100%	101		100%	101		100%
SUBTOTAL: TOTAL AJUTOARE NEPROGRAMABILE	4.704	4.703	(8)	100%	4.697	(4)	100%	4.696	0	100%
ACP										
Contribuții periodice ale statelor membre										
Pachetul A - alocări naționale	417	417	(0)	100%	417	(0)	100%	417		100%
SUBTOTAL: PACHETUL A - ALOCĂRI NAȚIONALE	417	417	(0)	100%	417	(0)	100%	417		100%
Pachetul B - alocări naționale	233									
Compensării veniturilor din export		233	(2)		232	(1)	99%	231	0	100%
SUBTOTAL: PACHETUL B - ALOCĂRI NAȚIONALE	233	233	(2)	100%	232	(1)	99%	231	0	100%
Dobânzi și alte venituri	0									
SUBTOTAL: COSTURI DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI VENITURI	0	0								
TOTAL ACP (A)	10.346	10.345	(13)	100%	10.333	(6)	100%	10.330	(0)	100%
TTPM										
Contribuții periodice ale statelor membre										
Total programe indicative	36	36	0	100%	35	(0)	98%	35		100%
SUBTOTAL: TOTAL PROGRAME INDICATIVE	36	36	0	100%	35	(0)	98%	35		100%
Subvenții la rata dobânzii	1	1		100%	1		100%	1		100%
Capital de risc	6	6		100%	6		100%	6		100%
Stabex	1	1		100%	1		100%	1		100%
Sysmin	2	2	(0)	100%	2		100%	2		100%
SUBTOTAL: TOTAL AJUTOARE NEPROGRAMABILE	10	10	(0)	100%	10		100%	10		100%
TOTAL TTPM (B)	46	46	(0)	100%	46	(0)	99%	46		100%
TOTAL: ACP+OCT (A+B)	10.392	10.391	(13)	100%	10.378	(6)	100%	10.376	(0)	100%

Conturile anuale ale Fondului european de dezvoltare pentru exercițiul financiar 2016

Tabelul 2.4

CONTURILE AGREGATE ALE FED LA 31 DECEMBRIE 2016
CATEGORIA DE AJUTOARE
ACP + TTPM - al 9-lea FED

(milioane EUR)

	CREDITE	DECIZII			FONDURI ALOCATE			PLĂȚILE		
		AGREGATE	ANUALE	%	AGREGATE	ANUALE	%	AGREGATE	ANUALE	%
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
ACP										
Contribuții periodice ale statelor membre										
Transferuri din cel de al 6-lea FED - Lomé	20	20	(0)	100%	20	(0)	100%	20	(0)	100%
Transferuri din cel de al 7-lea FED - Lomé	651	651	(3)	100%	648	(0)	100%	647	(0)	100%
SUBTOTAL: TRANSFERURI DIN ALTE FONDURI	672	671	(3)	100%	668	(0)	100%	667	(0)	100%
ACP										
Contribuții periodice ale statelor membre										
Pachetul A - alocări naționale	8.637	8.631	(49)	100%	8.605	(20)	100%	8.569	6	100%
SUBTOTAL: PACHETUL A - ALOCĂRI NAȚIONALE	8.637	8.631	(49)	100%	8.605	(20)	100%	8.569	6	100%
Pachetul B - alocări naționale	1.212									
Compensări venituri din export		149	(0)		149	(0)	100%	149	0	100%
Ajutoare de urgență		1.050	(5)		1.044	(7)	99%	1.040	(0)	100%
Țări sărace puternic îndatorate		11			11		100%	11		100%
SUBTOTAL: PACHETUL B - ALOCĂRI NAȚIONALE	1.212	1.210	(6)	100%	1.204	(7)	99%	1.200	(0)	100%
CDE, CTA și Adunarea Parlamentară	154	154		100%	154		100%	154		100%
SUBTOTAL: CDE, CTA și ADUNAREA PARLAMENTARĂ	154	154		100%	154		100%	154		100%
Costuri de punere în aplicare	177	177		100%	177	0	100%	176	0	99%
Dobânzi și alte venituri	63	63		100%	63		100%	63		100%
SUBTOTAL: COSTURI DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI VENITURI	240	240		100%	240	0	100%	239	0	100%
Alte alocări intra-ACP	2.614	2.604	(21)	100%	2.591	(14)	99%	2.571	14	99%
Instrumentul financiar pentru pace	354	354	(0)	100%	353	(0)	100%	353		100%
SUBTOTAL: ALOCĂRI INTRA-ACP	2.968	2.958	(21)	100%	2.944	(15)	100%	2.924	14	99%
Alocări regionale	770	768	(24)	100%	752	(4)	98%	726	5	97%
SUBTOTAL: ALOCĂRI REGIONALE	770	768	(24)	100%	752	(4)	98%	726	5	97%
Alocare specială R.D. Congo	105	105		100%	105		100%	105		100%
SUBTOTAL: ALOCARE SPECIALĂ ÎN R.D. CONGO	105	105		100%	105		100%	105		100%
Alocare specială Sudanul de Sud	267	266	0	100%	217	1	82%	77	23	35%
SUBTOTAL: ALOCARE SPECIALĂ ÎN SUDANUL DE SUD	267	266	0	100%	217	1	82%	77	23	35%
Alocare specială Sudan	110	109	(0)	98%	105	(1)	97%	80	20	76%
SUBTOTAL: ALOCARE SPECIALĂ ÎN SUDAN	110	109	(0)	98%	105	(1)	97%	80	20	76%
Contribuție voluntară la instrumentul financiar pentru pace	39	24		62%	24		100%	24		100%
SUBTOTAL: CONTRIBUȚIE VOLUNTARĂ LA INSTRUMENTUL FINANCIAR PENTRU PACE	39	24		62%	24		100%	24		100%
TOTAL: ACP (A)	15.174	15.136	(103)	100%	15.018	(45)	99%	14.764	68	98%
TTPM										
Contribuții periodice ale statelor membre										
Transferuri din cel de al 6-lea FED - Lomé	0	0		100%	0		100%	0		100%
Transferuri din cel de al 7-lea FED - Lomé	3	3		100%	3		100%	3		100%
SUBTOTAL: TRANSFERURI DIN ALTE FONDURI	3	3		100%	3		100%	3		100%
TTPM										
Contribuții periodice ale statelor membre										
Pachetul A - alocări naționale	237	237	(1)	100%	237	(1)	100%	235	(0)	99%
SUBTOTAL: PACHETUL A - ALOCĂRI NAȚIONALE	237	237	(1)	100%	237	(1)	100%	235	(0)	99%
Pachetul B - alocări naționale	4									
Ajutoare de urgență		4			4		100%	4		100%
SUBTOTAL: PACHETUL B - ALOCĂRI NAȚIONALE	4	4		100%	4		100%	4		100%
Studii / Asistență tehnică TTPM	1	1		100%	1		100%	1		100%
SUBTOTAL: COSTURI DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI VENITURI	1	1		100%	1		100%	1		100%
Alocări regionale	48	48	0	100%	46	0	97%	45	0	98%
SUBTOTAL: ALOCĂRI REGIONALE	48	48	0	100%	46	0	97%	45	0	98%
TOTAL: TTPM (B)	293	293	(1)	100%	291	(1)	99%	288	0	99%
TOTAL: ACP+OCT (A+B)	15.467	15.429	(104)	100%	15.309	(46)	99%	15.053	68	98%

Tabelul 2.5

CONTURILE AGREGATE ALE FED LA 31 DECEMBRIE 2016
CATEGORIA DE AJUTOARE
ACP + TTPM - al 10-lea FED

(milioane EUR)

	CREDITE	DECIZII			FONDURI ALOCATE			PLĂȚILE		
		AGREGATE	ANUALE	%	AGREGATE	ANUALE	%	AGREGATE	ANUALE	%
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
Contribuții periodice ale statelor membre										
Alocări										
Pachetul A - alocări naționale	13.244	13.221	(154)	100%	12.301	430	93%	10.243	1.058	83%
SUBTOTAL: PACHETUL A - ALOCĂRI NAȚIONALE	13.244	13.221	(154)	100%	12.301	430	93%	10.243	1.058	83%
Pachetul B - alocări naționale	2.015									
Compensării venituri din export		204	(6)		193	5	95%	179	11	93%
Ajutoare de urgență		850	(5)		830	4	98%	766	53	92%
Țări sărace puternic îndatorate		49			49		100%	49		100%
Alte șocuri cu impact bugetar		905	(0)		896	(1)	99%	873	23	97%
SUBTOTAL: PACHETUL B - ALOCĂRI NAȚIONALE	2.015	2.008	(11)	100%	1.968	8	98%	1.866	87	95%
Costuri de punere în aplicare	445	431	2	97%	429	1	100%	427	2	100%
Dobânzi și alte venituri	84	69	(0)	82%	67	(0)	97%	66	1	99%
SUBTOTAL: COSTURI DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI VENITURI	529	500	1	94%	496	0	99%	494	3	99%
Cheltuieli instituționale și de sprijin	232	232	(6)	100%	231	(6)	100%	211	0	91%
Alte alocări intra-ACP	1.889	1.889	(12)	100%	1.824	(2)	97%	1.492	127	82%
Instrumentul financiar pentru pace	1.014	794	106	78%	640	(20)	81%	616	(1)	96%
SUBTOTAL: ALOCĂRI INTRA-ACP	3.135	2.915	88	93%	2.695	(28)	92%	2.319	126	86%
Alocări regionale	1.962	1.960	(17)	100%	1.777	149	91%	1.266	164	71%
SUBTOTAL: ALOCĂRI REGIONALE	1.962	1.960	(17)	100%	1.777	149	91%	1.266	164	71%
Cofinanțare										
Alocări										
Pachetul A - alocări naționale	187	185	14	99%	136	(21)	73%	116	9	85%
SUBTOTAL: PACHETUL A - ALOCĂRI NAȚIONALE	187	185	14	99%	136	(21)	73%	116	9	85%
Costuri de punere în aplicare	5	4	1	84%	2	0	53%	1	0	50%
SUBTOTAL: COSTURI DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI VENITURI	5	4	1	84%	2	0	53%	1	0	50%
Alte alocări intra-ACP	12	11	(0)	97%	11	(1)	95%	10	1	94%
Instrumentul financiar pentru pace	1	1		100%	1		99%	1		100%
SUBTOTAL: ALOCĂRI INTRA-ACP	12	12	(0)	97%	11	(1)	96%	11	1	94%
Rezerve care pot fi mobilizate										
Rezerve										
Rezerva pachetului A	0									
Rezerva pachetului B	0									
SUBTOTAL: REZERVĂ DE ȚARĂ	0									
Rezervă intra-ACP	0									
SUBTOTAL: REZERVĂ INTRA-ACP	0									
Rezerva de alocări naționale a pachetului A – STABEX	(0)									
SUBTOTAL: REZERVĂ DE ALOCĂRI NAȚIONALE A PACHETULUI A – STABEX	(0)									
Rezervă PIN/PIR	0									
SUBTOTAL: REZERVĂ PIN/PIR	0									
Rezerva de alocări regionale	0									
SUBTOTAL: REZERVĂ DE ALOCĂRI REGIONALE	0									
Rezervă care nu poate fi mobilizată										
Rezerve										
Rezervă care nu poate fi mobilizată	243									
SUBTOTAL: REZERVĂ CARE NU POATE FI MOBILIZATĂ	243									
Contribuții periodice ale statelor membre										
Alocări										
Pachetul A - alocări naționale	193	193	(2)	100%	136	2	70%	123	10	91%
SUBTOTAL: PACHETUL A - ALOCĂRI NAȚIONALE	193	193	(2)	100%	136	2	70%	123	10	91%
Pachetul B - alocări naționale	15									
Ajutoare de urgență		9	0		7	0	77%	7	0	99%
Alte șocuri cu impact bugetar		6			6		100%	6		100%
SUBTOTAL: PACHETUL B - ALOCĂRI NAȚIONALE	15	15	0	100%	13	0	86%	13	0	99%
Studii / Asistență tehnică TTPM	5	5		100%	5	0	98%	5	(0)	91%
SUBTOTAL: COSTURI DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI VENITURI	5	5		100%	5	0	98%	5	(0)	91%
Alocări regionale	40	40	0	100%	35	0	89%	20	7	56%
SUBTOTAL: ALOCĂRI REGIONALE	40	40	0	100%	35	0	89%	20	7	56%
Rezerve care pot fi mobilizate										
Rezerve										
Rezerva pachetului A	0									
Rezerva pachetului B	0									
SUBTOTAL: REZERVĂ DE ȚARĂ	0									
Rezerva de alocări naționale a pachetului A – STABEX	0									
SUBTOTAL: REZERVĂ DE ALOCĂRI NAȚIONALE A PACHETULUI A – STABEX	0									
Rezerva de alocări regionale	0									
SUBTOTAL: REZERVĂ DE ALOCĂRI REGIONALE	0									
Rezervă care nu poate fi mobilizată										
Rezerve										
Rezervă care nu poate fi mobilizată	21									
SUBTOTAL: REZERVĂ CARE NU POATE FI MOBILIZATĂ	21									
TOTAL: ACP+TTPM (INCL. REZERVELORE)	21.607	21.058	(80)	97%	19.576	541	93%	16.476	1.466	84%

Tabelul 2.6

CONTURILE AGREGATE ALE FED LA 31 DECEMBRIE 2016
CATEGORIA DE AJUTOARE
ACP + TTPM - al 11-lea FED

(milioane EUR)

	CREDITE	DECIZII			FONDURI ALOCATE			PLĂȚILE		
		AGREGATE	ANUALE	%	AGREGATE	ANUALE	%	AGREGATE	ANUALE	%
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
Contribuții periodice ale statelor membre										
Alocări										
Pachetul A - alocații naționale	15.115	7.931	4.643	52%	3.751	2.268	47%	1.517	844	40%
SUBTOTAL: PACHETUL A - ALOCĂRI NAȚIONALE	15.115	7.931	4.643	52%	3.751	2.268	47%	1.517	844	40%
Pachetul B - alocații naționale	648									
Ajutoare de urgență		499	336		331	219	66%	237	152	72%
Alte șocuri cu impact bugetar		109	109		9	9	8%	5	5	59%
SUBTOTAL: PACHETUL B - ALOCĂRI NAȚIONALE	648	608	444	94%	340	228	56%	243	157	71%
Facilitatea de tranziție	0									
SUBTOTAL: FACILITATEA DE TRANZIȚIE	0									
Costuri de punere în aplicare	1.053	374	137	36%	329	127	88%	302	11	92%
Dobânzi și alte venituri	16	8	2	52%	6	1	70%	6	3	96%
SUBTOTAL: COSTURI DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI VENITURI	1.068	382	139	36%	335	127	88%	308	114	92%
Cheltuieli instituționale și de sprijin	246	106	5	43%	78	21	73%	60	20	77%
Alte alocații intra-ACP	2.241	359	68	16%	251	35	70%	206	206	82%
Instrumentul financiar pentru pace	900	900	0	100%	878	279	98%	731	215	83%
SUBTOTAL: ALOCĂRI INTRA-ACP	3.387	1.365	73	40%	1.206	335	88%	997	441	83%
Alocații regionale	5.181	2.886	1.344	56%	2.106	759	73%	362	252	17%
SUBTOTAL: ALOCĂRI REGIONALE	5.181	2.886	1.344	56%	2.106	759	73%	362	252	17%
Cofinanțare										
Alocări										
Pachetul A - alocații naționale	3	3	3	100%						
SUBTOTAL: PACHETUL A - ALOCĂRI NAȚIONALE	3	3	3	100%						
Costuri de punere în aplicare	0									
SUBTOTAL: COSTURI DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI VENITURI	0									
Instrumentul financiar pentru pace	1	1		100%	1		100%			
SUBTOTAL: ALOCĂRI INTRA-ACP	1	1		100%	1		100%			
Rezerve care pot fi mobilizate										
Rezerve										
Rezerva pachetului B	0									
SUBTOTAL: REZERVĂ DE ÎNTRĂ-ACP	0									
Rezervă intra-ACP	203									
SUBTOTAL: REZERVĂ INTRA-ACP	203									
Rezerva de alocații naționale a pachetului A – STABEX	0									
SUBTOTAL: REZERVĂ DE ALOCĂRI NAȚIONALE A PACHETULUI A – STABEX	0									
Rezervă PIN/PIR	3.428									
SUBTOTAL: REZERVĂ PIN/PIR	3.428									
Rezervă care nu poate fi mobilizată										
Rezerve										
Rezervă care nu poate fi mobilizată	31									
SUBTOTAL: REZERVĂ CARE NU POATE FI MOBILIZATĂ	31									
Acord intern al CE privind nivelul serviciilor										
Rezerve										
Pachetul A - alocații naționale	1	1		71%	1		100%	1		73%
SUBTOTAL: PACHETUL A - ALOCĂRI NAȚIONALE	1	1		71%	1		100%	1		73%
Contribuții periodice ale statelor membre										
Alocări										
Pachetul A - alocații naționale	41	41	41	100%	26	26	63%	7	7	27%
SUBTOTAL: PACHETUL A - ALOCĂRI NAȚIONALE	41	41	41	100%	26	26	63%	7	7	27%
Facilitatea de tranziție	0									
SUBTOTAL: FACILITATEA DE TRANZIȚIE	0									
Studii / Asistență tehnică TTPM	3	3	0	100%	3	2	90%	1	1	53%
SUBTOTAL: COSTURI DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI VENITURI	3	3	0	100%	3	2	90%	1	1	53%
Rezerve care pot fi mobilizate										
Rezerve										
Rezervă PIN/PIR	316									
SUBTOTAL: REZERVĂ PIN/PIR	316									
Rezervă care nu poate fi mobilizată										
Rezerve										
Rezervă care nu poate fi mobilizată	3									
SUBTOTAL: REZERVĂ CARE NU POATE FI MOBILIZATĂ	3									
TOTAL: ACP+TTPM (INCL. REZERVELE)	29.430	13.220	6.688	45%	7.769	3.745	59%	3.435	1.816	44%

RAPORT ANUAL PRIVIND EXECUȚIA - FONDURI GESTIONATE DE BANCA EUROPEANĂ DE INVESTIȚII

BANCA EUROPEANĂ DE INVESTIȚII

CA/501/17

9 martie 2017

Document 17/098

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE

FACILITATEA PENTRU INVESTIȚII

SITUAȚII FINANCIARE

LA 31 DECEMBRIE 2016

- Situația poziției financiare
- Contul de profit și pierdere și alte elemente ale rezultatului global
- Situația modificărilor în ceea ce privește resursele din contribuții
- Situația fluxurilor de trezorerie
- Note la situațiile financiare
- Raportul auditorului independent

ORG.: E

CONFIDENTIAL

SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE
LA 31 DECEMBRIE 2016
 (în mii EUR)

	Note	31.12.2016	31.12.2015
ACTIVE			
Numerar și echivalente de numerar	5	360 817	448 995
Sume de încasat de la contribuitori	9/16	86 395	-
Active financiare păstrate până la scadență	10	169 398	228 521
Instrumente financiare derivate	6	6 920	311
Împrumuturi și creanțe	7	1 729 380	1 460 057
Active financiare disponibile pentru vânzare	8	516 884	419 353
Alte active	11	345	27
Total active		2 870 139	2 557 264
DATORII ȘI RESURSE DIN CONTRIBUȚII			
DATORII			
Instrumente financiare derivate	6	25 189	8 219
Venituri reportate	12	26 283	29 325
Provizioane pentru garanțiile emise	13	625	-
Sume datorate terților	14	116 114	101 202
Alte datorii	15	2 546	2 364
Total datorii		170 757	141 110
RESURSE DIN CONTRIBUȚII			
Contribuția solicitată statelor membre	16	2 377 000	2 157 000
Rezerva de valoare justă		142 884	163 993
Rezultat reportat		179 498	95 161
Total resurse din contribuții		2 699 382	2 416 154
Total datorii și resurse din contribuții		2 870 139	2 557 264

**CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE ȘI ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2016**

(în mii EUR)

	Note	De la 1.1.2016 la 31.12.2016	De la 1.1.2015 la 31.12.2015
Venituri din dobânzi și venituri similare	18	106 698	90 385
Cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli similare	18	-2 307	-1 556
Venituri nete din dobânzi și venituri nete similare		104 391	88 829
Venituri din taxe și comisioane	19	699	932
Cheltuieli cu taxele și comisioanele	19	-48	-63
Venituri nete din taxe și comisioane		651	869
Modificări ale valorii juste a instrumentelor financiare derivate		-10 361	6 276
Câștiguri nete realizate din activele financiare disponibile pentru vânzare	20	6 504	33 878
Pierdere netă din diferențele de schimb valutar		-14 995	-52 483
Rezultat net din operațiunile financiare		-18 852	-12 329
Modificări ale deprecierei împrumuturilor și a creanțelor, excluzând reluările	7	44 365	-33 988
Variația provizioanelor pentru garanții	13	-242	-
Deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare	8	-2 493	-3 646
Cheltuieli administrative generale	21	-43 483	-43 045
Profit/pierdere în exercițiul financiar		84 337	-3 310
Alte elemente ale rezultatului global:			
<i>Elemente care sunt sau pot fi reclasificate la profit sau pierdere:</i>			
Active financiare disponibile pentru vânzare – rezerva de valoare justă	8		
1. Variația netă a valorii juste a activelor financiare disponibile pentru vânzare		-14 624	43 394
2. Suma netă transferată la profit sau pierdere		-6 485	-35 523
Total active financiare disponibile pentru vânzare		-21 109	7 871
Total alte elemente ale rezultatului global		-21 109	7 871
Rezultat global total al exercițiului financiar		63 228	4 561

**SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ÎN CEEA CE PRIVEȘTE RESURSELE DIN CONTRIBUȚII
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2016**

(în mii EUR)

		Contribuția solicitată	Rezerva de valoare justă	Rezultat reportat	Total
La 1 ianuarie 2016	Note	2 157 000	163 993	95 161	2 416 154
Contribuția solicitată statelor membre în cursul exercițiului financiar	16	220 000	-	-	220 000
Profitul exercițiului financiar 2016		-	-	84 337	84 337
Total alte elemente ale rezultatului global în exercițiul financiar		-	-21 109	-	-21 109
Modificări în ceea ce privește resursele din contribuții		220 000	-21 109	84 337	283 228
La 31 decembrie 2016		2 377 000	142 884	179 498	2 699 382
		Contribuția solicitată	Rezerva de valoare justă	Rezultat reportat	Total
La 1 ianuarie 2015		2 057 000	156 122	98 471	2 311 593
Contribuția solicitată statelor membre în cursul exercițiului financiar	16	100 000	-	-	100 000
Pierdere în exercițiul financiar 2015		-	-	-3 310	-3 310
Total alte elemente ale rezultatului global în exercițiul financiar		-	7 871	-	7 871
Modificări în ceea ce privește resursele din contribuții		100 000	7 871	-3 310	104 561
La 31 decembrie 2015		2 157 000	163 993	95 161	2 416 154

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE
PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2016

(în mii EUR)

	Note	De la 1.1.2016 la 31.12.2016	De la 1.1.2015 la 31.12.2015
ACTIVITĂȚI DE EXPLOATARE			
Profit/(pierdere) în exercițiul financiar		84 337	-3 310
Ajustări efectuate pentru:			
Deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare	8	2 493	3 646
Modificări nete legate de deprecierea împrumuturilor și a creanțelor	7	-44 365	33 988
Dobânda capitalizată aferentă împrumuturilor și creanțelor	7	-7 183	-13 262
Modificarea dobânzii acumulate și a costurilor amortizate cu împrumuturile și creanțele		-5 843	1 594
Variația netă a provizioanelor pentru garanțiile emise	13	625	-
Modificarea dobânzii acumulate și a costurilor amortizate cu activele financiare păstrate până la scadență	10	-1 126	12
Modificarea veniturilor reportate		-3 042	-1 985
Efectul modificărilor cursului de schimb asupra împrumuturilor	7	-35 025	-73 447
Efectul modificărilor cursului de schimb asupra activelor financiare disponibile pentru vânzare		-5 125	-9 385
Efectul modificărilor cursului de schimb asupra numerarului deținut		-1 106	-12 216
Pierdere din activitățile de exploatare înainte de modificările activelor și ale datoriilor din exploatare		-15 360	-74 365
Împrumuturi acordate	7	-528 376	-282 784
Rambursări ale împrumuturilor	7	351 468	205 772
Modificarea dobânzii acumulate aferente numerarului și echivalentelor de numerar	5	2	4
Modificări ale valorii juste a instrumentelor financiare derivate		10 361	-6 276
Creșterea activelor financiare păstrate până la scadență	10	-1 159 704	-1 545 550
Scadențe ale activelor financiare păstrate până la scadență	10	1 219 953	1 417 005
Creșterea activelor financiare disponibile pentru vânzare	8	-153 986	-67 449
Rambursări/vânzări ale activelor financiare disponibile pentru vânzare	8	37 978	64 791
(Creșterea)/scăderea altor active		-318	5 495
Creșterea/(scăderea) altor datorii		182	-227
Creșterea sumelor de plată către Banca Europeană de Investiții		423	4 668
Fluxuri nete de trezorerie utilizate în activitățile de exploatare		-237 377	-278 916
ACTIVITĂȚI DE FINANȚARE			
Contribuții primite din partea statelor membre	16	133 605	100 000
Sume primite din partea statelor membre pentru subvenții la dobândă și asistență tehnică		30 000	92 590
Sume plătite în numele statelor membre pentru subvenții la dobândă și asistență tehnică		-15 510	-22 290
Fluxuri nete de trezorerie din activitățile de finanțare		148 095	170 300
Scăderea netă a numerarului și a echivalentelor de numerar		-89 282	-108 616
Situația rezumată a fluxurilor de trezorerie:			
Numerar și echivalente de numerar la începutul exercițiului financiar		448 998	545 398
Numerar net din:			
Activități de exploatare		-237 377	-278 916
Activități de finanțare		148 095	170 300
Efecte ale modificărilor cursului de schimb asupra numerarului și a echivalentelor de numerar		1 106	12 216
Numerar și echivalente de numerar la sfârșitul exercițiului financiar		360 822	448 998
Numerarul și echivalentele de numerar sunt compuse din:			
Casă	5	51 462	71 405
Depozite la termen (excluzând dobânda acumulată)		259 342	290 576
Titluri comerciale de valoare	5	50 018	87 017

360 822

448 998

Note la situațiile financiare la 31 decembrie 2016

1 Informații generale

Facilitatea pentru investiții („facilitatea” sau „FI”) a fost instituită în cadrul Acordului de la Cotonou („acordul”) privind cooperarea și asistența pentru dezvoltare, care a fost negociat la 23 iunie 2000 între grupul statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific („statele ACP”), pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de altă parte, acordul fiind revizuit la 25 iunie 2005 și la 22 iunie 2010.

Facilitatea nu este o entitate juridică distinctă, Banca Europeană de Investiții („BEI” sau „banca”) gestionând contribuțiile în numele statelor membre („donatorii”) în conformitate cu dispozițiile acordului și acționând ca administrator al facilității.

În temeiul acordului, finanțarea este furnizată din bugetele statelor membre ale UE. Statele membre ale UE contribuie cu sumele alocate pentru a finanța FI și cu granturi destinate finanțării subvențiilor la dobândă, astfel cum se prevede în cadrele financiare multianuale [primul protocol financiar, care acoperă perioada 2000-2007, este denumit cel de al 9-lea Fond european de dezvoltare (FED), al doilea protocol financiar, care acoperă perioada 2008-2013, este denumit cel de al 10-lea FED și cel de al treilea protocol financiar, care acoperă perioada 2014-2020, este denumit cel de al 11-lea FED]. BEI are sarcina de a gestiona:

- facilitatea, un fond reînnoibil de risc în valoare de 3 685,5 milioane EUR, care vizează promovarea investițiilor sectorului privat în țările ACP, din această sumă 48,5 milioane EUR fiind alocate țărilor și teritoriilor de peste mări („TTPM”);
- granturi destinate finanțării subvențiilor la dobândă în valoare de 1 220,85 milioane EUR pentru țările ACP și de maximum 8,5 milioane EUR pentru țările TTPM. Până la 15 % din aceste subvenții pot fi utilizate pentru a finanța asistența tehnică („AT”) aferentă proiectelor.

Prezentele situații financiare au ca obiect perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2016 și 31 decembrie 2016.

La propunerea Comitetului de direcție al BEI, Consiliul de administrație al BEI a adoptat, la data de 9 martie 2017, situațiile financiare și a autorizat prezentarea acestora, spre aprobare, Consiliului guvernatorilor, la data de 25 aprilie 2017.

2 Politici contabile semnificative

2.1 Baza de întocmire – declarația de conformitate

Situațiile financiare ale facilității au fost întocmite în conformitate cu standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards* - IFRS), astfel cum au fost adoptate de Uniunea Europeană.

2.2 Evaluări și estimări contabile semnificative

Întocmirea situațiilor financiare presupune utilizarea unor estimări contabile. De asemenea, aceasta implică, pentru conducerea Băncii Europene de Investiții, exercitarea capacității sale de analiză în procesul de aplicare a politicilor contabile ale Facilității pentru investiții. În cele ce urmează sunt prezentate domeniile care implică un grad mai ridicat de analiză sau de complexitate ori domeniile în care ipotezele și estimările sunt semnificative pentru situațiile financiare.

Cele mai semnificative aspecte în privința cărora se recurge la analize și estimări sunt următoarele:

▪ Evaluarea valorilor juste ale instrumentelor financiare

Valorile juste ale activelor financiare și ale datoriilor financiare care sunt tranzacționate pe piețele active se bazează pe prețurile de piață cotate sau pe cotațiile de preț ale brokerilor. Atunci când valorile juste nu pot fi determinate pe baza piețelor active, acestea sunt stabilite folosind diverse tehnici de evaluare, printre care se numără utilizarea modelelor matematice. Datele de intrare utilizate de aceste modele se preiau, în măsura în care este posibil, de pe piețele observabile, însă dacă acest lucru nu este fezabil, pentru stabilirea valorilor juste este necesar să se efectueze o analiză. Evaluările sunt clasificate pe diferite niveluri în ierarhia valorilor juste, pe baza datelor de intrare utilizate în tehnicile de evaluare, astfel cum sunt descrise și prezentate în notele 2.4.3 și 4.

Aceste tehnici de evaluare pot include modele bazate pe valoarea actualizată netă și pe fluxul de trezorerie actualizat, comparația cu instrumente similare pentru care există prețuri de piață observabile, modelul Black-Scholes, modele polinomiale de evaluare a opțiunii și alte modele de evaluare. Ipotezele și datele de intrare utilizate în tehnicile de evaluare includ ratele dobânzii fără risc și de referință, marjele de credit (*credit spreads*) utilizate la estimarea ratelor de actualizare, prețurile obligațiunilor și ale participațiilor, cursurile de schimb valutar, prețurile acțiunilor și ale indicilor pe acțiuni, precum și volatilitățile și corelațiile de preț preconizate.

Obiectivul tehnicilor de evaluare este efectuarea unei evaluări la valoarea justă care să reflecte prețul care ar fi încasat pentru vânzarea unui activ sau care ar fi plătit pentru transferul unei datorii într-o tranzacție obișnuită între participanții pe piață, la data evaluării.

Facilitatea utilizează modele de evaluare larg recunoscute pentru a determina valoarea justă a unor instrumente financiare comune și mai simple, cum ar fi swap-urile pe rata dobânzii și swap-urile valutare, care utilizează doar date observabile pe piață și care au nevoie într-o măsură limitată să facă obiectul analizei și al estimării de către conducere. Prețurile observabile și datele de intrare ale modelului sunt de obicei disponibile pe piața titlurilor de creanță și de capital cotate, a instrumentelor financiare derivate tranzacționate la bursă și a instrumentelor financiare derivate extrabursiere simple, cum ar fi swap-urile pe rata dobânzii. Disponibilitatea prețurilor observabile pe piață și a datelor de intrare ale modelului reduce nevoia de analiză și de estimare de către conducere, precum și incertitudinea aferentă determinării valorilor juste. Disponibilitatea prețurilor observabile pe piață și a datelor de intrare variază în funcție de produse și de piețe și este predispusă la modificări în funcție de evenimente specifice și de condițiile generale de pe piețele financiare.

Pentru instrumentele mai complexe, facilitatea utilizează propriile modele de evaluare, care sunt elaborate pe baza modelelor de evaluare recunoscute. Este posibil ca unele date de intrare semnificative sau ca toate datele de intrare semnificative din aceste modele să nu fie observabile pe piață și să fie derivate din prețurile sau ratele de piață ori să fie estimate pe baza unor ipoteze. Printre exemplele de instrumente care implică date de intrare neobservabile semnificative se numără anumite împrumuturi și garanții pentru care nu există o piață activă. Modelele de evaluare care utilizează date de intrare neobservabile semnificative necesită un grad mai ridicat de analiză și estimare de către conducere pentru determinarea valorii juste. De obicei, analiza și evaluarea de către conducere sunt necesare pentru a alege modelul de evaluare adecvat care trebuie să fie utilizat, pentru a determina fluxurile de trezorerie viitoare care sunt preconizate în cazul instrumentului financiar care este evaluat, pentru a stabili probabilitatea ca o contraparte să nu își îndeplinească obligațiile de plată sau să efectueze plăți anticipate și pentru a selecta ratele de actualizare corespunzătoare.

Facilitatea dispune de un cadru de control consacrat în ceea ce privește evaluarea valorilor juste. Acest cadru include funcțiile de management al riscurilor și al datelor de piață din cadrul BEI. Aceste funcții sunt independente de gestionarea activității operaționale și răspund de verificarea evaluărilor la valoarea justă semnificative. Printre controalele specifice se numără următoarele:

- verificarea prețurilor observabile;
- un proces de revizuire și aprobare pentru noile modele de evaluare și modificările aduse modelelor existente;
- calibrarea și testarea *ex post* a modelelor față de tranzacțiile pe piață observate;
- analiza și investigarea mișcărilor de evaluare semnificative;
- revizuirea datelor de intrare neobservabile semnificative și a ajustărilor evaluării.

În cazul în care pentru evaluarea valorii juste sunt utilizate informații de la terți, cum ar fi cotații ale brokerilor sau servicii de stabilire a prețurilor, facilitatea verifică dacă respectivele evaluări respectă cerințele IFRS. Această verificare include următoarele elemente:

- stabilirea cazurilor în care cotațiile brokerilor sau serviciile de stabilire a prețurilor sunt oportune;
- evaluarea fiabilității unei anumite cotații oferite de broker sau a unui anumit serviciu de stabilire a prețurilor;
- înțelegerea modului în care s-a obținut valoarea justă și măsura în care aceasta reprezintă tranzacții reale pe piață;
- în cazul în care pentru evaluarea valorii juste sunt utilizate prețuri ale unor instrumente similare, modul în care aceste prețuri au fost ajustate pentru a reflecta caracteristicile instrumentului supus evaluării.

▪ Pierderi din deprecierea împrumuturilor și a creanțelor

Facilitatea își revizuieste împrumuturile și creanțele la fiecare dată de raportare pentru a evalua dacă este necesar să se înregistreze un provizion pentru depreciere în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global. În special, pentru a stabili cuantumul provizionului este necesară o analiză a conducerii Băncii Europene de Investiții care să estimeze valoarea și scadența fluxurilor de trezorerie viitoare. Estimările respective se bazează pe ipoteze cu privire la mai mulți factori, iar rezultatele reale pot varia, ceea ce duce la modificări viitoare ale provizionului. Pe lângă provizioanele specifice pentru împrumuturi și creanțe individuale semnificative, facilitatea poate înregistra, de asemenea, o ajustare colectivă pentru expunerile care nu au fost identificate în mod individual ca depreciate și care prezintă un risc mai

mare de neîndeplinire a obligațiilor de plată decât la momentul acordării.

În principiu, un împrumut este considerat depreciat atunci când scadența la plata dobânzii și a principalului a fost depășită cu 90 de zile sau mai mult și, în același timp, conducerea Băncii Europene de Investiții consideră că există un indiciu obiectiv de depreciere.

▪ **Dispoziții privind garanțiile financiare**

Facilitatea își revizuieste contractele de garanție financiară la fiecare dată de raportare pentru a evalua dacă este necesar să se înregistreze un provizion în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global. Pentru determinarea provizionului, este necesară o analiză specifică în cadrul căreia să se efectueze estimări și să se emită ipoteze cu privire la o serie de factori, cum ar fi:

- cuantumul și scadența fluxurilor de trezorerie viitoare;
- nivelul de utilizare a garanțiilor;
- factorii de actualizare aplicați fluxurilor de trezorerie estimate.

▪ **Evaluarea investițiilor în capitaluri proprii necotate disponibile pentru vânzare**

Evaluarea investițiilor în capitaluri proprii necotate disponibile pentru vânzare se bazează, în mod obișnuit, pe unul dintre următoarele elemente:

- tranzacțiile recente desfășurate pe piață în condiții de concurență deplină;
- valoarea justă actuală a altui instrument care este în esență identic;
- fluxurile de trezorerie preconizate actualizate pe baza ratelor curente care se aplică elementelor cu scadențe și caracteristici de risc similare;
- metoda activelor nete ajustate sau
- alte modele de evaluare.

În vederea stabilirii fluxurilor de trezorerie și a factorilor de actualizare aferenți investițiilor în capitaluri proprii necotate disponibile pentru vânzare se recurge în foarte mare măsură la estimări. Facilitatea calibrează periodic tehnicile de evaluare și le testează valabilitatea, folosind fie prețurile tranzacțiilor curente pe piață observabile pentru același instrument, fie alte date de piață observabile disponibile.

▪ **Deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare**

Facilitatea consideră investițiile în capitaluri proprii disponibile pentru vânzare ca fiind depreciate atunci când valoarea justă a înregistrat o scădere semnificativă sau prelungită sub nivelul costurilor ori în cazul în care există o altă dovadă obiectivă a deprecierii. Pentru a stabili ce înseamnă „semnificativă” sau „prelungită” este necesar să se efectueze o analiză. Facilitatea consideră că o scădere este „semnificativă” începând, în general, cu 30 % și „prelungită” atunci când depășește 12 luni. În plus, facilitatea evaluează alți factori, inclusiv volatilitatea normală a prețului acțiunilor în cazul participațiilor cotate, precum și fluxurile de trezorerie viitoare și factorii de actualizare în cazul participațiilor necotate.

▪ **Consolidarea entităților în care facilitatea are interese**

Facilitatea a efectuat analize semnificative prin care a stabilit că nu controlează niciuna dintre entitățile în care are interese. Aceasta se datorează faptului că în toate entitățile respective fie partenerului general, fie administratorului fondului sau consiliului de administrație îi revine responsabilitatea exclusivă în materie de gestionare și control al activităților și afacerilor parteneriatului, având totodată competența și autoritatea de a întreprinde tot ceea ce este necesar pentru îndeplinirea scopului și realizarea obiectivelor parteneriatului în conformitate cu orientările în materie de investiții și de politică.

2.3 Modificări ale politicilor contabile

Cu excepția modificărilor de mai jos, facilitatea a aplicat în mod consecvent politicile contabile prevăzute în nota 2.4 pentru toate perioadele prezentate în aceste situații financiare. Facilitatea a adoptat noi standarde și modificări ale standardelor, prezentate mai jos.

Standarde adoptate

Următoarele standarde, modificări ale standardelor și interpretări au fost adoptate în vederea întocmirii prezentelor situații financiare:

- modificări ale IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare” – Inițiativa privind prezentarea de informații;
- îmbunătățiri anuale aduse IFRS-urilor, Ciclul 2012-2014 - diverse standarde.

Aceste modificări nu au avut niciun impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale facilității.

Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare

Următoarele standarde, modificări ale standardelor și interpretări sunt în vigoare pentru perioadele anuale care încep după data de 1 ianuarie 2016 și nu au fost aplicate în întocmirea prezentelor situații financiare. Cele care pot fi relevante pentru facilitate sunt prezentate mai jos.

IFRS 9 *Instrumente financiare*

Ultima parte a standardului a fost publicată la data de 24 iulie 2014 și înlocuiește îndrumările existente în IAS 39 - Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare. IFRS 9 abordează clasificarea, evaluarea și derecunoașterea activelor financiare și a datoriilor financiare, introduce un nou model de calculare a deprecierii activelor financiare, bazat pe pierderile așteptate din credite, precum și noi norme pentru contabilitatea de acoperire.

IFRS 9 prevede o nouă abordare privind clasificarea și evaluarea activelor financiare care reflectă modelul de afaceri în care sunt gestionate activele și caracteristicile fluxurilor de trezorerie ale acestora. IFRS 9 conține trei categorii principale de clasificare a activelor financiare: evaluate la costul amortizat, la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global („FVOCI”) și la valoarea justă prin profit sau pierdere („FVTPL”). Standardul elimină actualele categorii prevăzute de IAS 39, și anume active financiare păstrate până la scadență, împrumuturi și creanțe și active financiare disponibile pentru vânzare. IFRS 9 prevede că nu se separă niciodată instrumentele financiare derivate înglobate în contractele în care gazda este un activ financiar care se încadrează în domeniul de aplicare al standardului. În schimb, instrumentul financiar hibrid în ansamblu este evaluat pentru clasificare.

IFRS 9 păstrează în mare măsură cerințele prevăzute de IAS 39 pentru clasificarea datoriilor financiare. Cu toate acestea, IAS 39 prevede că toate modificările valorii juste a datoriilor desemnate ca fiind la FVTPL sunt recunoscute la profit sau pierdere, în timp ce IFRS 9 prevede că aceste modificări ale valorii juste sunt în general prezentate după cum urmează:

- cuantumul modificării valorii juste care poate fi atribuit modificărilor riscului de credit al datoriei este prezentat la „Alte elemente ale rezultatului global” („OCI”) și
- cuantumul rămas din modificarea valorii juste este prezentat în profit sau pierdere.

IFRS 9 înlocuiește modelul „pierderii suportate” prevăzut în IAS 39 cu un model anticipativ al „pierderii așteptate din credite” („ECL”). Acest fapt va necesita analizarea în profunzime a modului în care modificările factorilor economici afectează ECL-urile, care vor fi determinate pe baza ponderării în funcție de probabilitate. Noul model privind pierderile se va aplica activelor financiare evaluate la costul amortizat sau FVOCI, cu excepția investițiilor în instrumente de capitaluri proprii, și activelor aferente contractului.

IFRS 9 prevede că ajustările pentru pierdere vor fi măsurate în funcție de oricare dintre următoarele baze:

- ECL-urile pe 12 luni: acestea sunt ECL-urile care rezultă din posibilele evenimente de nerambursare în termen de 12 luni de la data de raportare și
- ECL-urile pe durata de viață: acestea sunt ECL-uri care rezultă din toate posibilele evenimente de nerambursare pe durata de viață preconizată a unui instrument financiar.

Evaluarea ECL-urilor pe durata de viață se aplică dacă riscul de credit al unui activ financiar la data de raportare a sporit în mod semnificativ de la recunoașterea inițială; în caz contrar, se aplică evaluarea ECL-urilor pe 12 luni. O entitate poate stabili că riscul de credit al unui activ financiar nu a sporit în mod semnificativ dacă activul are un risc de credit scăzut la data de raportare.

Deși facilitatea nu a efectuat încă o evaluare detaliată a metodologiilor de depreciere pe care le va aplica în temeiul IFRS 9, aceasta poate avea ca rezultat o recunoaștere timpurie a pierderilor din credite cu un grad mai ridicat de volatilitate.

IFRS 9 va impune prezentarea de noi informații ample, în special cu privire la riscul de credit și la pierderile așteptate din credite. Evaluarea preliminară a facilității a inclus o analiză menită să identifice lacunele în materie de date privind procesele în curs și facilitatea intenționează să pună în aplicare modificările sistemului și ale controalelor care consideră că se vor impune pentru a colecta datele necesare.

IFRS 9 a fost aprobat de UE la 22 noiembrie 2016 și este în vigoare pentru perioadele de raportare anuale care încep la 1 ianuarie 2018 sau ulterior acestei date, adoptarea timpurie fiind permisă. Facilitatea nu intenționează să adopte standardul înainte de data intrării sale în vigoare.

Facilitatea efectuează în prezent o evaluare detaliată a impactului care rezultă din aplicarea IFRS 9.

IFRS 15 - Venituri din contracte cu clienții

IFRS 15 instituie un cadru cuprinzător pentru a stabili dacă, în ce măsură și când sunt recunoscute veniturile. Acesta înlocuiește îndrumările existente privind recunoașterea veniturilor, inclusiv IAS 18 - Venituri, IAS 11 - Contracte de construcție și IFRIC 13 - Programe de fidelizare a clienților. Standardul IFRS 15 a fost aprobat de UE la 22 septembrie 2016 și este în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la 1 ianuarie 2018 sau ulterior acestei date, adoptarea timpurie fiind permisă. Facilitatea nu a stabilit încă amploarea impactului acestui standard.

Modificarea IAS 7 - „Situația fluxurilor de trezorerie” – Inițiativa privind prezentarea de informații

Modificările impun obligația prezentării de informații care să permită utilizatorilor situațiilor financiare să evalueze variațiile pasivelor care decurg din activitățile de finanțare, inclusiv variațiile care rezultă atât din modificările fluxurilor de trezorerie, cât și din modificările fluxurilor nemonetare. Modificările intră în vigoare pentru perioadele anuale de raportare care încep la 1 ianuarie 2017 sau ulterior acestei date, adoptarea timpurie fiind permisă. Se preconizează că modificările vor fi aprobate de UE până la sfârșitul anului. Facilitatea nu intenționează să adopte timpuriu acest standard, care nu se preconizează că va avea vreun impact semnificativ asupra situațiilor sale financiare.

2.4 Rezumat al politicilor contabile semnificative

Situația poziției financiare prezintă activele și datoriile în ordinea descrescătoare a lichidității și nu diferențiază elementele curente de cele pe termen lung.

2.4.1 Conversia valutară

Pentru prezentarea situațiilor sale financiare, facilitatea utilizează moneda euro (EUR), care este, de asemenea, moneda funcțională. Cu excepția unei mențiuni contrare, informațiile financiare prezentate în EUR au fost rotunjite la mia cea mai apropiată.

Tranzacțiile în valută se convertesc la cursul de schimb în vigoare la data tranzacției.

Activele și pasivele monetare exprimate în alte monede decât euro sunt transformate în euro la cursul de schimb în vigoare la data situației poziției financiare. Veniturile sau pierderile care rezultă în urma acestei conversii se înregistrează în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global.

Elementele nemonetare care sunt evaluate la costul istoric într-o valută se convertesc folosind cursurile de schimb valutar de la datele tranzacțiilor inițiale. Elementele nemonetare evaluate la valoarea justă într-o valută se convertesc folosind cursurile de schimb de la data la care s-a stabilit valoarea justă.

Diferențele de curs valutar apărute în urma decontării tranzacțiilor la rate de schimb diferite față de cele de la data încheierii tranzacției, precum și diferențele de curs valutar nerealizate pentru activele și pasivele monetare în valută nedecontate sunt recunoscute în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global.

Elementele din contul de profit și pierdere și alte elemente ale rezultatului global se convertesc în euro pe baza cursurilor de schimb în vigoare la data tranzacției.

2.4.2 Numerar și echivalente de numerar

Facilitatea definește numerarul și echivalentele de numerar ca fiind conturi curente, depozite pe termen scurt sau titluri comerciale de valoare cu scadențe inițiale de trei luni sau mai puțin.

2.4.3 Alte active financiare decât instrumentele financiare derivate

Activele financiare sunt contabilizate pe baza datei de decontare.

▪ Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valoarea justă reprezintă prețul care ar fi încasat pentru vânzarea unui activ sau care ar fi plătit pentru transferul unei datorii într-o tranzacție obișnuită între participanți pe piață, la data evaluării pe piața principală sau, în lipsa acesteia, pe piața cea mai avantajoasă la care facilitatea are acces la data respectivă.

Dacă este cazul, BEI, în numele facilității, evaluează valoarea justă a unui instrument, utilizând prețul cotel pe o piață activă pentru respectivul instrument. O piață este considerată activă dacă tranzacțiile cu activul sau datoria în cauză au loc cu o frecvență și la un volum suficiente pentru a oferi în mod constant informații cu privire la preț.

Atunci când valorile juste ale activelor și ale pasivelor financiare înregistrate în situația poziției financiare nu pot fi determinate pe baza piețelor active, acestea sunt stabilite folosind o gamă variată de tehnici de evaluare, printre care se numără utilizarea modelelor matematice. Datele de intrare utilizate de aceste modele se preiau, în măsura în care este posibil, de pe piețele observabile, însă dacă acest lucru nu este fezabil, pentru stabilirea valorilor juste este necesar să se efectueze o analiză. Tehnica de evaluare aleasă încorporează toți factorii pe care participanții pe piață i-ar lua în considerare la stabilirea prețului tranzacției.

BEI evaluează valorile juste utilizând următoarea ierarhie a valorii juste care reflectă importanța datelor de intrare folosite pentru efectuarea evaluărilor:

- nivelul 1: date de intrare care sunt prețuri de piață cotate neajustate pe piețele active pentru instrumente identice la care facilitatea are acces;
- nivelul 2: alte date de intrare decât prețurile cotate incluse în nivelul 1, care sunt observabile fie direct (și anume ca prețuri), fie indirect (și anume derivate din prețuri). Această categorie cuprinde instrumentele evaluate folosind prețurile de piață cotate pe piețele active pentru instrumente similare, prețurile cotate pentru instrumente identice sau similare pe piețele care sunt considerate mai puțin decât active sau alte tehnici de evaluare în cazul în care toate datele de intrare semnificative sunt observabile direct sau indirect din datele de piață;
- nivelul 3: date de intrare care nu sunt observabile. Această categorie cuprinde toate instrumentele în cazul cărora tehnicile de evaluare includ date de intrare care nu se bazează pe date observabile și datele de intrare neobservabile au un efect semnificativ asupra valorii instrumentului. Această categorie cuprinde instrumente care sunt evaluate pe baza unor prețuri cotate ale unor instrumente similare în cazul în care sunt necesare ajustări sau ipoteze neobservabile semnificative pentru a reflecta diferențele dintre instrumente.

Facilitatea recunoaște transferurile între nivelurile ierarhiei valorii juste de la sfârșitul perioadei de raportare în care a intervenit modificarea.

▪ Active financiare păstrate până la scadență

Activele financiare păstrate până la scadență cuprind obligațiunile cotate cu intenția de a le păstra până la scadență și titlurile comerciale de valoare cu scadențe inițiale de peste trei luni.

Respectivele obligațiuni și titluri comerciale de valoare sunt înregistrate inițial la valoarea lor justă, la care se adaugă orice cost de tranzacție direct imputabil. Diferența dintre prețul de intrare și valoarea de răscumpărare este amortizată în conformitate cu metoda dobânzii efective pe parcursul duratei de viață rămase a instrumentului.

Facilitatea evaluează la data fiecărei situații a poziției financiare dacă există dovezi obiective conform cărora un activ financiar sau un grup de active financiare s-a depreciat. Un activ financiar sau un grup de active financiare se consideră a fi depreciat dacă și numai dacă există o dovadă obiectivă a deprecierei ca urmare a unui sau mai multor evenimente care au avut loc după recunoașterea inițială a activului („evenimentul generator de pierdere” înregistrat), iar respectivul eveniment generator de pierdere (sau „evenimentul”) are asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie preconizate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare un impact care poate fi estimat în mod fiabil. Pierderea din depreciere este recunoscută în contul de profit și pierdere, iar cuantumul pierderii este calculat ca fiind diferența dintre valoarea contabilă și valoarea actualizată a viitoarelor fluxuri de trezorerie estimate, actualizate la rata inițială a dobânzii efective a instrumentului.

▪ **Împrumuturi**

Împrumuturile emise de facilitare sunt recunoscute în activele acesteia atunci când se fac plăți în numerar către debitori. Împrumuturile respective se înregistrează inițial la costuri (sumele nete plătite), care reprezintă valoarea justă a numerarului furnizat pentru emiterea împrumutului, inclusiv orice cost de tranzacție, și sunt evaluate ulterior la costurile amortizate, folosind metoda randamentului efectiv, din care se scade orice provizion pentru depreciere sau neîncasare.

▪ **Active financiare disponibile pentru vânzare**

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt cele desemnate ca atare sau care nu îndeplinesc criteriile pentru a fi desemnate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere, deținute până la scadență, sau împrumuturi și creanțe. Acestea includ investițiile directe în capitaluri proprii și investițiile în fonduri cu capital de risc și sunt înregistrate inițial la valoarea justă, la care se adaugă costurile de tranzacție.

După evaluarea inițială, activele financiare disponibile pentru vânzare sunt contabilizate ulterior la valoarea justă. Trebuie să se țină seama de următoarele aspecte în evaluarea la valoarea justă a investițiilor în capitaluri proprii, care nu poate fi stabilită pe baza piețelor active:

a. Fonduri cu capital de risc

Valoarea justă a fiecărui fond cu capital de risc se bazează pe ultima valoare de inventar netă (*Net Asset Value* - VAN) disponibilă, raportată de către fond, dacă se calculează pe baza orientărilor internaționale de evaluare recunoscute a fi conforme cu IFRS (de exemplu: Orientările internaționale de evaluare a participațiilor și a capitalului de risc, Orientările IPEV, astfel cum au fost publicate de Asociația europeană de capital de risc). Cu toate acestea, facilitatea poate decide să ajusteze VAN raportată de fond în cazul în care intervin anumite aspecte care pot afecta evaluarea.

b. Investiții directe în capitaluri proprii

Valoarea justă a investiției se bazează pe ultimele situații financiare disponibile, reutilizând, dacă este cazul, același model ca cel folosit la achiziționarea participației.

Câștigurile sau pierderile nerealizate din fondurile cu capital de risc și din investițiile directe în capitaluri proprii sunt înscrise în resursele din contribuții până când investițiile respective sunt vândute, încasate sau cesionate ori până când se stabilește că investițiile respective s-au depreciat. Dacă se stabilește că o investiție disponibilă pentru vânzare s-a depreciat, câștigurile sau pierderile cumulate nerealizate și recunoscute anterior la capitaluri proprii sunt transferate către contul de profit și pierdere și către alte elemente ale rezultatului global.

Pentru investițiile necotate, valoarea justă se stabilește prin aplicarea unor tehnici de evaluare recunoscute (de exemplu, active nete ajustate, fluxuri de numerar actualizate sau multiple). Aceste investiții se înregistrează în contabilitate la valoarea de cost atunci când valoarea justă nu poate fi evaluată în mod fiabil. Trebuie remarcat faptul că, în primii 2 ani ai investițiilor, acestea sunt recunoscute la valoarea de cost.

De regulă, participațiile achiziționate de facilitare reprezintă investiții în fonduri de investiții în societăți necotate sau în fonduri cu capital de risc. În conformitate cu practicile din cadrul sectorului, investițiile respective sunt, în general, subscrise în comun de o serie de investitori, niciunul dintre aceștia nefiind în măsură să influențeze în mod individual operațiunile curente și activitatea de investiții ale unui astfel de fond. În consecință, faptul că un investitor ocupă o poziție în cadrul unui organism de conducere al unui astfel de fond nu conferă, în principiu, respectivului investitor dreptul de a influența operațiunile curente ale fondului. În plus, investitorii individuali într-un fond de investiții în societăți necotate sau într-un fond cu capital de risc nu stabilesc politicile unui fond, cum ar fi politicile de distribuție privind dividendele sau

alte distribuții. De obicei, astfel de decizii sunt adoptate de conducerea unui fond în baza acordului acționarilor, care reglementează drepturile și obligațiile conducerii și ale tuturor acționarilor fondului. De asemenea, acordul acționarilor îi împiedică, în general, pe investitori individuali să încheie cu fondul la nivel bilateral tranzacții care implică sume importante, să schimbe personalul de conducere sau să obțină acces privilegiat la informații tehnice esențiale. Investițiile facilității sunt efectuate în conformitate cu practicile din cadrul sectorului menționate mai sus, asigurându-se faptul că facilitatea nici nu controlează, nici nu exercită orice formă de influență semnificativă, în sensul IFRS 10 și al IAS 28, asupra vreuneia dintre aceste investiții, inclusiv asupra investițiilor în privința cărora facilitatea deține peste 20 % din drepturile de vot.

▪ Garanții

Contractele de garanție financiară sunt contractele care impun facilității să efectueze plăți specificate pentru a rambursa titularului o pierdere pe care acesta o suportă, deoarece un anumit debitor nu efectuează plățile atunci când sunt scadente, în conformitate cu termenii unui instrument de datorie.

În temeiul normelor în vigoare, aceste garanții nu corespund definiției unui contract de asigurare (IFRS 4 - Contracte de asigurări) și sunt contabilizate în conformitate cu IAS 39 - Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare, fie ca „instrumente financiare derivate”, fie ca „garanții financiare”, în funcție de trăsăturile și caracteristicile acestora, astfel cum sunt definite în IAS 39.

Politica de contabilitate a instrumentelor financiare derivate este prezentată în nota 2.4.5.

La recunoașterea inițială, garanțiile financiare sunt contabilizate la valoarea justă care corespunde valorii actualizate nete (VAN) a primelor preconizate și a pierderii așteptate inițiale. Acest calcul se efectuează la data inițierii fiecărei tranzacții și este recunoscut în situația poziției financiare ca „garanție financiară” la rubricile „Alte active” și „Alte datorii”.

Ulterior recunoașterii inițiale, datoriile facilității în temeiul unor astfel de garanții sunt evaluate la cea mai mare dintre următoarele două valori:

- valoarea recunoscută inițial din care se scade, dacă este cazul, amortizarea cumulată recunoscută în conformitate cu IAS 18 Venituri și
- cea mai bună estimare a cheltuielilor necesare pentru stingerea oricărei obligații financiare existente care apare ca urmare a garanției, în conformitate cu IAS 37 - Provizioane, datorii contingente și active contingente.

Cea mai bună estimare a cheltuielilor este determinată în conformitate cu IAS 37. Dispozițiile privind garanțiile financiare corespund costurilor aferente stingerii obligației, care este pierderea așteptată, evaluată pe baza tuturor factorilor relevanți și a informațiilor existente la data situației poziției financiare.

În cazul în care o operațiune de garanție financiară evaluată în temeiul IAS 39 este derecunoscută și tratată în conformitate cu IAS 37, valoarea sa înregistrată anterior la rubrica „Alte datorii” este transferată în coloana „Provizioane pentru garanțiile emise” din situația poziției financiare.

Furnizarea de garanții financiare (evaluate în conformitate cu IAS 37) este recunoscută în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global la rubrica „Variația provizioanelor pentru garanții, excluzând reluările”.

Prima încasată este recunoscută în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global la rubrica „Venituri din taxe și comisioane”, pe baza unui calendar de amortizare în conformitate cu IAS 18 pe durata de viață a garanției financiare.

În plus, atunci când se semnează un acord de garantare, garanția este prezentată ca o datorie contingentă pentru facilitare, iar atunci când garanția este angajată, aceasta este prezentată ca un angajament pentru facilitare.

2.4.4 Deprecierea activelor financiare

Facilitatea evaluează la data fiecărei situații a poziției financiare dacă există dovezi obiective conform cărora un activ financiar s-a depreciat. Un activ financiar sau un grup de active financiare se consideră a fi depreciat dacă și numai dacă există o dovadă obiectivă a deprecierei ca urmare a unui sau mai multor evenimente care au avut loc după recunoașterea inițială a activului (un „eveniment generator de pierdere”

înregistrat), iar respectivul eveniment generator de pierdere are asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie preconizate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare un impact care poate fi estimat în mod fiabil. Printre dovezile deprecierei se pot număra indiciile conform cărora debitorul sau un grup de debitori se confruntă cu dificultăți financiare semnificative, nu efectuează la timp plățile dobânzilor sau ale principalului ori se află în incapacitatea de îndeplinire a unor astfel de obligații de plată, probabilitatea că va intra în procedura de faliment sau în altă procedură de reorganizare financiară și atunci când datele observabile indică faptul că există o scădere măsurabilă în viitoarele fluxuri de trezorerie estimate, cum ar fi modificări privind arieratele sau condițiile economice, care se corelează cu neîndeplinirea obligațiilor de plată.

Pentru împrumuturile afectate de restanțe la sfârșitul exercițiului financiar și contabilizate la costuri amortizate, deprecierea se înregistrează odată cu prezentarea dovezii obiective cu privire la riscurile de nerecuperare a sumelor, integral sau parțial, conform condițiilor contractuale inițiale sau valorii echivalente. În cazul în care există dovezi obiective conform cărora s-a înregistrat o pierdere din depreciere, cuantumul pierderii este calculat ca fiind diferența dintre valoarea contabilă a activelor și valoarea actualizată a viitoarelor fluxuri de trezorerie estimate. Valoarea contabilă a activului se reduce prin utilizarea unui cont de ajustări pentru depreciere, iar valoarea pierderii este recunoscută în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global. Veniturile din dobânzi continuă să fie acumulate la valoarea contabilă redusă, pe baza ratei dobânzii efective a activului. Împrumuturile, împreună cu provizioanele aferente, sunt eliminate din bilanț atunci când nu există perspective realiste de recuperare viitoare. În cazul în care, într-un an ulterior, valoarea estimată a pierderii din depreciere crește sau scade ca urmare a unui eveniment produs după ce deprecierea a fost recunoscută, pierderea din depreciere înregistrată anterior crește sau scade prin ajustarea contului de ajustări pentru depreciere.

Facilitatea efectuează evaluări ale riscului de credit pentru fiecare operațiune individuală și nu ia în considerare o depreciere colectivă.

În cazul activelor financiare disponibile pentru vânzare, facilitatea evaluează la data fiecărei situații a poziției financiare dacă există dovezi obiective conform cărora o investiție s-a depreciat. Printre dovezile obiective se numără o scădere semnificativă sau prelungită a valorii juste a investiției sub nivelul costurilor acesteia. În cazul în care există o dovadă a deprecierei, pierderea cumulată (măsurată ca diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă curentă, din care se scade orice pierdere din depreciere aferentă investiției respective recunoscută anterior în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global) este scoasă din resursele din contribuții și este recunoscută în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global. Pierderile din deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare nu sunt reluate prin contul de profit și pierdere și alte elemente ale rezultatului global; creșterile valorii juste a acestora după depreciere sunt recunoscute direct la resursele din contribuții.

Cel puțin o dată pe an, Direcția de management al riscurilor din cadrul Băncii Europene de Investiții analizează activele financiare din perspectiva deprecierei. Ajustările care rezultă includ corectarea actualizării în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global pe durata de viață a activului și orice ajustări necesare cu privire la reevaluarea deprecierei inițiale.

2.4.5 Instrumente financiare derivate

Instrumentele financiare derivate includ swap-urile valutare, swap-urile valutare pe rata dobânzii, swap-urile valutare pe termen scurt („swapuri FX”) și swap-urile pe rata dobânzii.

În cadrul activității sale obișnuite, facilitatea poate să încheie contracte swap pentru a acoperi împotriva riscurilor operațiunii specifice de acordare de împrumuturi sau să încheie contracte valutare la termen pentru a-și acoperi împotriva riscurilor pozițiile valutare, exprimate în monede tranzacționate în mod activ, altele decât euro, în vederea compensării oricărui profit sau a oricărei pierderi generate de fluctuațiile cursului de schimb.

Facilitatea nu utilizează niciuna dintre posibilitățile de acoperire împotriva riscurilor prevăzute de IAS 39. Toate instrumentele financiare derivate se evaluează la valoarea justă prin contul de profit și pierdere și sunt raportate ca instrumente financiare derivate. Valorile juste sunt calculate în principal pe baza modelelor de fluxuri de trezorerie actualizate, a modelelor de evaluare a opțiunii și a cotațiilor terților.

Instrumentele financiare derivate sunt înregistrate la valoarea justă și sunt contabilizate ca active atunci când valoarea lor justă este pozitivă și ca datorii atunci când valoarea lor justă este negativă. Modificările valorii juste a instrumentelor financiare derivate sunt incluse în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global la rubrica „Modificări ale valorii juste a instrumentelor financiare derivate”.

Instrumentele financiare derivate sunt recunoscute inițial pe baza datei tranzacționării.

2.4.6 Contribuții

Contribuțiile din partea statelor membre sunt recunoscute ca creanțe în situația poziției financiare la data deciziei Consiliului de stabilire a contribuției financiare pe care statele membre trebuie să o plătească facilității.

Contribuțiile statelor membre îndeplinesc următoarele condiții și, prin urmare, sunt clasificate ca fiind capitaluri proprii:

- astfel cum se prevede în acordul de contribuție, statele membre decid în ceea ce privește folosirea activelor nete ale facilității în eventualitatea lichidării acesteia;
- se încadrează în categoria de instrumente care este subordonată tuturor celorlalte clase de instrumente;
- toate instrumentele financiare din clasa instrumentelor care sunt subordonate tuturor celorlalte clase de instrumente au caracteristici identice;
- instrumentul nu include caracteristici care să necesite clasificarea acestuia ca datorie și
- fluxurile de trezorerie preconizate totale care pot fi atribuite instrumentului pe durata de viață a acestuia se bazează în mod substanțial pe profit sau pierdere, pe modificarea activelor nete recunoscute sau pe modificarea valorii juste a activelor nete recunoscute și nerecunoscute ale facilității pe durata de viață a instrumentului.

2.4.7 Venituri din dobânzile aferente împrumuturilor

Dobânzile aferente împrumuturilor acordate de facilitate se înregistrează în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global („Venituri din dobânzi și venituri similare”) și în situația poziției financiare („Împrumuturi și creanțe”) pe bază de angajamente, utilizându-se rata dobânzii efective, care este rata ce actualizează în mod exact viitoarele plăți sau încasări de numerar preconizate pe durata de viață estimată a împrumutului la valoarea contabilă netă a acestuia. Odată ce valoarea înregistrată a împrumutului a fost redusă ca urmare a deprecierei, veniturile din dobânzi continuă să fie recunoscute, utilizându-se rata inițială a dobânzii efective, aplicată noii valori contabile.

Comisioanele de angajament sunt reportate și recunoscute ca venituri utilizând metoda dobânzii efective pentru perioada cuprinsă între momentul plății și cel al rambursării împrumutului în cauză și sunt înscrise în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global la rubrica „Venituri din dobânzi și venituri similare”.

2.4.8 Subvenții la dobândă și asistență tehnică

În cadrul activității sale, facilitatea gestionează subvențiile la dobândă și asistența tehnică în numele statelor membre.

Partea din contribuțiile statelor membre care este alocată plății subvențiilor la dobândă și asistenței tehnice nu se contabilizează în resursele din contribuții ale facilității, ci este clasificată ca sumă datorată terților. Facilitatea efectuează plățile către beneficiarii finali și reduce apoi sumele datorate terților.

Atunci când sumele subscrise pentru subvențiile la dobândă și pentru asistență tehnică nu sunt acordate integral, acestea sunt reclasificate cu titlu de contribuție la facilitate.

2.4.9 Venituri din dobânzi aferente numerarului și echivalentelor de numerar

Veniturile din dobânzi aferente numerarului și echivalentelor de numerar sunt recunoscute în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global al facilității pe bază de angajamente.

2.4.10 Taxe, comisioane și dividende

Taxele percepute pentru serviciile furnizate într-o anumită perioadă de timp sunt recunoscute ca venit pe măsură ce serviciile sunt furnizate, în timp ce taxele încasate pentru executarea unui act semnificativ sunt recunoscute ca venit în momentul în care actul semnificativ a fost finalizat. Aceste taxe sunt înscrise în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global la rubrica „Venituri din taxe și comisioane”.

Dividendele aferente activelor financiare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în momentul încasării și sunt înscrise în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global la rubrica privind câștigurile nete realizate din activele financiare disponibile pentru vânzare.

2.5 Impozitare

Protocolul privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene, atașat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, prevede că activele, veniturile și alte proprietăți ale instituțiilor Uniunii sunt exonerate de orice impozite directe.

3 Managementul riscurilor

Prezenta notă prezintă informații privind expunerea facilității la riscurile de credit și financiare și privind managementul și controlul acestora, în special principalele riscuri aferente utilizării de către aceasta a instrumentelor financiare. Aceste riscuri sunt:

- riscul de credit - riscul de pierderi care rezultă din neîndeplinirea obligațiilor de plată de către un client sau o contraparte și care este generat de toate formele de expunere la riscul de credit, inclusiv la riscul de decontare;
- riscul de lichiditate - riscul ca o entitate să nu poată finanța creșterile de active și să nu facă față obligațiilor pe măsură ce acestea devin scadente, fără a suferi pierderi inacceptabile;
- riscul de piață - riscul ca modificările prețurilor și ale ratelor pe piață, cum ar fi ratele dobânzii, prețurile participațiilor și cursurile de schimb, să afecteze veniturile unei entități sau valoarea participațiilor sale în instrumente financiare.

3.1 Organizarea managementului riscurilor

Banca Europeană de Investiții își adaptează în permanență activitatea de management al riscurilor.

Direcția de management al riscurilor din cadrul BEI identifică, evaluează, monitorizează și raportează riscurile la care este expusă facilitatea. Într-un cadru în care se menține separarea sarcinilor, managementul riscurilor este independent de activitatea operațională. La nivelul BEI, directorul general responsabil cu managementul riscurilor prezintă rapoarte în materie de risc vicepreședintelui desemnat pentru managementul riscurilor. Vicepreședintele desemnat supraveghează activitatea de raportare în materie de riscuri a Comitetului de gestionare al Băncii Europene de Investiții și a Consiliului de administrație al acesteia.

3.2 Riscul de credit

Riscul de credit reprezintă pierderea potențială care ar putea rezulta din neîndeplinirea obligațiilor de plată de către un client sau o contraparte și care este generat de toate formele de expunere la riscul de credit, inclusiv la riscul de decontare.

3.2.1 Politica privind riscul de credit

Atunci când efectuează analiza de credit a contrapărților în operațiunile de creditare, BEI evaluează riscul de credit și pierderea așteptată pentru a cuantifica riscul și a stabili valoarea acestuia. BEI a elaborat o metodologie de rating intern (*Internal Rating Methodology* - IRM) menită să stabilească ratingurile interne ale contrapărților sale relevante pentru credit, în calitate de debitori/garanți. Metodologia se bazează pe un sistem de fișe de evaluare adaptate pentru fiecare tip de contraparte de credit importantă (de exemplu, întreprinderi, bănci, entități din sectorul public etc.). Luând în considerare atât cele mai bune practici din domeniul bancar, cât și principiile stabilite în cadrul Acordului de la Basel privind capitalurile internaționale (Basel II), toate contrapărțile care sunt importante pentru profilul de credit al unei anumite tranzacții sunt clasificate în categorii de rating intern, utilizându-se IRM pentru tipul respectiv de contraparte. Fiecărei contrapărți i se atribuie un rating intern care reflectă ratingul probabilității sale de nerambursare în valută, în urma unei analize aprofundate a profilului de risc comercial și financiar al contrapărții și a contextului riscului de țară aplicabil.

Evaluarea creditului în cazul proiectelor de finanțare și al altor operațiuni structurate cu recurs limitat utilizează instrumente de evaluare a riscului de credit relevante pentru sector, care se concentrează în principal asupra disponibilității fluxului de trezorerie și a capacității de onorare a serviciului datoriei. Printre aceste instrumente se numără analiza cadrului contractual al proiectelor, analiza contrapărții și simulări ale fluxului de trezorerie. Ca și în cazul întreprinderilor și al instituțiilor financiare, fiecărui proiect i se atribuie un rating de risc intern.

Toate ratingurile interne sunt monitorizate pe durata împrumutului și sunt actualizate periodic.

Toate operațiunile nesuverane (sau care nu beneficiază de o garanție suverană/asimilată unei astfel de garanții) fac obiectul unor limite specifice în ceea ce privește volumul tranzacției și dimensiunea contrapărții. Limitele de contraparte se stabilesc la nivelul expunerii de grup consolidate, după caz. De regulă, limitele respective reflectă, de exemplu, dimensiunea fondurilor proprii ale contrapărților.

Pentru a atenua riscul de credit, BEI utilizează, dacă este necesar și de la caz la caz, diverse îmbunătățiri ale calității creditului, și anume:

- titluri de valoare legate de contraparte sau de proiect (de exemplu, gaj asupra acțiunilor, gaj asupra activelor, cesiune de drepturi, gaj asupra conturilor) sau/și
- garanții, furnizate în general de sponsorul proiectului finanțat (de exemplu, garanții de finalizare, garanții privind prima cerere) sau garanții bancare.

Facilitatea nu utilizează niciun tip de instrumente financiare derivate de credit pentru a atenua riscul de credit.

3.2.2 Expunerea maximă la riscul de credit fără luarea în considerare a oricărei garanții reale și a altor îmbunătățiri ale calității creditului

Tabelul următor prezintă expunerea maximă la riscul de credit pentru elementele din situația poziției financiare, inclusiv instrumentele financiare derivate. Expunerea maximă este prezentată ca valoare brută, înainte de producerea efectului de atenuare prin utilizarea garanției reale.

Expunere maximă (în mii EUR)	31.12.2016	31.12.2015
ACTIVE		
Numerar și echivalente de numerar	360 817	448 995
Instrumente financiare derivate	6 920	311
Împrumuturi și creanțe	1 729 380	1 460 057
Sume de încasat de la contribuitori	86 395	-
Active financiare păstrate până la scadență	169 398	228 521
Alte active	345	27
Total active	2 353 255	2 137 911
ÎN AFARA BILANȚULUI		
Datorii contingente		
- Garanții semnate neemise	35 337	10 000
Angajamente		
- Împrumuturi neplătite	901 899	1 189 564
- Garanții emise	8 627	798
Total în afara bilanțului	945 863	1 200 362
Total expunere la riscul de credit	3 299 118	3 338 273

3.2.3 Riscul de credit aferent împrumuturilor și creanțelor

3.2.3.1 Evaluarea riscului de credit aferent împrumuturilor și creanțelor

Fiecare împrumut acordat și fiecare garanție acordată de facilitare beneficiază de o evaluare cuprinzătoare a riscurilor și de o cuantificare a pierderii așteptate estimate, care se reflectă într-un sistem de clasificare a împrumuturilor (*Loan Grading* - „LG”). Operațiunile din cadrul IFE (astfel cum sunt prezentate în nota 23), cu excepția împrumuturilor intermediare, nu fac obiectul Orientărilor privind riscul de credit și sunt supuse unei proceduri diferite. LG-ul este stabilit ținându-se seama de criteriile general acceptate, pe baza calității debitorului, a scadenței împrumutului, a garanției și, după caz, a garantului.

Sistemul de clasificare a împrumuturilor (LG) conține metodologiile, procesele, bazele de date și sistemele informatice care sprijină evaluarea riscului de credit în operațiunile de acordare de împrumuturi și cuantificarea pierderii așteptate. Acesta sintetizează un volum mare de informații pentru a oferi o clasificare relativă a riscurilor de credit pentru împrumuturi. Sistemele de clasificare a împrumuturilor reflectă valoarea actualizată a nivelului estimat al „pierderii așteptate”, aceasta rezultând din probabilitatea de nerambursare de către principalii debitori, expunerea la risc și gravitatea pierderii în cazul nerambursării. Sistemele de clasificare a împrumuturilor îndeplinesc următoarele funcții:

- contribuie la o evaluare mai precisă și mai cantitativă a riscurilor de creditare;
- facilitează repartizarea activității de monitorizare;
- prezintă calitatea portofoliului de împrumuturi la o anumită dată;
- furnizează informații utile pentru luarea deciziilor privind evaluarea riscurilor pe baza pierderii așteptate.

Pentru stabilirea unui sistem de clasificare a împrumuturilor se iau în calcul următorii factori:

- i) bonitatea debitorului: organismul de management al riscurilor verifică în mod independent debitorii și evaluează bonitatea acestora pe baza unor metodologii interne și a unor date externe. În conformitate cu abordarea avansată aleasă prevăzută de Acordul Basel II, banca a elaborat o metodologie de rating intern (*internal rating methodology*, „IRM”) pentru stabilirea ratingurilor interne ale debitorilor și ale garanților. Aceasta se bazează pe o serie de fișe de evaluare specifice tipurilor definite de contraparte;
- ii) corelația în ceea ce privește neîndeplinirea obligațiilor de plată: cuantifică posibilitatea ca atât debitorul, cât și garantul să se confrunte simultan cu dificultăți financiare. Cu cât corelația dintre probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor de plată de către debitor și de către garant este mai mare, cu atât este mai scăzută valoarea garanției și, în consecință, cu atât este mai joasă poziția ocupată în cadrul sistemului de clasificare a împrumuturilor;
- iii) valoarea instrumentelor de garantare și a titlurilor de valoare: această valoare se stabilește pe baza combinației dintre bonitatea creditorului și tipul de instrument utilizat;
- iv) cadrul contractual: un cadru contractual solid va contribui la creșterea calității împrumutului și va consolida poziția acestuia în cadrul sistemului de clasificare intern;
- v) durata împrumutului: în cazul în care toate celelalte condiții sunt egale, cu cât împrumutul este acordat pe un termen mai lung, cu atât este mai ridicat riscul de a se întâmpina dificultăți în administrarea sa.

Pierdere așteptată în cazul unui împrumut se calculează combinând cele cinci elemente prezentate mai sus. În funcție de nivelul acestei pierderi, un împrumut se încadrează în una dintre următoarele clase ale sistemelor de clasificare a împrumuturilor:

- A: împrumuturi de categoria premium: există trei subcategorii. Subcategoria A include toate riscurile suverane ale UE, și anume împrumuturi acordate statelor membre sau garantate în totalitate, în mod explicit și necondiționat de către statele membre, în cazul cărora nu se prevăd dificultăți de rambursare și pentru care se alocă o pierdere neașteptată de 0 %. În subcategoria A+ se încadrează împrumuturile acordate (sau garantate) de entități, altele decât statele membre, în cazul cărora nu se preconizează deteriorarea în timp. Subcategoria A- include operațiunile de acordare de împrumuturi în cazul cărora există unele îndoeli cu privire la menținerea statutului lor curent (de exemplu, din cauza unei scadențe îndelungate sau a volatilității ridicate a prețului viitor al unei garanții reale de altfel excelente), dar în cazul cărora se așteaptă ca orice evoluție negativă să fie destul de limitată;
- B: împrumuturi de calitate ridicată: acestea reprezintă o categorie de active în care banca are încredere, cu toate că o deteriorare minoră nu este exclusă în viitor. B+ și B- sunt utilizate pentru a indica probabilitatea relativă a producerii unei astfel de deteriorări;
- C: împrumuturi de calitate bună: un exemplu ar putea fi împrumuturile negarantate acordate băncilor și întreprinderilor solide, cu rambursare integrală la scadența de 7 ani sau rambursabile în tranșe, începând de la data acordării, pe o perioadă echivalentă;
- D: această categorie de rating reprezintă limita dintre împrumuturile „de calitate acceptabilă” și cele care s-au confruntat cu unele dificultăți. Această categorie de demarcare în ceea ce privește clasificarea împrumuturilor este definită cu mai multă precizie prin divizarea în două subcategorii, D+ și D-. Împrumuturile cotate D- necesită o monitorizare sporită;
- E: această categorie din cadrul sistemului de clasificare cuprinde împrumuturi cu un profil de risc mai ridicat decât cel acceptat în general. Include și împrumuturi care, pe durata vieții, s-au confruntat cu probleme grave, iar alunecarea către o situație în care se înregistrează pierderi nu poate fi exclusă. Din acest motiv, împrumuturile fac obiectul unei monitorizări atente și intense. Subcategoriile E+ și E- diferențiază intensitatea acestui proces special de monitorizare, în cazul operațiunilor cotate cu E- fiind foarte probabil ca serviciul datoriei să nu poată fi asigurat la timp și, prin urmare, să fie necesară o anumită formă de restructurare a datoriei, care ar putea duce la o pierdere din depreciere.
- F: în categoria F (*fail* - eșec) se încadrează împrumuturile cu riscuri inacceptabile. Împrumuturile din categoria F- pot să rezulte numai din tranzacții în curs care s-au confruntat, după semnare, cu circumstanțe nefavorabile neprevăzute, excepționale și dramatice. Toate operațiunile în cazul cărora se înregistrează o pierdere a principalului pentru facilitate sunt încadrate în categoria F și fac obiectul unei dispoziții specifice.

În general, împrumuturile încadrate intern în categoria D- sau în categorii inferioare sunt înscrise pe lista de supraveghere. Cu toate acestea, dacă un împrumut a fost aprobat inițial cu un profil de risc D- sau mai scăzut, va fi înscris pe lista de supraveghere doar în urma unui eveniment de credit semnificativ care provoacă o deteriorare suplimentară a poziției ocupate în sistemul de clasificare a împrumuturilor.

Tabelul din secțiunea 3.2.3.3 prezintă analiza calității creditului pentru portofoliul de împrumuturi al facilității, care se bazează pe diferitele clase din sistemul de clasificare a împrumuturilor, astfel cum sunt descrise mai sus.

3.2.3.2 Analiza expunerii la riscul de credit pentru împrumuturi

Tabelul următor prezintă expunerea maximă la riscul de credit pentru împrumuturile semnate și vărsate, în funcție de natura debitorului, ținându-se seama de garanțiile furnizate de garanți:

La 31.12.2016	Alte îmbunătățiri		Negarantate	Total	% din total
În mii EUR	Garantate	ale calității creditului			
Bănci	22 691	34 597	933 609	990 897	57 %
Întreprinderi	110 849	97 213	320 406	528 468	31 %
Instituții publice	38 330	-	-	38 330	2 %
State	-	3 764	167 921	171 685	10 %
Total sume plătite	171 870	135 574	1 421 936	1 729 380	100 %
Semnate, dar neplătite	94 976	-	806 923	901 899	

31.12.2015	Alte îmbunătățiri		Negarantate	Total	% din total
În mii EUR	Garantate	ale calității creditului			
Bănci	18 964	73 670	758 412	851 046	58 %
Întreprinderi	37 431	89 170	272 186	398 787	27 %
Instituții publice	37 112	-	14	37 126	3 %
State	-	4 295	168 803	173 098	12 %
Total sume plătite	93 507	167 135	1 199 415	1 460 057	100 %
Semnate, dar neplătite	135 821	-	1 053 743	1 189 564	

Direcția de gestionare și restructurare a tranzacțiilor este însărcinată cu monitorizarea debitorului și a garantului, precum și cu monitorizarea financiară și contractuală a proiectelor. Prin urmare, bonitatea împrumuturilor, a debitorilor și a garanților facilității este monitorizată în mod continuu, cel puțin anual, dar mai frecvent dacă este necesar și în funcție de evenimentele de credit care au loc. În special, Direcția de gestionare și restructurare a tranzacțiilor analizează dacă sunt respectate drepturile contractuale și, în cazul în care se înregistrează o deteriorare a ratingului și/sau neîndeplinirea obligațiilor contractuale, se iau măsuri corective. Ori de câte ori este necesar, se iau măsuri de atenuare, în conformitate cu orientările privind riscul de credit. De asemenea, în cazul reînnoirii garanțiilor bancare primite pentru împrumuturile sale, facilitatea se asigură că acestea sunt înlocuite sau că se întreprind măsuri în timp util.

3.2.3.3 Analiza calității creditului în funcție de tipul debitorului

Tabelele de mai jos prezintă analiza calității creditului pentru portofoliul de împrumuturi al facilității, la 31 decembrie 2016 și la 31 decembrie 2015, în funcție de poziția acestora în cadrul sistemului de clasificare a împrumuturilor, pe baza expunerilor semnate (plătite și neplătite).

La 31.12.2016		Categorie superioară	Categorie standard	Risc minim acceptat	Risc ridicat	Neclasifica te	Total	% din total
În mii EUR		De la A la B-	C	D+	D- și categorii inferioare			
Debitor	Bănci	94 081	53 970	315 524	1 038 705	126 951	1 629 231	62 %
	Întreprinderi	125 810	-	19 389	393 877	152 355	691 431	26 %
	Instituții publice	-	-	38 330	-	-	38 330	1 %
	State	-	-	18 131	254 156	-	272 287	11 %
Total		219 891	53 970	391 374	1 686 738	279 306	2 631 279	100 %

31.12.2015		Categorie superioară	Categorie standard	Risc minim acceptat	Risc ridicat	Neclasifica te	Total	% din total
În mii EUR		De la A la B-	C	D+	D- și categorii inferioare			
Debitor	Bănci	92 260	31 558	326 635	990 971	245 160	1 686 584	64 %
	Întreprinderi	125 963	-	12 493	450 045	-	588 501	22 %
	Instituții publice	-	-	37 112	40 014	-	77 126	3 %
	State	-	-	9 277	288 133	-	297 410	11 %
Total		218 223	31 558	385 517	1 769 163	245 160	2 649 621	100 %

3.2.3.4 Concentrări ale riscurilor aferente împrumuturilor și creanțelor

3.2.3.4.1 Analiza geografică

În funcție de țara din care provine debitorul, portofoliul de împrumuturi al facilității poate fi analizat prin defalcare pe următoarele regiuni geografice (în mii EUR):

Țara din care provine debitorul	31.12.2016	31.12.2015
Kenya	341 805	192 945
Nigeria	241 547	195 290
Uganda	175 424	178 515
Tanzania	115 239	56 367
Jamaica	90 237	85 278
Burundi	87 373	40
Mauritania	85 008	94 123
Republica Dominicană	81 230	72 474
Togo	64 605	75 387
Etiopia	59 837	67 589
Congo (Republica Democratică)	47 122	39 766
Ghana	45 715	40 439
Camerun	41 255	51 930
Mauritius	31 518	18 882
Rwanda	29 918	20 466
Capul Verde	23 029	24 623
Mozambic	22 389	25 124
Polinezia Franceză	21 387	22 095
Senegal	18 544	10 991
Nivel regional - ACP	15 640	111 103
Malawi	11 493	13 030
Insulele Cayman	11 221	-
Zambia	11 079	8 733
Botswana	7 889	6 605
Haiti	6 879	7 071
Barbados	6 809	-
Samoa	6 356	6 267
Mali	6 159	6 688
Burkina Faso	4 480	5 967
Congo	3 460	5 189
Vanuatu	2 470	2 772
Noua Caledonie	2 191	2 705
Seychelles	2 058	468
Palau	1 929	2 197
Liberia	1 759	921
Africa de Sud	1 336	-
Micronezia	1 088	1 169
Trinidad și Tobago	528	1 010
Niger	523	1 372
Saint Lucia	392	2.671
Bahamas	392	-
Tonga	46	54
Angola	19	-
Sint Maarten	2	6
Grenada	-	1 735

Total	1 729 380	1 460 057
-------	-----------	-----------

3.2.3.4.2 Analiza pe sectoare industriale

Tabelul de mai jos analizează portofoliul de împrumuturi al facilității în funcție de sectorul în care își desfășoară activitatea debitorul. Operațiunile care sunt mai întâi plătite unui intermediar financiar înainte de a fi plătite beneficiarului final sunt prezentate la rubrica „Împrumuturi globale” (în mii EUR):

Sectorul debitorului	31.12.2016	31.12.2015
Împrumuturi globale și contracte de agenție	987 242	658 098
Energie electrică, cărbune și altele	277 524	197 547
Dezvoltare urbană, renovare și transporturi	203 094	207 773
Materii prime și minerit	78 849	88 615
Sectorul terțiar și alte sectoare	67 590	201 361
Drumuri și autostrăzi	48 600	48 165
Aeroporturi și sisteme de gestionare a traficului aerian	38 330	37 126
Lanțul alimentară	13 178	7 643
Recuperarea deșeurilor	7 988	4
Prelucrarea materialelor, construcții	6 964	13 719
Telecomunicații	21	6
Total	1 729 380	1 460 057

3.2.3.5 Arierate la rambursarea împrumuturilor și deprecieri

Sumele aferente arieratelor sunt identificate, monitorizate și raportate conform „Orientărilor și procedurilor de monitorizare a finanțării”, definite în cadrul băncii. Aceste proceduri sunt conforme cu cele mai bune practici bancare și sunt adoptate pentru toate împrumuturile gestionate de BEI.

Procesul de monitorizare este structurat pentru a se asigura faptul că (i) potențialele arierate sunt detectate și raportate serviciilor responsabile cu o întârziere minimă; (ii) cazurile importante sunt înaintate prompt eșalonului operațional și decizional corect; (iii) se transmit periodic conducerii BEI și statelor membre rapoarte privind situația generală a arieratelor și măsurile de redresare întreprinse deja sau care urmează a fi întreprinse.

Arieratele și deprecierea împrumuturilor pot fi analizate după cum urmează (în mii EUR):

		Împrumuturi și creanțe	Împrumuturi și creanțe
	Note	31.12.2016	31.12.2015
Valoare contabilă		1 729 380	1 460 057
Depreciere individuală			
Sumă brută		119 381	214 232
Provizion pentru deprecieri	7	-117 640	-191 046
Valoare contabilă depreciată în mod individual		1 741	23 186
Depreciere colectivă			
Sumă brută		-	-
Provizion pentru deprecieri		-	-
Valoare contabilă depreciată în mod colectiv		-	-
Restante, dar nedepreciate			
Restante, neachitate de:			
0-30 de zile		1 620	1 521
30-60 de zile		30	15
60-90 de zile		-	-
90-180 de zile		-	-
peste 180 de zile		1	13
Valoare contabilă restantă, dar nedepreciată		1 651	1 549
Valoare contabilă care nu este nici restantă, nici depreciată		1 725 988	1 435 322
Valoarea contabilă totală a împrumuturilor și a creanțelor		1 729 380	1 460 057

3.2.3.6 Renegocierea împrumuturilor și restructurarea acestora ca urmare a dificultăților financiare

Facilitatea consideră că împrumuturile trebuie să fie restructurate ca urmare a dificultăților financiare dacă, în urma unor modificări defavorabile ale poziției financiare a unui debitor, facilitatea renegociază termenii inițiali ai acordurilor contractuale cu acest debitor, afectând astfel în mod direct viitoarele fluxuri de trezorerie ale instrumentului financiar, ceea ce poate duce la înregistrarea unei pierderi de către facilitate. Cu toate acestea, impactul financiar al activităților de restructurare este, în general, limitat la pierderile din depreciere, dacă este cazul, deoarece principiul neutralității financiare este aplicat, de regulă, de către facilitate și este reflectat în condițiile de preț renegociat al operațiunilor restructurate.

În cursul desfășurării normale a activității, clasificarea respectivelor împrumuturi s-ar fi deteriorat și acestea ar fi fost incluse în lista de supraveghere înainte de renegociere. Odată ce au fost renegociate, facilitatea va continua să monitorizeze îndeaproape aceste împrumuturi. Dacă termenii de plată renegociați nu vor permite recuperarea valorii contabile inițiale a activului, acesta va fi considerat depreciat. Pierderile din depreciere aferente vor fi calculate pe baza fluxurilor de numerar preconizate, actualizate la rata inițială a dobânzii efective. Necesitatea deprecierii este evaluată în mod regulat în cazul tuturor împrumuturilor a căror clasificare s-a deteriorat la E-; toate împrumuturile clasificate în categoria F trebuie să facă obiectul deprecierii. Odată ce clasificarea unui împrumut s-a îmbunătățit în mod suficient, acesta va fi eliminat din lista de supraveghere în conformitate cu procedurile facilității.

Printre măsurile de restructurare întreprinse ca urmare a dificultăților financiare și practicile utilizate de echipa de restructurare a facilității în perioada de raportare se numără prelungirea scadenței, reportarea exclusiv a capitalului, reportarea capitalului și a dobânzii și capitalizarea arieratelor. Aceste măsuri de restructurare întreprinse ca urmare a dificultăților financiare nu conduc la derecunoașterea operațiunii subiacente.

Expunerile care fac obiectul unor modificări ale condițiilor contractuale care nu afectează viitoarele fluxuri de trezorerie, cum ar fi garanțiile reale sau alte mecanisme de securitate ori renunțarea la drepturile contractuale în temeiul acordurilor, nu sunt considerate ca fiind restructurate ca urmare a dificultăților financiare și, prin urmare, aceste evenimente nu sunt considerate ca fiind suficiente pentru a indica singure deprecierea.

Operațiunile care au făcut obiectul unor măsuri de restructurare întreprinse ca urmare a dificultăților financiare sunt raportate ca atare în tabelul de mai jos:

În mii EUR	31.12.2016	31.12.2015
Numărul de operațiuni care au făcut obiectul unor măsuri de restructurare întreprinse ca urmare a dificultăților financiare	22	16
Valori contabile	171 135	225 631
din care depreciate	124 250	204 711
Depreciere recunoscută	113 052	188 197
Venituri din dobânzi aferente operațiunilor de restructurare întreprinse ca urmare a dificultăților financiare	19 877	14 262
Expunerile scoase în afara bilanțului (în urma încetării/vânzării operațiunii)	31 298	-

Măsuri de restructurare ca urmare a dificultăților							
În mii EUR	31.12.2015	Prelungirea scadențelor	Reportarea exclusiv a capitalului	Reportarea capitalului și a dobânzii	Alte active	Rambursarea și încetarea contractului ⁽¹⁾	31.12.2016
Bănci	17 891	-	-	12 150	8 062	-827	37 276
Întreprinderi	207 740	-	-	-	26 203	-100 084	133 859
Total	225 631	-	-	12 150	34 265	-100 911	171 135

(1) Diminuările se explică prin rambursările de capital care au fost efectuate în cursul exercițiului financiar pentru operațiuni deja considerate ca fiind restructurate ca urmare a dificultăților financiare începând cu 31 decembrie 2015 și prin încetarea contractului în decursul exercițiului financiar.

3.2.4 Riscul de credit privind numerarul și echivalentele de numerar

Fondurile disponibile sunt investite conform calendarului obligațiilor contractuale de plată ale facilității. La 31 decembrie 2016 și la 31 decembrie 2015, investițiile erau sub formă de depozite bancare, certificate de depozit și titluri comerciale de valoare.

Entitățile autorizate au un rating similar cu ratingurile pe termen scurt și pe termen lung necesare pentru plasamentele de trezorerie proprii ale BEI. Ratingul minim pe termen scurt pe care trebuie să îl aibă entitățile autorizate este P-1/A-1/F1 (Moody's, S&P, Fitch). În cazul în care cel puțin o agenție de rating de credit acordă un rating diferit, se ia în calcul ratingul cel mai scăzut. În prezent, limita maximă autorizată pentru fiecare bancă autorizată este de 50 000 000 EUR (cincizeci de milioane de euro). Excepție de la această regulă face Société Générale, la care facilitatea are conturile de numerar operaționale. Limita de credit pe termen scurt pentru Société Générale, la 31 decembrie 2016 și la 31 decembrie 2015, se ridică la 110 000 000 EUR (o sută zece milioane de euro). Limita sporită se aplică numerarului deținut în conturile de numerar operaționale și instrumentelor emise de această contraparte și deținute de portofoliul de trezorerie.

Toate investițiile au fost efectuate cu entități autorizate, cu o scadență maximă de trei luni de la data valutei și până la limita de expunere la riscul de credit. La 31 decembrie 2016 și la 31 decembrie 2015, toate depozitele la termen, certificatele de depozit, titlurile comerciale de valoare și casa deținute de portofoliul de trezorerie al facilității aveau un rating minim de P-1 (echivalent Moody's) la data decontării.

Tabelul următor prezintă situația numerarului și a echivalentelor de numerar, inclusiv a dobânzilor acumulate (în mii EUR):

Rating minim pe termen scurt	Rating minim pe termen lung	31.12.2016		31.12.2015	
(calificativ Moody's)	(calificativ Moody's)				
P-1	Aaa	37 949	10 %	49 999	11 %
P-1	Aa2	46 963	13 %	26	0 %
P-1	Aa3	40 436	11 %	-	0 %
P-1	A1	100 012	28 %	115 705	26 %
P-1	A2	135 457	38 %	283 265	63 %
Total		360 817	100 %	448 995	100 %

3.2.5 Riscul de credit privind instrumentele financiare derivate

3.2.5.1 Politica în materie de risc de credit privind instrumentele financiare derivate

Riscul de credit privind instrumentele financiare derivate reprezintă pierderile pe care ar urma să le suporte o anumită parte în cazul în care contrapartea nu ar fi în măsură să își respecte obligațiile contractuale. Riscul de credit asociat instrumentelor financiare derivate variază în funcție de mai mulți factori (cum ar fi ratele dobânzilor și cursurile de schimb) și, în general, corespunde numai unei mici părți din valoarea noțională a acestora.

În cadrul activității sale obișnuite, facilitatea poate să încheie contracte swap pentru a acoperi împotriva riscurilor operațiunii specifice de acordare de împrumuturi sau să încheie contracte valutare la termen pentru a-și acoperi împotriva riscurilor pozițiile valutare, exprimate în monede tranzacționate în mod activ, altele decât euro. Toate swap-urile sunt executate de Banca Europeană de Investiții cu o contraparte externă. Swap-urile fac obiectul unor acorduri de tip swap master și al unor anexe privind susținerea creditării, semnate de Banca Europeană de Investiții și de contrapărțile sale externe.

3.2.5.2 Evaluarea riscului de credit în cazul instrumentelor financiare derivate

Toate swap-urile executate de Banca Europeană de Investiții care sunt legate de facilitate sunt tratate în același mod, în ceea ce privește cadrul contractual și metodologiile aplicate, ca și instrumentele financiare derivate negociate de Banca Europeană de Investiții în scopuri

proprii. În special, eligibilitatea contrapărților la swap-uri este stabilită de Banca Europeană de Investiții pe baza aceluiași condiții de eligibilitate aplicate în cazul scopurilor sale generale în materie de swap.

Banca Europeană de Investiții evaluează expunerea la riscul de credit aferent swap-urilor și tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate folosind expunerea netă la piață (*Net Market Exposure* - „NME”) și expunerea potențială viitoare (*Potential Future Exposure* - „PFE”) pentru raportarea și monitorizarea limitelor. NME și PFE includ integral instrumentele financiare derivate legate de Facilitatea pentru investiții.

- Tabelul următor prezintă scadențele swap-urilor valutare pe rata dobânzii, subdivizate în funcție de valoarea lor notională și de valoarea lor justă:

Contracte swap la 31.12.2016	Mai puțin de	1 an	5 ani	Peste	Total 2016
În mii EUR	1 an	până la 5 ani	până la 10 ani	10 ani	
Valoare notională	-	7 430	-	-	7 430
Valoare justă (și anume, valoarea actualizată netă)	-	-3 051	-	-	-3 051

Contracte swap la 31.12.2015	Mai puțin de	1 an	5 ani	Peste	Total 2015
În mii EUR	1 an	până la 5 ani	până la 10 ani	10 ani	
Valoare notională	-	9 589	-	-	9 589
Valoare justă (și anume, valoarea actualizată netă)	-	-3 835	-	-	-3 835

- Facilitatea încheie swap-uri valutare pe termen scurt („swap-uri FX”) în vederea acoperirii riscului valutar pentru împrumuturile plătite în alte monede decât EUR. Swap-urile FX au o scadență de cel mult trei luni și sunt reînnoite periodic. Valoarea notională a swap-urilor FX era de 1 611,0 milioane EUR la 31 decembrie 2016, față de 1 400,0 milioane EUR la 31 decembrie 2015. Valoarea justă a swap-urilor FX se ridica la -15,3 milioane EUR la 31 decembrie 2016, față de -3,7 milioane EUR la 31 decembrie 2015.
- Facilitatea încheie contracte swap pe rata dobânzii în vederea acoperirii riscului ratei dobânzii pentru împrumuturile vărsate. La 31 decembrie 2016 erau în curs de desfășurare două operațiuni swap pe rata dobânzii cu o valoare notională de 41,2 milioane EUR (în 2015: 44,9 milioane EUR) și o valoare justă de 0,1 milioane EUR (în 2015: -0,3 milioane EUR).

3.2.6 Riscul de credit pentru activele financiare păstrate până la scadență

Tabelul următor prezintă situația portofoliului păstrat până la scadență compus în întregime din bonuri de trezorerie emise de Italia, Portugalia și Spania, cu o scadență reziduală mai mică de trei luni. Statele membre ale UE sunt emitenți eligibili. Limita maximă permisă pentru fiecare emitent autorizat este de 50 000 000 EUR (cincizeci de milioane de euro). Investițiile în obligațiuni pe termen mediu și pe termen lung ar putea fi, de asemenea, eligibile, în conformitate cu orientările privind investițiile și în funcție de cerințele de lichiditate:

Rating minim pe termen scurt	Rating minim pe termen lung	31.12.2016	31.12.2015	
(calificativ Moody's)	(calificativ Moody's)			
P-1	Aa2	18 012	10 %	- 0 %
P-1	A1	30 002	18 %	10 000 4 %
P-1	A2	-	0 %	69 502 31 %
P-2	Baa2	-	0 %	50 007 22 %
P-2	Fără rating	20 025	12 %	- 0 %
P-3	Baa3	-	0 %	50 012 22 %
NP	Ba1	50 005	30 %	49 000 21 %
Fără rating	Baa2	51 354	30 %	- 0 %
Total		169 398	100 %	228 521 100 %

3.3 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate se referă la capacitatea unei entități de a finanța creșterile de active și de a face față obligațiilor pe măsură ce acestea devin scadente, fără a suferi pierderi inacceptabile. Acesta poate fi divizat în riscul de lichiditate al fondurilor și riscul de lichiditate al pieței. Riscul de lichiditate al fondurilor este riscul ca o entitate să nu poată răspunde în mod eficient atât nevoilor preconizate, cât și nevoilor nepreconizate de fluxuri de trezorerie, prezente și viitoare, fără ca acest fapt să afecteze operațiunile sale zilnice sau situația sa financiară. Riscul de lichiditate al pieței este riscul ca o entitate să nu poată compensa sau elimina ușor o poziție la prețul pieței din cauza unei adâncimi necorespunzătoare a pieței sau a unei perturbări a pieței.

3.3.1 Managementul riscului de lichiditate

Facilitatea este finanțată, în principal, din contribuțiile anuale ale statelor membre, precum și din restituirile rezultate în urma operațiunilor sale. Facilitatea își gestionează riscul de lichiditate al fondurilor în principal prin planificarea nevoilor sale nete de lichidități și a contribuțiilor anuale solicitate din partea statelor membre.

În vederea calculării contribuțiilor anuale ale statelor membre, se analizează și se urmărește pe tot parcursul exercițiului financiar schema plăților pentru portofoliul curent și pentru cel viitor. Evenimentele speciale, cum ar fi rambursările anticipate, vânzările de acțiuni sau cazurile de neîndeplinire a obligațiilor de plată, sunt luate în considerare pentru corectarea cerințelor anuale de lichiditate.

Pentru a reduce și mai mult riscul de lichiditate, facilitatea păstrează o rezervă de lichiditate suficientă, care să acopere în orice moment plățile în numerar preconizate, conform celor comunicate periodic de Departamentul de creditare al BEI. Fondurile sunt investite pe piața monetară și pe piețele de obligațiuni sub formă de depozite interbancare și de alte instrumente financiare pe termen scurt, ținând seama de obligațiile de plată în numerar ale facilității. Activele lichide ale facilității sunt gestionate de către Departamentul de trezorerie al băncii, în vederea menținerii unui nivel adecvat de lichiditate pentru ca facilitatea să își poată îndeplini obligațiile.

În conformitate cu principiul separării sarcinilor operaționale de cele administrative, operațiunile de decontare aferente investițiilor având ca obiect aceste active se încadrează în sfera de responsabilitate a Departamentului de planificare și de decontare a operațiunilor din cadrul BEI. De asemenea, Direcția de management al riscurilor din cadrul băncii este responsabilă de autorizarea contrapărților și a limitelor pentru investiții de trezorerie, precum și de monitorizarea acestor limite.

3.3.2 Evaluarea riscului de lichiditate

Tabelele din prezenta secțiune analizează datoriile financiare ale facilității în funcție de scadență, luând în considerare perioada rămasă între data bilanțului și data scadenței contractuale (pe baza fluxurilor de numerar neactualizate).

În ceea ce privește datoriile financiare nederivate, facilitatea deține angajamente sub formă de părți neplătite ale creditului în temeiul acordurilor de împrumut semnate, de părți neplătite ale subscrisorilor de capital/acordurilor de investiții semnate, de garanții pentru împrumuturi acordate sau de subvenții la dobândă angajate și de angajamente pentru asistență tehnică.

Împrumuturile din cadrul FI au un termen de plată. Cu toate acestea, plățile se efectuează la datele și în cuantumul care reflectă progresele înregistrate de proiectele de investiții-suport. În plus, împrumuturile FI sunt tranzacții efectuate într-un mediu operațional relativ volatil, prin urmare există un grad de incertitudine semnificativ cu privire la calendarul lor de plată.

Investițiile de capital trebuie plătite atunci când administratorii fondului de capitaluri proprii emit cereri de capital valabile, care reflectă progresele înregistrate în activitățile lor de investiții. De obicei, perioada de tragere este de 3 ani, fiind în mod frecvent prelungită cu un an sau doi ani. În mod obișnuit, unele angajamente de plată se efectuează după încheierea perioadei de tragere, până la epuizarea tuturor investițiilor-suport ale fondului, întrucât, din când în când, lichiditățile acestuia pot să fie insuficiente pentru îndeplinirea obligațiilor de plată în ceea ce privește taxele sau alte cheltuieli.

Garanțiile nu fac obiectul unor angajamente specifice de plată, cu excepția cazului în care o garanție este executată. Cuantumul garanției restante se reduce în funcție de calendarul de rambursare al împrumuturilor garantate.

leșirile de numerar aferente subvențiilor la dobândă angajate au loc, în general, în cazul împrumuturilor subvenționate finanțate din resursele proprii ale băncii. Prin urmare, ieșirile raportate reprezintă mai degrabă doar angajamente aferente împrumuturi decât valoarea totală a subvențiilor la dobândă angajate neplătite. La fel ca în cazul împrumuturilor, calendarul lor de plată este incert.

„leșirea nominală brută” aferentă angajamentelor pentru asistență tehnică din tabelul „Profilul de scadență al datoriilor financiare nederivate” se referă la partea totală neplătită a contractelor de asistență tehnică semnate. Calendarul schemei plăților prezintă un grad semnificativ de incertitudine. Ieșirile de numerar clasificate în tranșa „3 luni sau mai puțin” reprezintă valoarea facturilor restante primite până la data de raportare.

Angajamentele pentru datoriile financiare nederivate în cazul cărora nu este definită o scadență contractuală sunt clasificate în categoria „Scadență nedefinită”. Angajamentele pentru care există o cerere de plată în numerar înregistrată la data de raportare sunt clasificate în tranșa de timp relevantă.

În ceea ce privește datoriile financiare derivate, profilul de scadență reprezintă fluxurile de trezorerie brute contractuale neactualizate ale contractelor swap, inclusiv ale swap-urilor valutare (*cross currency swaps* - CCS), ale swap-urilor valutare pe rata dobânzii (*cross currency interest rate swaps* - CCIRS), ale swap-urilor valutare pe termen scurt și ale swap-urilor pe rata dobânzii.

Profilul de scadență al datoriilor financiare nederivate	3 luni sau mai puțin	Peste 3 luni și până la 1 an	Peste 1 an și până la 5 ani	Peste 5 ani	Scadență nedefinită	Ieșire nominală brută
În mii EUR la 31.12.2016						
Ieșiri pentru împrumuturi angajate, dar neplătite	82 405	-	-	-	819 494	901 899
Ieșiri pentru fonduri de investiții angajate și subscriere de acțiuni	4 592	-	-	-	239 458	244 050
Alte ieșiri (garanții semnate neemise, garanții emise)	-	-	-	-	43 964	43 964
Ieșiri pentru subvenții la dobândă angajate	-	-	-	-	275 917	275 917
Ieșiri pentru angajamente alocate asistenței tehnice	2 671	-	-	-	24 807	27 478
Total	89 668	-	-	-	1 403 640	1 493 308

Profilul de scadență al datoriilor financiare nederivate	3 luni sau mai puțin	Peste 3 luni și până la 1 an	Peste 1 an și până la 5 ani	Peste 5 ani	Scadență nedefinită	Ieșire nominală brută
În mii EUR la 31.12.2015						
Ieșiri pentru împrumuturi angajate, dar neplătite	41 028	-	-	-	1 148 536	1 189 564
Ieșiri pentru fonduri de investiții angajate și subscriere de acțiuni	23 371	-	-	-	274 984	298 355
Alte ieșiri (garanții semnate neemise, garanții emise)	-	-	-	-	10 798	10 798
Ieșiri pentru subvenții la dobândă angajate	-	-	-	-	281 682	281 682
Ieșiri pentru angajamente alocate asistenței tehnice	811	-	-	-	28 072	28 883
Total	65 210	-	-	-	1 744 072	1 809 282

Profilul de scadență al datoriilor financiare derivate	3 luni sau mai puțin	Peste 3 luni și până la 1 an	Peste 1 an și până la 5 ani	Peste 5 ani	Intrare/ieșire nominală brută
În mii EUR la 31.12.2016					
CCS și CCIRS - Intrări	3	2 409	5 222	-	7 634
CCS și CCIRS - Ieșiri	-	-3 688	-7 377	-	-11 065
Swap-uri valutare pe termen scurt - Intrări	1 611.000	-	-	-	1 611 000
Swap-uri valutare pe termen scurt - Ieșiri	-1 636.001	-	-	-	-1 636 001
Swap-uri pe rata dobânzii - Intrări	411	1 234	5 529	1 550	8 724
Swap-uri pe rata dobânzii - Ieșiri	-	-1 962	-5 316	-1 329	-8 607
Total	-24 587	-2 007	-1 942	221	-28 315

Profilul de scadență al datoriilor financiare derivate	3 luni sau mai puțin	Peste 3 luni și până la 1 an	Peste 1 an și până la 5 ani	Peste 5 ani	Intrare/ieșire nominală brută
În mii EUR la 31.12.2015					

Conturile anuale ale Fondului european de dezvoltare pentru exercițiul financiar 2016

CCS și CCIRS - Intrări	5	2 307	7 671	-	9 983
CCS și CCIRS - leșiri	-	-3 571	-10 714	-	-14 285
Swap-uri valutare pe termen scurt - Intrări	1 400 000	-	-	-	1 400 000
Swap-uri valutare pe termen scurt - leșiri	-1 407 763	-	-	-	-1 407 763
Swap-uri pe rata dobânzii - Intrări	383	1 269	6 059	2 524	10 235
Swap-uri pe rata dobânzii - leșiri	-	-2 145	-6 127	-2 206	-10 478
Total	-7 375	-2 140	-3 111	318	-12 308

3.3.3 Active și datorii financiare pe termen lung

Tabelul de mai jos prezintă valorile contabile ale activelor și datoriilor financiare nederivate care se preconizează că vor fi recuperate sau decontate după mai mult de 12 luni de la data de raportare.

În mii EUR	31.12.2016	31.12.2015
Active financiare:		
Împrumuturi și creanțe	1 692 867	1 423 368
Active financiare disponibile pentru vânzare	516 884	419 353
Alte active	141	-
Total	2 209 892	1 842 721
Datorii financiare:		
Provizioane pentru garanțiile emise	497	-
Sume datorate terților	69 960	57 346
Total	70 457	57 346

3.4 Riscul de piață

Riscul de piață reprezintă riscul ca modificările prețurilor și ale ratelor pe piață, cum ar fi ratele dobânzii, prețurile participațiilor și cursurile de schimb, să afecteze veniturile unei entități sau valoarea participațiilor sale în instrumente financiare.

3.4.1 Riscul ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii rezultă din volatilitatea valorii economice a pozițiilor purtătoare de rată a dobânzii sau din volatilitatea venitului generat de aceste poziții ca urmare a evoluției nefavorabile a ratelor dobânzii.

Facilitatea nu este afectată în mod direct de fluctuația valorii sale economice sau de neconcordanțele de preț dintre diferitele active, datorii și instrumente de acoperire împotriva riscurilor deoarece (i) nu are costuri directe ale îndatorării sau datorii purtătoare de rată a dobânzii și (ii) acceptă impactul fluctuațiilor ratei dobânzii asupra veniturilor din investițiile sale.

Facilitatea evaluează sensibilitatea la riscul ratei dobânzii a portofoliului său de împrumuturi și a swap-urilor de microacoperire împotriva riscurilor prin calcularea valorii punctului de bază (*Basis Point Value* - BPV).

BPV evaluează câștigul sau pierderea valorii actualizate nete a portofoliului relevant ca urmare a unei creșteri cu 1 punct de bază (0,01 %) a ratelor dobânzii aferente unor scadențe care variază într-o tranșă de timp dată, și anume „piață monetară - maximum un an”, „termen foarte scurt - 2 până la 3 ani”, „termen scurt - între 4 și 6 ani”, „termen mediu - între 7 și 11 ani”, „termen lung - între 12 și 20 de ani” sau „termen extra-lung - peste 21 de ani”.

Pentru a determina valoarea actualizată netă (VAN) a fluxurilor de trezorerie ale împrumuturilor exprimate în EUR, facilitatea utilizează curba de finanțare de bază în EUR a BEI (curba de swap în EUR ajustată cu marja de finanțare globală a BEI). Curba de finanțare în USD a BEI este utilizată pentru calcularea VAN aferentă fluxurilor de trezorerie ale împrumuturilor exprimate în USD. VAN aferentă fluxurilor de trezorerie ale împrumuturilor exprimate în monede pentru care nu este disponibilă o curbă de actualizare fiabilă și suficient de completă se stabilește prin utilizarea ca substituent a acesteia a curbei de finanțare de bază în EUR a BEI.

În vederea calculării valorii actualizate nete a swap-urilor de microacoperire împotriva riscurilor, facilitatea utilizează curba swap în EUR pentru fluxurile de trezorerie exprimate în EUR și curba swap în USD pentru fluxurile de trezorerie exprimate în USD.

Astfel cum se prezintă în tabelul următor, la 31 decembrie 2016 valoarea actualizată netă a portofoliului de împrumuturi, inclusiv swap-urile aferente de microacoperire împotriva riscurilor, ar scădea cu 516 000 EUR (la 31 decembrie 2015: scădere cu 532 000 EUR), dacă toate curbele ratelor dobânzii relevante se modifică simultan, în paralel, în sens ascendent cu 1 punct de bază.

Valoarea punctului de bază În mii EUR	Piața monetară	Termen foarte scurt	Termen scurt	Termen mediu	Termen lung	Termen extra-lung	Total
La 31.12.2016	1 an	2- 3 ani	4- 6 ani	7- 11 ani	12- 20 de ani	21 de ani	
Sensibilitatea totală a împrumuturilor și a swap-urilor de microacoperire împotriva riscurilor	-46	-101	-164	-175	-30	-	-516

Valoarea punctului de bază În mii EUR	Piața monetară	Termen foarte scurt	Termen scurt	Termen mediu	Termen lung	Termen extra-lung	Total
La 31.12.2015	1 an	2- 3 ani	4- 6 ani	7- 11 ani	12- 20 de ani	21 de ani	
Sensibilitatea totală a împrumuturilor și a swap-urilor de microacoperire împotriva riscurilor	-37	-72	-252	-139	-32	-	-532

3.4.2 Riscul de schimb valutar

Pentru FI, riscul de schimb valutar („FX”) este riscul unei pierderi a rezultatelor sale sau a valorii sale economice din cauza evoluției nefavorabile a cursurilor de schimb valutar.

Luând în considerare moneda de referință în care se ține evidența contabilă (EUR pentru FI), facilitatea este expusă la riscul FX ori de câte ori există o neconcordanță între activele și datoriile exprimate într-o altă monedă decât moneda de referință în care se ține evidența contabilă. Riscul FX cuprinde și efectul modificărilor valorii fluxurilor de trezorerie viitoare exprimate în altă monedă decât moneda de referință în care se ține evidența contabilă, de exemplu plățile de dobânzi și dividende, ca urmare a fluctuațiilor cursurilor de schimb.

3.4.2.1 Riscul de schimb valutar și activele de trezorerie

Activele de trezorerie ale FI sunt exprimate în EUR sau USD.

Riscul FX este acoperit prin tranzacții FX la vedere sau la termen, prin swap-uri FX sau prin swap-uri valutare. Departamentul de trezorerie al BEI poate utiliza, în cazul în care consideră că este necesar și adecvat, orice alt instrument, în conformitate cu politica băncii, care oferă protecție împotriva riscurilor de piață aferente activităților financiare ale FI.

3.4.2.2 Riscul de schimb valutar și operațiunile finanțate sau garantate de FI

Contribuțiile statelor membre la FI sunt primite în EUR. Operațiunile finanțate sau garantate de FI, precum și subvențiile la dobândă pot fi exprimate în EUR, USD sau în orice altă monedă autorizată.

Expunerea la riscul de schimb valutar (în raport cu EUR, moneda de referință) apare ori de câte ori tranzacțiile exprimate în alte monede decât EUR nu beneficiază de acoperire împotriva riscurilor. Mai jos sunt prezentate orientări privind acoperirea FI împotriva riscului de schimb valutar.

3.4.2.2.1 Acoperirea împotriva riscurilor a operațiunilor exprimate în USD

Riscul FX generat de operațiunile FI exprimate în USD se acoperă pe o bază agregată prin utilizarea unor swap-uri FX în USD/EUR, reînnoite și ajustate periodic din punctul de vedere al cuantumului. Utilizarea swapurilor FX are un dublu scop. Pe de o parte, se generează lichiditățile necesare pentru noi plăți (împrumuturi și capitaluri proprii) și, pe de altă parte, se menține o acoperire macro împotriva riscului FX.

La începutul fiecărei perioade, fluxurile de trezorerie care urmează să fie încasate sau plătite în USD în perioada următoare sunt estimate pe baza restituirilor/plăților prevăzute sau preconizate. Ulterior, swap-urile FX ajunse la scadență se reînnoiesc, valoarea acestora fiind ajustată în scopul de a acoperi cel puțin nevoile de lichidități de USD prevăzute pentru perioada următoare.

- Lunar, poziția FX în USD se acoperă împotriva riscurilor, dacă depășește limitele relevante, prin intermediul unei operațiuni la vedere sau la termen.
- Într-o perioadă de reînnoire, deficitele neprevăzute de lichidități de USD se acoperă prin operațiuni ad-hoc de swap FX, în timp ce lichiditățile excedentare fie se investesc în active de trezorerie, fie se schimbă în EUR, dacă rezultă dintr-o creștere a poziției FX.

3.4.2.2.2 Acoperirea împotriva riscurilor a operațiunilor exprimate în alte monede decât EUR sau USD

- Operațiunile efectuate de FI în alte monede decât EUR și USD sunt acoperite împotriva riscurilor prin contracte de swap valutar care au același profil financiar ca împrumutul-suport, cu condiția să existe o piață swap operațională.
- FI efectuează operațiuni exprimate în monede pentru care posibilitățile de acoperire împotriva riscurilor fie nu sunt disponibile în mod eficient, fie sunt disponibile la un cost ridicat. Aceste operațiuni sunt exprimate în monede locale, dar decontate în EUR sau USD. Cadrul FI privind riscul financiar, care a fost aprobat de Comitetul FI la data de 22 ianuarie 2015, oferă posibilitatea de a

acoperi în mod sintetic, prin intermediul instrumentelor financiare derivate, expunerea la riscul FX în monedele locale care prezintă o corelație pozitivă semnificativă cu USD. Monedele locale acoperite în mod sintetic împotriva riscurilor cu instrumente financiare derivate exprimate în USD sunt prezentate în tabelul din secțiunea 3.4.2.2.3 de mai jos, la rubrica „Monede locale (cu acoperire sintetică împotriva riscurilor - *synthetic hedge*)”, în timp ce monedele locale care nu sunt acoperite în mod sintetic împotriva riscurilor cu USD sunt prezentate în același tabel, la rubrica „Monede locale (fără acoperire sintetică împotriva riscurilor)”.

3.4.2.2.3 Poziția de schimb valutar (în mii EUR)

Tabelele din prezenta notă prezintă poziția de schimb valutar a facilității.

Poziția de schimb valutar este prezentată în tabelele de mai jos, în conformitate cu politicile de risc ale FI (astfel cum sunt descrise în cadrul FI privind riscul financiar). Poziția FX în funcție de politicile de risc se bazează pe cifre contabile și este definită ca soldul dintre activele și datoriile selecționate. Activele și datoriile definite în poziția FX în funcție de politicile de risc sunt selecționate astfel încât să se asigure faptul că rezultatele vor fi convertite în moneda de raportare (EUR) numai în momentul încasării.

Câștigurile/pierderile nerealizate și deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare, precum și deprecierea împrumuturilor și a creanțelor sunt incluse în poziția FX în funcție de politicile de risc. Instrumentele financiare derivate incluse în poziția FX în funcție de politicile de risc sunt luate în considerare la valoarea lor nominală, în locul valorii lor juste, pentru a fi aliniate cu valoarea reținută a activelor, luate, de asemenea, în considerare la valoarea lor nominală, ajustată prin deprecierea împrumuturilor.

În tabelele de mai jos restul activelor și al datoriilor, care includ în principal acumulările de dobândă la împrumuturi, instrumente financiare derivate și subvenții, sunt prezentate ca „Poziția FX exclusă din politicile de risc”.

La 31 decembrie 2016		Active și datorii		Angajamente și datorii contingente
Monede	Poziția FX în funcție de politicile de risc	Poziția FX exclusă din politicile de risc	Bilanțul poziției FX	
USD	-258 496	7 578	-250 918	282 991
<i>Monede locale (cu acoperire sintetică împotriva riscurilor)*</i>				
KES	117 881	3 869	121 751	-
TZS	97 116	1 931	99 046	-
DOP	52 553	2 013	54 566	-
UGX	36 776	1 077	37 854	-
RWF	22 258	194	22 452	-
<i>Monede locale (fără acoperire sintetică împotriva riscurilor)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP	22 534	252	22 786	246
Total alte monede decât EUR	90 622	16 914	107 537	283 237
EUR	-	2 591 845	2 591 845	1 241 229
Total EUR și alte monede decât EUR	90 622	2 608 759	2 699 382	1 524 466

* A se vedea secțiunea 3.4.2.2.2 pentru explicații privind acoperirea sintetică.

La 31 decembrie 2015		Active și datorii		Angajamente și datorii contingente
Monede	Poziția FX în funcție de politicile de risc	Poziția FX exclusă din politicile de risc	Bilanțul poziției FX	
USD	-207 050	5 023	-202 027	270 236
<i>Monede locale (cu acoperire sintetică împotriva riscurilor)*</i>				
KES	129 862	3 101	132 963	-
TZS	46 246	780	47 025	-
DOP	40 799	1 274	42 073	-
UGX	30 182	565	30 747	-
RWF	11 979	164	12 143	-
<i>Monede locale (fără acoperire sintetică împotriva riscurilor)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW	15 474	201	15 675	798
Total alte monede decât EUR	67 492	11 108	78 599	271 034
EUR	-	2 337 555	2 337 555	1 579 719
Total EUR și alte monede decât EUR	67 492	2 348 663	2 416 154	1 850 753

3.4.2.3 Analiza sensibilității la schimbul valutar

La 31 decembrie 2016, o depreciere de 10 procente a monedei euro în raport cu toate celelalte monede ar conduce la o creștere a resurselor din contribuții de 12,0 milioane EUR (la 31 decembrie 2015: 8,7 milioane EUR). O apreciere de 10 procente a monedei euro în raport cu toate celelalte monede ar conduce la o scădere a resurselor din contribuții de 9,9 milioane EUR (la 31 decembrie 2015: 7,1 milioane EUR).

3.4.2.4 Cursuri de schimb

Următoarele cursuri de schimb au fost utilizate pentru întocmirea bilanțului la 31 decembrie 2016 și la 31 decembrie 2015:

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2015
Monede ale țărilor terțe		
Pula din Botswana (BWP)	11,2657	11,9451
Peso dominican (DOP)	48,7476	49,0144
Gourde haitian(HTG)	68,78	61,19
Șiling kenyan (KES)	108,06	111,3
Ouguiya mauritană (MRO)	375,79	326,46
Rupie mauritană (MUR)	37,85	38,85
Metical mozambican (MZN)	75,25	50,59
Franc ruandez (RWF)	856,8	806,36
Șiling tanzanian (TZS)	2 296,99	2 344,42
Șiling ugandez (UGX)	3 805,00	3 665,00
Dolar american (USD)	1,0541	1,0887
Franc CFA (XAF/XOF)	655,957	655,957
Rand sud-african (ZAR)	14,457	16,953

Kwacha zambian (ZMW)

10,4653

11,9571

3.4.3 Riscul de preț al participațiilor

Riscul de preț al participațiilor se referă la riscul ca valorile juste ale investițiilor în capitaluri proprii să scadă ca urmare a modificărilor înregistrate în ceea ce privește nivelurile prețurilor participațiilor și/sau valoarea investițiilor în capitaluri proprii.

FI este expusă unui risc de preț al participațiilor prin investițiile sale în participații directe și în fonduri cu capital de risc.

Valoarea pozițiilor participațiilor necotate nu este imediat disponibilă în scopul monitorizării și al asigurării controlului în mod continuu. Pentru pozițiile respective, printre cele mai bune informații disponibile se numără prețurile rezultate din orice tehnici de evaluare relevante.

Cuantumul efectelor asupra resurselor din contribuții ale facilității (ca rezultat al unei modificări a valorii juste a portofoliului de participații disponibile pentru vânzare), ca urmare a unei modificări de +/-10 % a valorii participațiilor directe individuale la capital și a investițiilor de capital de risc, toate celelalte variabile menținându-se constante, este de 51,7 milioane EUR, respectiv de -51,7 milioane EUR la 31 decembrie 2016 (41,9 milioane EUR, respectiv -41,9 milioane EUR la 31 decembrie 2015).

4 Valorile juste ale instrumentelor financiare

4.1 Clasificări contabile și valori juste

Tabelul următor prezintă valorile contabile și valorile juste ale activelor financiare și ale datoriilor financiare, inclusiv nivelul acestora în ierarhia valorii juste. Aceste informații nu includ informațiile privind valoarea justă a activelor financiare și a datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă dacă valoarea contabilă corespunde unei aproximări rezonabile a valorii juste.

La 31 decembrie 2016		Valoare contabilă					Valoare justă			
În mii EUR	Deținute în vederea tranzacționării	Disponibile pentru vânzare	Numerar, împrumuturi și creanțe	Deținute până la scadență	Alte datorii financiare	Total	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Total
Active financiare contabilizate la valoarea justă:										
Instrumente financiare derivate	6 920	-	-	-	-	6 920	-	6 920	-	6 920
Fonduri cu capital de risc	-	437 788	-	-	-	437 788	-	-	437 788	437 788
Investiții directe în capitaluri proprii	-	79 096	-	-	-	79 096	22 880	-	56 216	79 096
Total	6 920	516 884	-	-	-	523 804	22 880	6 920	494 004	523 804
Active financiare care nu sunt contabilizate la valoarea justă:										
Numerar și echivalente de numerar	-	-	360 817	-	-	360 817				
Împrumuturi și creanțe	-	-	1 729 380	-	-	1 729 380	-	1 951 786	-	1 951 786
Sume de încasat de la contribuitori	-	-	86 395	-	-	86 395				
Obligațiuni	-	-	-	169 398	-	169 398	120 123	48 031	-	168 154
Alte active	-	-	345	-	-	345				
Total	-	-	2 176 937	169 398	-	2 346 335	120 123	1 999 817	-	2 119 940
Total active financiare	6 920	516 884	2 176 937	169 398	-	2 870 139				
Datorii financiare contabilizate la valoarea justă:										
Instrumente financiare derivate	-25 189	-	-	-	-	-25 189	-	-25 189	-	-25 189
Total	-25 189	-	-	-	-	-25 189	-	-25 189	-	-25 189
Datorii financiare care nu sunt contabilizate la valoarea justă:										
Provizioane pentru garanțiile emise	-	-	-	-	-625	-625				
Sume datorate terților	-	-	-	-	-116 114	-116 114				
Alte datorii	-	-	-	-	-2 546	-2 546				
Total	-	-	-	-	-119 285	-119 285				
Total datorii financiare	-25 189	-	-	-	-119 285	-144 474				

4 Valorile juste ale instrumentelor financiare (continuare)

4.1 Clasificări contabile și valori juste (continuare)

La 31 decembrie 2015		Valoare contabilă					Valoare justă			
În mii EUR	Deținute în vederea tranzacționării	Disponibile pentru vânzare	Numerar, împrumuturi și creanțe	Deținute până la scadență	Alte datorii financiare	Total	Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	Total
Active financiare contabilizate la valoarea justă:										
Instrumente financiare derivate	311	-	-	-	-	311	-	311	-	311
Fonduri cu capital de risc	-	396 203	-	-	-	396 203	-	-	396 203	396 203
Investiții directe în capitaluri proprii	-	23 150	-	-	-	23 150	178	-	22 972	23 150
Total	311	419 353	-	-	-	419 664	178	311	419 175	419 664
Active financiare care nu sunt contabilizate la valoarea justă:										
Numerar și echivalente de numerar	-	-	448 995	-	-	448 995	-	-	-	-
Împrumuturi și creanțe	-	-	1 460 057	-	-	1 460 057	-	1 649 401	-	1 649 401
Obligațiuni	-	-	-	228 521	-	228 521	124 009	104 520	-	228 529
Alte active	-	-	27	-	-	27	-	-	-	-
Total	-	-	1 909 079	228 521	-	2 137 600	124 009	1 753 921	-	1 877 930
Total active financiare	311	419 353	1 909 079	228 521	-	2 557 264				
Datorii financiare contabilizate la valoarea justă:										
Instrumente financiare derivate	-8 219	-	-	-	-	-8 219	-	-8 219	-	-8 219
Total	-8 219	-	-	-	-	-8 219	-	-8 219	-	-8 219
Datorii financiare care nu sunt contabilizate la valoarea justă:										
Provizioane pentru garanțiile emise	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sume datorate terților	-	-	-	-	-101 202	-101 202	-	-	-	-
Alte datorii	-	-	-	-	-2 364	-2 364	-	-	-	-
Total	-	-	-	-	-103 566	-103 566				
Total datorii financiare	-8 219	-	-	-	-103 566	-111 785				

4.2 Evaluarea la valoarea justă

4.2.1 Tehnicile de evaluare și datele de intrare neobservabile semnificative

Tabelul de mai jos prezintă informații cu privire la tehnicile de evaluare și datele de intrare neobservabile semnificative utilizate la evaluarea instrumentelor financiare, clasificate la nivelul 2 și la nivelul 3 în ierarhia valorii juste:

Tehnica de evaluare		Date de intrare neobservabile semnificative	Relația dintre datele de intrare neobservabile și evaluarea la valoarea justă
Instrumente financiare contabilizate la valoarea justă			
Instrumente financiare derivate	Flux de trezorerie actualizat: fluxurile de trezorerie viitoare sunt estimate pe baza ratelor de schimb/de dobândă forward (pornind de la ratele de schimb forward și curbele de randament forward observabile la sfârșitul perioadei de raportare) și a contractelor la termen de tip forward/ratelor dobânzii, actualizate la o rată care reflectă riscul de credit al diverselor contrapărți.	Nu se aplică.	Nu se aplică.
Fond cu capital de risc (<i>Venture Capital Fund - VCF</i>)	Metoda activelor nete ajustate: valoarea justă este determinată prin aplicarea fie a procentajului aferent dreptului de proprietate al facilității asupra vehiculului-suport la valoarea activelor nete reflectată în cel mai recent raport ajustată la fluxurile de trezorerie, fie, în măsura în care este disponibilă, a valorii precise a acțiunilor la aceeași dată, înaintată de administratorul fondului respectiv. Pentru a reduce intervalul de timp cuprins între ultima valoare disponibilă a activelor nete și raportarea de la sfârșitul exercițiului financiar, se aplică o procedură de analizare a evenimentelor ulterioare și, dacă este necesar, se ajustează valoarea activelor nete raportată.	Ajustarea pentru intervalul de timp cuprins între data ultimei raportări a VCF și data evaluării, luând în considerare următoarele: cheltuielile de exploatare și comisioanele de administrare, modificările ulterioare ale valorii juste a activelor-suport ale VCF, datoriile suplimentare suportate, schimbările de pe piață sau alte modificări ale condițiilor economice.	Cu cât este mai lungă perioada cuprinsă între data evaluării la valoarea justă și data ultimei raportări a VCF, cu atât este mai ridicată ajustarea pentru intervalul scurs.
Investiții directe în capitaluri proprii	Active nete ajustate.	Ajustarea pentru intervalul de timp cuprins între data ultimei raportări a entității în care s-a investit și data evaluării, luând în considerare următoarele: cheltuielile de exploatare, modificările ulterioare ale valorii juste a activelor-suport ale entității în care s-a investit, datoriile suplimentare suportate, schimbările de pe piață sau alte modificări ale condițiilor economice, majorarea de capital, vânzarea/schimbarea controlului. Actualizare pentru lipsa de tranzacționabilitate (lichiditate), determinată prin referire la prețurile tranzacțiilor anterioare pentru participații similare în țara/regiunea în cauză, variind de la 5 la 30 %.	Cu cât este mai lungă perioada cuprinsă între data evaluării la valoarea justă și data ultimei raportări a entității în care s-a investit, cu atât este mai ridicată ajustarea pentru intervalul scurs. Cu cât este mai ridicată actualizarea tranzacționabilității, cu atât este mai scăzută valoarea justă.

Instrumente financiare care nu sunt contabilizate la valoarea justă

Împrumuturi și creanțe	Fluxuri de trezorerie actualizate: modelul de evaluare utilizează fluxuri de trezorerie contractuale care depind de înregistrarea unei situații în care debitorul se află în incapacitate de plată și care nu iau în calcul nici valorile garanției reale, nici scenarii de rambursare anticipată. Pentru a obține valoarea actualizată netă (VAN) a împrumuturilor, modelul reținut actualizează fluxurile de trezorerie contractuale ale fiecărui împrumut folosind o curbă de actualizare ajustată în funcție de piață. VAN aferentă împrumuturilor individuale este apoi ajustată pentru a lua în considerare pierderile așteptate asociate	Nu se aplică.	Nu se aplică.
------------------------	---	---------------	---------------

relevante. Rezultatele sunt apoi însumate pentru a obține valoarea justă a împrumuturilor și a creanțelor.

Active financiare
păstrate până la
scadență

Fluxuri de trezorerie actualizate

Nu se aplică.

Nu se aplică.

Prin aplicarea IFRS 13, ajustările evaluării sunt incluse în valoarea justă a instrumentelor financiare derivate la 31 decembrie 2016 și la 31 decembrie 2015, și anume:

- ajustările evaluării creditului (*Credit valuation adjustments* - CVA), care reflectă riscul de credit al contrapărții privind tranzacțiile cu instrumente financiare derivate, se ridicau la -76 400 EUR la 31 decembrie 2016 și la -121 700 EUR la 31 decembrie 2015;
- ajustările evaluării debitului (*Debit valuation adjustments* - DVA), care reflectă propriul risc de credit privind tranzacțiile cu instrumente financiare derivate, se ridicau la +42 900 EUR la 31 decembrie 2016 și la +64 400 EUR la 31 decembrie 2015.

4.2.2 Transferuri între nivelul 1 și 2

Politica facilității este de a recunoaște transferurile între niveluri cu începere de la data evenimentului sau a modificării circumstanțelor care au determinat transferul.

În 2016 și în 2015, facilitatea nu a efectuat transferuri de la nivelul 1 la nivelul 2 sau de la nivelul 2 la nivelul 1 în ierarhia valorii juste.

4.2.3 Valorile juste de la nivelul 3

Reconcilierea valorilor juste de la nivelul 3

Tabelele următoare prezintă modificările privind instrumentele de la nivelul 3 pentru exercițiile financiare care s-au încheiat la 31 decembrie 2016 și la 31 decembrie 2015:

În mii EUR	Active financiare disponibile pentru vânzare
Sold la 1 ianuarie 2016	419 175
Câștiguri sau pierderi incluse în profit sau pierdere:	
- câștiguri nete realizate din activele financiare disponibile pentru vânzare	-6 504
- deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare	-2 493
Total	-8 997
Câștiguri sau pierderi incluse în alte elemente ale rezultatului global:	
- variația netă a valorii juste a activelor financiare disponibile pentru vânzare	-24 628
Total	-24 628
Plăți	153 986
Rambursări	-37 978
Sume scoase în afara bilanțului	-7 554
Sold la 31 decembrie 2016	494 004

În mii EUR	Active financiare disponibile pentru vânzare
Sold la 1 ianuarie 2015	401 926
Câștiguri sau pierderi incluse în profit sau pierdere:	
- câștiguri nete realizate din activele financiare disponibile pentru vânzare	-33 878
- deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare	-2 665
Total	-36 543
Câștiguri sau pierderi incluse în alte elemente ale rezultatului global:	
- variația netă a valorii juste a activelor financiare disponibile pentru vânzare	52 365
Total	52 365
Plăți	67 449
Rambursări	-64 791
Sume scoase în afara bilanțului	-1 231

Sold la 31 decembrie 2015

419 175

În 2016 și în 2015, facilitatea nu a efectuat transferuri din sau de la nivelul 3 în ierarhia valorii juste.

Analiza sensibilității

O variație de +/- 10 % la data de raportare a uneia dintre datele de intrare neobservabile semnificative utilizate în evaluarea valorilor juste ale fondurilor cu capital de risc și ale investițiilor directe în capitaluri proprii, în condițiile în care celelalte date de intrare se mențin constante, ar avea următoarele efecte asupra celorlalte elemente ale rezultatului global:

La 31 decembrie 2016		
(în mii EUR)	Creștere	Scădere
Investiții directe în capitaluri proprii	10	-10
Total	10	-10

La 31 decembrie 2015		
(în mii EUR)	Creștere	Scădere
Investiții directe în capitaluri proprii	31	-31
Total	31	-31

5 Numerar și echivalente de numerar (în mii EUR)

Numerarul și echivalentele de numerar sunt compuse din:

	31.12.2016	31.12.2015
Casă	51 462	71 405
Depozite la termen	259 337	290 573
Titluri comerciale de valoare	50 018	87 017
Numerar și echivalente de numerar în situația poziției financiare	360 817	448 995
Dobândă acumulată	5	3
Numerar și echivalente de numerar în situația fluxurilor de trezorerie	360 822	448 998

6 Instrumente financiare derivate (în mii EUR)

Principalele componente ale instrumentelor financiare derivate, clasificate ca fiind deținute pentru tranzacționare, sunt următoarele:

La 31 decembrie 2016	Valoare justă		Valoare noțională
	Active	Datorii	
Swap-uri valutare pe rata dobânzii	-	-3 051	7 430
Swap-uri pe rata dobânzii	388	-335	41 233
Swap-uri FX	6 532	-21 803	1 611 000
Total instrumente financiare derivate	6 920	-25 189	1 659 663

La 31 decembrie 2015	Valoare justă		Valoare noțională
	Active	Datorii	
Swap-uri valutare pe rata dobânzii	-	-3 835	9 589
Swap-uri pe rata dobânzii	311	-639	44 913
Swap-uri FX	-	-3 745	1 400 000
Total instrumente financiare derivate	311	-8 219	1 454 502

7 Împrumuturi și creanțe (în mii EUR)

Principalele componente ale împrumuturilor și ale creanțelor sunt următoarele:

	Împrumuturi globale (*)	Împrumuturi prioritare	Împrumuturi subordonate	Total
Valoare nominală la 1 ianuarie 2016	661 792	818 007	160 555	1 640 354
Plăți	476 685	51 691	-	528 376
Sume scoase în afara bilanțului	-	-109	-31 189	-31 298
Rambursări	-178 282	-107 259	-65 927	-351 468
Dobândă capitalizată	-	-	7 183	7 183
Diferențe din cursurile de schimb valutar	34 332	2 009	941	37 282
Valoare nominală la 31 decembrie 2016	994 527	764 339	71 563	1 830 429
Depreciere la 1 ianuarie 2016	-9 403	-22 445	-159 198	-191 046
Deprecierea înregistrată în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global	-8 794	-11 999	-	-20 793
Sume scoase în afara bilanțului	-	109	31 189	31 298
Venituri din reluarea deprecierii	360	6 100	58 698	65 158
Diferențe din cursurile de schimb valutar	-348	-59	-1 850	-2 257
Depreciere la 31 decembrie 2016	-18 185	-28 294	-71 161	-117 640
Costuri amortizate	-3 906	-3 682	-	-7 588
Dobânzi	14 807	9 371	1	24 179
Împrumuturi și creanțe la 31 decembrie 2016	987 243	741 734	403	1 729 380

(*) Inclusiv contracte de agenție.

	Împrumuturi globale (*)	Împrumuturi prioritare	Împrumuturi subordonate	Total
Valoare nominală la 1 ianuarie 2015	542 506	782 563	146 643	1 471 712
Plăți	196 607	86 177	-	282 784
Rambursări	-106 921	-96 147	-2 704	-205 772
Dobândă capitalizată	-	-	13 262	13 262
Diferențe din cursurile de schimb valutar	29 600	45 414	3 354	78 368
Valoare nominală la 31 decembrie 2015	661 792	818 007	160 555	1 640 354
Depreciere la 1 ianuarie 2015	-5 751	-13 491	-132 895	-152 137
Deprecierea înregistrată în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global	-3 692	-7 576	-24 995	-36 263
Venituri din reluarea deprecierii	381	57	1 837	2 275
Diferențe din cursurile de schimb valutar	-341	-1 435	-3 145	-4 921
Depreciere la 31 decembrie 2015	-9 403	-22 445	-159 198	-191 046
Costuri amortizate	-3 129	-5 781	284	-8 626
Dobânzi	8 838	10 533	4	19 375
Împrumuturi și creanțe la 31 decembrie 2015	658 098	800 314	1 645	1 460 057

(*) Inclusiv contracte de agenție.

8 Active financiare disponibile pentru vânzare (în mii EUR)

Principalele componente ale activelor financiare disponibile pentru vânzare sunt următoarele:

	Fonduri cu capital de risc	Investiții directe în capitaluri proprii	Total
Costuri la 1 ianuarie 2016	267 331	22 979	290 310
Plăți	101 323	52 663	153 986
Rambursări/vânzări	-37 948	-30	-37 978
Sume scoase în afara bilanțului	-4 594	-2 960	-7 554
Diferențe din cursurile de schimb valutar cu privire la rambursări/vânzări	5 141	-16	5 125
Costuri la 31 decembrie 2016	331 253	72 636	403 889
Câștiguri și pierderi nerealizate la 1 ianuarie 2016	153 901	10 092	163 993
Variația netă a câștigurilor și a pierderilor nerealizate	-24 474	3 365	-21 109
Câștiguri și pierderi nerealizate la 31 decembrie 2016	129 427	13 457	142 884
Depreciere la 1 ianuarie 2016	-25 029	-9 921	-34 950
Deprecierea înregistrată în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global în cursul exercițiului financiar	-2 457	-36	-2 493
Sume scoase în afara bilanțului	4 594	2 960	7 554
Depreciere la 31 decembrie 2016	-22 892	-6 997	-29 889
Active financiare disponibile pentru vânzare la 31 decembrie 2016	437 788	79 096	516 884

	Fonduri cu capital de risc	Investiții directe în capitaluri proprii	Total
Costuri la 1 ianuarie 2015	259 784	19 714	279 498
Plăți	63 574	3 875	67 449
Rambursări/vânzări	-64 181	-610	-64 791
Sume scoase în afara bilanțului	-1 231	-	-1 231
Diferențe din cursurile de schimb valutar cu privire la rambursări/vânzări	9 385	-	9 385
Costuri la 31 decembrie 2015	267 331	22 979	290 310
Câștiguri și pierderi nerealizate la 1 ianuarie 2015	149 995	6 127	156 122
Variația netă a câștigurilor și a pierderilor nerealizate	3 906	3 965	7 871
Câștiguri și pierderi nerealizate la 31 decembrie 2015	153 901	10 092	163 993
Depreciere la 1 ianuarie 2015	-24 534	-8 001	-32 535
Deprecierea înregistrată în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global în cursul exercițiului financiar	-1 726	-1 920	-3 646
Sume scoase în afara bilanțului	1 231	-	1 231
Depreciere la 31 decembrie 2015	-25 029	-9 921	-34 950
Active financiare disponibile pentru vânzare la 31 decembrie 2015	396 203	23 150	419 353

9 Sume de încasat de la contribuitori (în mii EUR)

Sumele de încasat de la contribuitori sunt alcătuite în întregime din contribuția solicitată statelor membre, dar neplătită.

10 Active financiare păstrate până la scadență (în mii EUR)

Portofoliul păstrat până la scadență este alcătuit din obligațiuni cotate care la data de raportare au o scadență reziduală de mai puțin de trei luni. Tabelul următor prezintă mișcările portofoliului păstrat până la scadență:

Soldul la 1 ianuarie 2016	228 521
Achiziții	1 159 704
Scadențe	-1 219 953
Variația amortizării primei/discontului	-87
Modificarea dobânzii acumulate	1 213
Soldul la 31 decembrie 2016	169 398
Soldul la 1 ianuarie 2015	99 988
Achiziții	1 545 550
Scadențe	-1 417 005
Variația amortizării primei/discontului	-12
Soldul la 31 decembrie 2015	228 521

11 Alte active (în mii EUR)

Categoria „Alte active” este compusă, în principal, din următoarele elemente:

	31.12.2016	31.12.2015
Sumă de încasat de la BEI	1	1
Garanții financiare	344	26
Total alte active	345	27

12 Venituri reportate (în mii EUR)

Principalele componente ale veniturilor reportate sunt următoarele:

	31.12.2016	31.12.2015
Subvenții la dobândă reportate	25 884	28 683
Comisioane reportate la împrumuturi și creanțe	399	642
Total venituri reportate	26 283	29 325

13 Provizioane pentru garanțiile emise (în mii EUR)

Cuantumul provizioanelor pentru garanțiile emise este recunoscut utilizând cea mai bună estimare a cheltuielilor necesare pentru stingerea oricărei obligații financiare existente care apare ca urmare a garanțiilor și este suma dintre:

- cuantumul recunoscute inițial din care se scade, dacă este cazul, amortizarea cumulată recunoscută în conformitate cu IAS 18 - Venituri și
- cuantumul care depășesc sumele menționate mai sus, astfel cum au fost măsurate în conformitate cu IAS 37 - Provizioane, datorii contingente și active contingente.

	2016	2015
Sold la 1 ianuarie	-	-
Sume adăugate înregistrate în contul de profit și pierdere și în alte elemente ale rezultatului global	242	-
Utilizate	-	-
Transferul de la „Alte datorii”, garanții financiare	383	-
Eliberarea provizionului	-	-
Sold la 31 decembrie	625	-

14 Sume datorate terților (în mii EUR)

Principalele componente ale sumelor datorate terților sunt următoarele:

	31.12.2016	31.12.2015
Cheltuieli administrative generale nete de plătit către BEI	43 483	43 045
Alte obligații de plată către BEI	-	15
Subvenții la dobândă și fonduri pentru asistență tehnică neplătite încă, datorate statelor membre	72 631	58 142
Total sume datorate terților	116 114	101 202

15 Alte datorii (în mii EUR)

Categoria „Alte datorii” este compusă, în principal, din următoarele elemente:

	31.12.2016	31.12.2015
Rambursările împrumuturilor încasate în avans	2 081	1 826
Venituri reportate din subvențiile la dobândă	458	512
Garanții financiare	7	26
Total alte datorii	2 546	2 364

16 Contribuția solicitată statelor membre (în mii EUR)

State membre	Contribuția la facilitate	Contribuția destinată subvențiilor la dobândă și asistenței tehnice	Contribuție totală	Contribuție solicitată, dar neplătită
Austria	62 223	6 941	69 164	2 410
Belgia	91 930	10 222	102 152	5 295
Bulgaria	448	182	630	140
Cipru	288	117	405	90
Republica Cehă	1 632	663	2 295	510
Danemarca	50 420	5 675	56 095	2 000
Estonia	160	65	225	50
Finlanda	35 148	4 038	39 186	1 470
Franța	562 411	60 332	622 743	19 550
Germania	546 115	60 216	606 331	20 500
Grecia	30 417	3 707	34 124	1 470
Ungaria	1 760	715	2 475	-
Irlanda	15 665	2 074	17 739	910
Italia	299 100	34 737	333 837	12 860
Letonia	224	91	315	70
Lituania	384	156	540	120
Luxemburg	6 829	768	7 597	270
Malta	96	39	135	30
Țările de Jos	122 895	13 805	136 700	4 850
Polonia	4 160	1 690	5 850	1 300
Portugalia	23 633	2 889	26 522	1 150
România	1 184	481	1 665	370
Slovacia	672	273	945	210
Slovenia	576	234	810	180
Spania	145 249	18 596	163 845	7 850
Suedia	64 924	7 485	72 409	2 740
Regatul Unit	308 457	37 500	345 957	-
Total la 31 decembrie 2016	2 377 000	273 691	2 650 691	86 395
Total la 31 decembrie 2015	2 157 000	243 691	2 400 691	-

(*) La data de 19 noiembrie 2016, Consiliul a stabilit cuantumul contribuțiilor financiare care trebuie plătite de fiecare stat membru până la data de 21 ianuarie 2017. La data de 31 decembrie 2016 nu se plătiseră 86 395 EUR.

17 Datorii contingente și angajamente (în mii EUR)

	31.12.2016	31.12.2015
Angajamente		
Împrumuturi neplătite	901 899	1 189 564
Angajamente neplătite în legătură cu activele financiare disponibile pentru vânzare	244 050	298 355
Garanții emise	8 627	798
Subvenții la dobândă și asistență tehnică	334 553	352 036
Datorii contingente		
Garanții semnate neemise	35 337	10 000
Total datorii contingente și angajamente	1 524 466	1 850 753

18 Venituri și cheltuieli din dobânzi și venituri și cheltuieli similare (în mii EUR)

Principalele componente ale veniturilor din dobânzi și ale veniturilor similare sunt următoarele:

	De la 1.1.2016 la 31.12.2016	De la 1.1.2015 la 31.12.2015
Active financiare păstrate până la scadență	-	4
Împrumuturi și creanțe	102 580	86 305
Subvenții la dobândă	4 118	4 076
Total venituri din dobânzi și venituri similare	106 698	90 385

În elementul-rând al rubricii „Împrumuturi și creanțe” la veniturile din dobânzi pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2016 este prevăzută suma totală de + 15 700 EUR, aferentă activelor financiare depreciate (31 decembrie 2015: +15 869 EUR).

Principalele componente ale cheltuielilor cu dobânzile și ale cheltuielilor similare sunt următoarele:

	De la 1.1.2016 la 31.12.2016	De la 1.1.2015 la 31.12.2015
Instrumente financiare derivate	-1 142	-1 525
Numerar și echivalente de numerar	-752	-31
Active financiare păstrate până la scadență	-413	-
Total cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli similare	-2 307	-1 556

19 Venituri și cheltuieli din taxe și comisioane (în mii EUR)

Principalele componente ale veniturilor din taxe și comisioane sunt următoarele:

	De la 1.1.2016 la 31.12.2016	De la 1.1.2015 la 31.12.2015
Taxe și comisioane aferente împrumuturilor și creanțelor	515	890
Taxe și comisioane aferente garanțiilor financiare	183	42
Alte taxe și comisioane	1	-
Total venituri din taxe și comisioane	699	932

Principala componentă a cheltuielilor din taxe și comisioane este următoarea:

	De la 1.1.2016 la 31.12.2016	De la 1.1.2015 la 31.12.2015
Comision plătit terților pentru activele financiare disponibile pentru vânzare	-48	-63
Total cheltuieli cu taxele și comisioanele	-48	-63

20 Câștiguri nete realizate din activele financiare disponibile pentru vânzare (în mii EUR)

Principalele componente ale câștigurilor nete realizate din activele financiare disponibile pentru vânzare sunt următoarele:

	De la 1.1.2016 la 31.12.2016	De la 1.1.2015 la 31.12.2015
Venituri nete din activele financiare disponibile pentru vânzare	2 159	834
Venituri din dividende	4 345	33 044
Câștiguri nete realizate din activele financiare disponibile pentru vânzare	6 504	33 878

21 Cheltuieli administrative generale (în mii EUR)

Cheltuielile administrative generale reprezintă costurile reale suportate de BEI pentru administrarea facilității, din care se scade venitul generat de comisioanele de evaluare standard percepute de BEI direct de la clienții facilității.

	De la 1.1.2016 la 31.12.2016	De la 1.1.2015 la 31.12.2015
Costuri reale suportate de BEI	-45 858	-45 506
Venituri din comisioanele de evaluare percepute direct de la clienții facilității	2 375	2 461
Total cheltuieli administrative generale	-43 483	-43 045

22 Implicare în entități structurate neconsolidate (în mii EUR)

Definiția entității structurate

O entitate structurată este o entitate organizată astfel încât drepturile de vot sau alte drepturi similare nu reprezintă factorul dominant în decidera controlului asupra entității. Conform IFRS 12, o entitate structurată are adesea unele sau câteva dintre următoarele caracteristici:

- activități restricționate;
- un obiectiv limitat și bine definit, cum ar fi realizarea unui contract de leasing avantajos din punct de vedere al impozitului, efectuarea de activități de cercetare și dezvoltare, oferirea unei surse de capital sau de finanțare unei entități sau furnizarea unor oportunități de investiții pentru investitori prin transferarea către aceștia a riscurilor și a beneficiilor asociate activelor entității structurate;
- capitaluri proprii insuficiente pentru a-i permite entității structurate să își finanțeze activitățile fără sprijin financiar secundar;
- finanțare sub formă de instrumente multiple legate contractual de investitorii care creează concentrări de credite sau de alte riscuri (tranșe).

Entități structurate neconsolidate

Termenul „entități structurate neconsolidate” se referă la toate entitățile structurate care nu sunt controlate de facilitate și include interesele deținute în entități structurate care nu sunt consolidate.

Definiția intereselor deținute în entități structurate:

IFRS 12 definește „interesele” în sens larg, pentru a include orice implicare contractuală sau necontractuală prin care entitatea raportoare este expusă la variabilitatea rezultatelor din performanța celeilalte entități. Printre exemplele de astfel de interese se numără deținerea de participații în capitalurile proprii și alte forme de implicare, cum ar fi furnizarea de fonduri, sprijinul cu lichidități, îmbunătățirea calității creditului și asumarea de angajamente și acordarea de garanții în beneficiul celeilalte entități. IFRS 12 prevede că o entitate raportoare nu deține, în mod necesar, un interes într-o altă entitate numai ca urmare a unei relații tipice client-furnizor.

Tabelul de mai jos descrie tipurile de entități structurate pe care facilitatea nu le consolidează, dar în care deține un interes.

Tipul entității structurate	Natura și scopul	Interes deținut de facilitate
Finanțare de proiecte - acordarea de împrumuturi pentru vehicule cu scop special (<i>Special Purposes Vehicles - „SPV”</i>)	Tranzacțiile de finanțare de proiecte (operațiuni FP) sunt tranzacții în cadrul cărora facilitatea se bazează pentru serviciul datoriei sale pe un debitor a cărui unică sau principală sursă de venit este generată de un singur activ sau de un număr limitat de active care sunt finanțate prin datoria respectivă sau de alte active preexistente legate contractual de proiect. Operațiunile FP sunt adesea finanțate prin intermediul SPV.	Sume nete plătite Venituri din dobânzi
Operațiuni cu capital de risc	Facilitatea finanțează fonduri cu capital de risc și fonduri de investiții. Fondurile cu capital de risc și fondurile de investiții pun în comun și gestionează bani de la investitori, axându-se pe achiziționarea de participații în întreprinderi mici și mijlocii cu un potențial de creștere ridicat, precum și pe finanțarea proiectelor de infrastructură.	Investiții în unități/acțiuni emise de entitatea cu capital de risc Dividende primite

Tabelul de mai jos prezintă valorile contabile ale entităților structurate neconsolidate în care facilitatea are un interes la data de raportare, precum și expunerea maximă la pierdere a facilității în legătură cu respectivele entități. Expunerea maximă la pierdere include valorile contabile și angajamentele neplătite aferente.

Tipul entității structurate	Rubrică	Valoare contabilă la 31.12.2016	Valoare contabilă la 31.12.2015	Expunerea maximă la pierdere la 31.12.2016	Expunerea maximă la pierdere la 31.12.2015
Fonduri cu capital de risc	Active financiare disponibile pentru vânzare	437 788	396 203	672 222	645 833
Total		437 788	396 203	672 222	645 833

23 Pachetul de finanțare a impactului (în mii EUR)

În iunie 2013, Consiliul ministerial comun ACP-UE a aprobat noul protocol financiar pentru cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare (FED), care acoperă perioada 2014-2020.

S-a convenit asupra unui nou fond de dotare în valoare de 500 de milioane EUR pentru Facilitatea de investiții, denumit „pachetul de finanțare a impactului” (*impact financing envelope* - „IFE”). Acesta permite facilității să sprijine proiecte care au potențialul unui impact deosebit de ridicat în materie de dezvoltare, prezentând în același timp riscuri mai mari inerente unor astfel de investiții. Acest pachet va oferi facilității noi posibilități de a-și consolida activitatea de acordare de împrumuturi sectorului privat, prin investiții în următoarele instrumente:

fonduri de capitaluri proprii cu impact social promovate de o populație emergentă de administratori de fonduri de investiții în societăți necotate care plasează atenuarea problemelor sociale sau de mediu în centrul strategiei de investiții a fondurilor lor, dar care vizează în continuare sustenabilitatea, atât la nivelul fondurilor, cât și al entităților în care s-a investit;

împrumuturi acordate intermediarilor financiari (de exemplu instituții de microfinanțare, bănci locale și uniuni de credit) care își desfășoară activitatea în țările ACP în care BEI nu poate avea în vedere acordarea de finanțare - în special în moneda locală - în temeiul orientărilor existente privind riscul de credit, de exemplu din cauza fie a riscurilor ridicate de țară, fie a volatilității monedei, fie a lipsei unor indici de referință pentru stabilirea prețurilor. Principalul obiectiv al unor astfel de împrumuturi va fi acela de a finanța proiecte cu un impact ridicat în materie de dezvoltare, în special în domeniul sprijinului pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și al agriculturii, care, în general, nu se califică pentru finanțarea acordată de FI;

instrumente de facilitare a partajării riscurilor, care vor lua forma unor garanții de primă pierdere („tranșe care suportă prima pierdere”) menite să faciliteze operațiunile de partajare a riscurilor efectuate de BEI cu intermediari financiari locali (în principal bănci comerciale) în beneficiul IMM-urilor insuficient deservite și al proiectelor mici care îndeplinesc criteriile de finanțare a impactului în situațiile în care s-a identificat o deficiență pe piață în ceea ce privește accesul IMM-urilor/proiectelor mici la finanțare. Tranșele de primă pierdere ar fi structurate ca o contragarantie în favoarea tranșelor de garanție de rang superior finanțate de BEI - în cadrul Facilității de investiții - și de alte instituții financiare internaționale/instituții financiare de dezvoltare, generând astfel un efect de levier substanțial;

finanțare directă, prin intermediul unor instrumente de datorie sau de capitaluri proprii, a unor proiecte cu promotori serioși și experimentați și cu impacturi ridicate în materie de dezvoltare, dar care vor implica însă, de asemenea, un nivel mai ridicat de așteptare în ceea ce privește înregistrarea de pierderi și întâmpinarea de dificultăți în recuperarea investiției (un risc de devalorizare a acțiunilor mai ridicat decât cel obișnuit). BEI va aplica criterii de selecție și de eligibilitate stricte pentru instrumentul menționat, deoarece aceste proiecte, în pofida impactului lor ridicat în materie de dezvoltare, nu ar fi în măsură să îndeplinească criteriile acceptabile în materie de finanțare (și anume, un nivel scăzut de așteptare în ceea ce privește recuperarea investiției sau compensarea pierderilor prin rate ale dobânzii/rentabilitatea capitalurilor proprii).

IFE va permite, de asemenea, diversificarea în noi sectoare, cum ar fi sănătatea, educația, agricultura și securitatea alimentară, precum și dezvoltarea unor instrumente noi și inovatoare de partajare a riscurilor.

Dintr-o perspectivă financiară și contabilă, IFE face parte din portofoliul FI și este contabilizat în situațiile financiare anuale globale ale FI.

Tabelul următor prezintă valorile contabile și sumele angajate, dar neplătite, pe tipuri de active:

Tipul de investiție IFE	Rubrică	Valoare contabilă la 31.12.2016	Valoare contabilă la 31.12.2015	Sumă neplătită la 31.12.2016	Sumă neplătită la 31.12.2015
Fonduri de capitaluri proprii cu impact social	Active financiare disponibile pentru vânzare	5 021	2 257	19 567	16 927
Împrumuturi acordate intermediarilor financiari	Împrumuturi și creanțe	23 702	-	46 958	10 000
Instrumente de facilitare a partajării riscurilor	Garanții emise	-288	-	33 719	-
Finanțare directă - participare la capital	Active financiare disponibile pentru vânzare	39 986	-	14	40 000
Total		68 421	2 257	100 258	66 927

24 Evenimente ulterioare

După întocmirea bilanțului nu s-a produs niciun eveniment de natură să necesite prezentarea de informații sau ajustarea situațiilor financiare de la data de 31 decembrie 2016.